

SUDERINTA

Vertybinių popierių komisijos posėdyje
2010 m. rugsėjo 9 d. sprendimu Nr. 2K- 169

PATVIRTINTA

AB NASDAQ OMX Vilnius valdybos posėdyje
2010 m. lapkričio 8 d., Protokolo Nr. 10-02

PAKEISTA

SUDERINTA

Vertybinių popierių komisijos posėdyje
2011 m. birželio 16 d. sprendimu Nr. 2K- 116

PATVIRTINTA

AB NASDAQ OMX Vilnius valdybos posėdyje
2011 m. birželio 17 d., Protokolo Nr. 11-25

AB NASDAQ OMX Vilnius narystės ir prekybos taisyklės įsigalioja 2011 m. birželio 20 d. įdiegus Genium INET prekybos sistemą.

AB NASDAQ OMX VILNIUS NARYSTĖS IR PREKYBOS TAISYKLĖS

TURINYS:

BENDROJI DALIS	3
1. Taisyklių tikslas	3
2. Sąvokos	3
3. Bendrosios nuostatos	7
4. Narystės ir prekybos tvarka	14
5. Nuosavybės vertybinių popierių rinka (INET Nordic)	25
6. Skolos vertybinių popierių rinka (Genium INET)	30
7. Specialių procedūrų rinka	35
8. Garantinio fondo formavimo ir naudojimo tvarka.....	41
9. Narių priežiūra ir atsakomybė.....	41

I SKIRSNIS

BENDROJI DALIS

1. Taisyklių tikslas

- 1.1. Šios AB NASDAQ OMX Vilnius (toliau – **NASDAQ OMX Vilnius**) narystės ir prekybos taisyklės (toliau – **Narystės ir prekybos taisyklės**) nustato:
 - 1.1.1. Reikalavimus Nariams, Narių teises ir pareigas, teisės dalyvauti NASDAQ OMX Vilnius prekyboje sustabdymo, išbraukimo ir pašalinimo iš Narių tvarką ir sąlygas, atsakomybę už pareigų nevykdymą;
 - 1.1.2. Prekybos finansinėmis priemonėmis NASDAQ OMX Vilnius tvarką;
 - 1.1.3. NASDAQ OMX Vilnius prekybos sesijų organizavimo laiką;
 - 1.1.4. NASDAQ OMX Vilnius sudaromų ir NASDAQ OMX Vilnius pranešamų sandorių rūšis;
 - 1.1.5. Finansinių priemonių kainos nustatymo tvarką;
 - 1.1.6. Skelbimo apie kainas ir prekybos mastą tvarką;
 - 1.1.7. Dėl NASDAQ OMX Vilnius sandorių kylančių ginčų sprendimo būdus.
- 1.2. Narystės ir prekybos taisyklių teisinis pagrindas – Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 53 straipsnio 1 dalis, 56 ir 57 straipsniai.
- 1.3. Rengiant Narystės ir prekybos taisykles buvo atsižvelgta į NASDAQ OMX Nordic taisykles, reglamentuojančias reikalavimus reguliuojamų rinkų operatorių nariams bei prekybos finansinėmis priemonėmis tvarką reguliuojamose rinkose, kurias valdo ir (arba) administruoja reguliuojamos rinkos operatoriai, priklausantys NASDAQ OMX grupei. Techniniai prekybos aspektai detaliau aprašyti INET Nordic bei Genium INET rinkos modelių (angl. Market Model) specifikacijose arba jų pakeitimuose ir papildymuose, kurie yra skelbiami NASDAQ OMX interneto tinklalapyje.
- 1.4. Narystės ir prekybos taisyklėse numatyti NASDAQ OMX Vilnius valdybos ar įgaliotų darbuotojų priimti sprendimai yra skelbiami per informacijos atskleidimo sistemą.

2. Sąvokos

<i>Algoritminė prekyba</i>	pavedimų įvedimas, keitimas ir anuliavimas, naudojant programinę įrangą, kuri automatiškai sukuria pavedimus pagal konkrečius iš anksto užprogramuotus veiksnius.
<i>Automatinio įvykdymo sandoris</i>	sandoris, sudaromas prekybos sistemoje automatinio pavedimų įvykdymo būdu.
<i>Automatinis pavedimų įvykdymas</i>	procesas pavedimų knygoje, kurio metu pavedimai parduoti ir pirkti įvykdomi automatiškai, jeigu konkrečiame pavedime nurodyta perleidžiamųjų vertybinių popierių kaina, skaičius ir kitos sąlygos atitinka anksčiau į pavedimų knygą įvestų pavedimų sąlygas.
<i>Garantinis fondas</i>	piniginis fondas, sudarytas iš Narių lėšų, kurias patikėjimo teise valdo NASDAQ OMX Vilnius Garantinio fondo formavimo ir naudojimo taisyklėse nustatyta tvarka. NASDAQ OMX Vilnius Garantinio

	fondo formavimo ir naudojimo taisyklės tvirtina NASDAQ OMX Vilnius valdyba, suderinusi su VPK.
<i>INET Nordic</i>	prekybos sistema, skirta prekybai nuosavybės vertybiniais popieriais.
<i>Informacijos atskleidimo sistema</i>	elektroninė sistema, susidedanti iš techninės, programinės bei ryšių įrangos ir skirta informacijai apie emitentus ir jų išleistas finansines priemones skleisti, NASDAQ OMX Vilnius priimtiems sprendimams ir kitai su prekyba finansinėmis priemonėmis susijusiai informacijai skelbti. Per informacijos atskleidimo sistemą paskelbta informacija yra dedama į NASDAQ OMX Vilnius interneto tinklalapį.
<i>Kainos kitimo žingsnis</i>	mažiausias galimas kainos pokytis prekybos sistemoje.
<i>Kapitalizacija</i>	bendra vienos ar kelių finansinių priemonių emisijų vertė, apskaičiuojama finansinių priemonių skaičių padauginus iš paskutinės mokėtos kainos už šias finansines priemones.
<i>Listingavimas</i>	reguliuojamos rinkos finansinių priemonių prekybos sąrašų sudarymas ir valdymas, apimantis finansinių priemonių įtraukimą į prekybos sąrašus, emitentų, kurių finansinės priemonės įtrauktos į prekybos sąrašus, priežiūrą, informacijos apie tokius emitentus ir jų finansines priemones atskleidimą ir kitus NASDAQ OMX Vilnius veiksmus.
<i>Narystės sutartis</i>	sutartis tarp Nario ir NASDAQ OMX Vilnius dėl NASDAQ OMX Vilnius narystės.
<i>NASDAQ OMX Vilnius makleris (toliau – Makleris)</i>	Nario darbuotojas, turintis leidimą dalyvauti NASDAQ OMX Vilnius prekyboje Nario vardu, arba Nario įmonių grupės, esančios Europos ekonominėje erdvėje (toliau – EEE), darbuotojas, kuris turi teisę dalyvauti prekyboje reguliuojamoje (-se) rinkoje (-se), kurią (-ias) valdo ir (arba) administruoja reguliuojamos rinkos operatorius (-iai), priklausantis (-ys) NASDAQ OMX grupei, Nario vardu.
<i>NASDAQ OMX Vilnius narys (toliau – Narys)</i>	subjektas, kurį NASDAQ OMX Vilnius priėmė Nariu ir kuris pasirašė narystės sutartį su NASDAQ OMX Vilnius.
<i>Neatskleidžiamas kiekis</i>	tai skirtumas tarp pavedime nurodytų perleidžiamųjų vertybinių popierių viso kiekio ir jų atskleisto kiekio. Nuosavybės vertybinių popierių rinkoje gali būti pilnai neatskleidžiamas pavedime nurodytų perleidžiamųjų vertybinių popierių visas kiekis, jeigu jis yra didesnis už kiekį, nustatytą šių Narystės ir prekybos taisyklių 8 priede.
<i>Nepilnas lotas</i>	finansinių priemonių skaičius, mažesnis už pilną lotą.
<i>Nevieša rinkos informacija</i>	Rinkos informacija iš prekybos sistemos, kuri gali būti platinama tiktai Nario vidiniams vartotojams.
<i>Nuosavybės vertybinių popierių rinka</i>	rinka, kurią sudaro rinkos segmentai, skirti prekybai akcijomis, pasirašymo teisėmis ir kolektyvinio investavimo subjektų investiciniais vienetais.

Paklausos ir pasiūlos ribos

kainos, patenkančios į skirtumą tarp pavidimo pirkti didžiausia kaina ir pavidimo parduoti mažiausia kaina.

Paskutinė mokėta kaina

paskutinė už finansines priemones mokėta kaina (pajamingumas), kuria prekybos valandomis buvo sudarytas automatinio įvykdymo sandoris arba tiesioginis sandoris (apie kurį pranešta, nurodant sandorio tipą – „standartinis sandoris“, ir kurio kaina patenka į paklausos ir pasiūlos ribas, išskyrus kai kuriais atvejais tiesioginius sandorius, apie kuriuos informacijos paskelbimas per prekybos sistemą buvo atidėtas) dėl ne mažiau kaip vieno pilno loto. Paskutinė mokėta kaina yra laikoma vertybinio popieriaus rinkos kaina. Šiame punkte rinka yra suprantama taip, kaip ji apibrėžta šiose Narystės ir prekybos taisyklėse.

Pavedimas

į pavidimų knygą įvestas, teisiškai saistantis Nario pasiūlymas pirkti arba parduoti nurodytą skaičių finansinių priemonių.

Pavedimas parduoti

pavedimas parduoti konkrečią finansinę priemonę.

Pavedimas pirkti

pavedimas nupirkti konkrečią finansinę priemonę.

Pavidimo sąlygos

sąlygos, kurias Narys gali nurodyti pavidimui, pateikiamam į pavidimų knygą.

Pavidimų knyga

prekybos sistemos duomenų bazė, kurioje fiksuojami į prekybos sistemą įvesti pavidimai pirkti ir parduoti finansines priemones, taip pat fiksuojama informacija apie konkrečią finansinę priemonę, tokia kaip informacija apie šios finansinės priemonės lotų dydžius, kokių tikslumu pavidimuose turi būti nurodoma kaina ir pan.

Pilnas lotas

mažiausias finansinių priemonių skaičius, dėl kurio, pateikus pavidimą ir sudarius automatinio įvykdymo sandorį arba pranešus apie tiesioginį sandorį, nustatoma paskutinė mokėta kaina.

Poprekybinė sesija

prekybos sesija, einanti po prekybos valandų.

Prekybos diena

diena, kai NASDAQ OMX Vilnius vyksta prekyba.

Prekybos sistema

elektroninė prekybos sistema(os), naudojama NASDAQ OMX Vilnius.

Prekybos sesijos

laikas prekybos dienos metu, apimantis priešprekybinę sesiją, prekybos valandas ir poprekybinę sesiją.

Prekybos valandos

laikas, apimantis atidarymo aukcioną, nepertraukiamą prekybą ir uždarymo aukcioną, kurio metu galimi automatinio įvykdymo sandoriai.

Priešprekybinė sesija

prekybos sesija, einanti prieš prekybos valandas.

Reguliuojamos rinkos operatoriai, priklausantys NASDAQ OMX grupei (arba NASDAQ OMX grupei)

NASDAQ OMX Vilnius, NASDAQ OMX Helsinki, NASDAQ OMX Iceland, NASDAQ OMX Copenhagen, NASDAQ OMX Riga, NASDAQ OMX Stockholm ir NASDAQ OMX Tallinn. Ši sąvoka gali būti vartojama kalbant apie visus NASDAQ OMX grupės reguliuojamos rinkos operatorius arba apie kiekvieną atskirai.

<i>Rinka</i>	NASDAQ OMX Vilnius listingavimo, prekybos ir atsiskaitymų operacijas apibrėžianti sąvoka. Prekyba NASDAQ OMX Vilnius vykdoma nuosavybės vertybinių popierių rinkoje, skolos vertybinių popierių rinkoje ir specialių procedūrų rinkoje. Nuosavybės vertybinių popierių rinka yra suskirstyta į rinkos segmentus, o skolos vertybinių popierių rinka ir specialių procedūrų rinka yra suskirstyta į atskiras rinkas.
<i>Rinkos formuotojas</i>	Narys, kuris pagal pasirašytą sutartį su NASDAQ OMX Vilnius išsipareigoja kiekvieną prekybos dieną Narystės ir prekybos taisyklėse nustatytais sąlygomis teikti pavedimus pirkti ir parduoti konkrečias finansines priemones siekiant padidinti investuotojams galimybę prekiauti šiomis finansinėmis priemonėmis.
<i>Rinkos segmentas</i>	rinkos dalis INET Nordic prekybos sistemoje, kuriai taikomos tos pačios prekybos taisyklės.
<i>Sandoris</i>	finansinių priemonių pirkimas–pardavimas, kuris gali būti sudaromas kaip automatinio įvykdymo sandoris arba pranešamas kaip tiesioginis sandoris.
<i>Genium INET</i>	prekybos sistema, skirta prekybai skolos vertybiniais popieriais, taip pat specialių procedūrų vykdymui.
<i>Skelbimų lentos pasiūlymas</i>	į skelbimų lentą įvestas, teisiškai nesaistantis Nario pasiūlymas pirkti arba parduoti finansines priemones.
<i>Skolos vertybinių popierių rinka</i>	rinka, kurią sudaro atskiros rinkos, skirtos prekybai skolos vertybiniais popieriais.
<i>Specialių procedūrų rinka</i>	rinka, kurią sudaro atskiros rinkos, skirtos viešam akcijų platinimui, viešam akcijų pardavimui, oficialaus siūlymo įgyvendinimui, privalomam akcijų pardavimui ir savų akcijų supirkimui. Šios procedūros vykdomos Genium INET prekybos sistemoje.
<i>Atskira rinka</i>	rinkos dalis Genium INET prekybos sistemoje, kuriai taikomos tos pačios prekybos taisyklės.
<i>Techninė įranga</i>	Nario turima techninė ir programinė įranga, įskaitant taikomasias kompiuterines programas, naudojama prekybai ir atsiskaitymams prekybos sistemoje ir Nario prisijungimui prie jos.
<i>Tiesioginė prieiga prie rinkos (DMA) (angl. Direct Market Access (DMA))</i>	procesas, kurio metu Narys kliento pavedimus automatiškai perduoda į prekybos sistemą, naudodamas interneto ryšį ar kitas kompiuterinio ryšio tarp Nario ir kliento priemones.
<i>Tiesioginis sandoris</i>	sandoris, sudaromas ne pavedimų knygoje, ir kuriam šalys susitarė taikyti šių Narystės ir prekybos taisyklių tiesioginiams sandoriams nustatytus reikalavimus. Apie tiesioginį sandorį NASDAQ OMX Vilnius pranešama nurodant vieną iš sandorio tipų, kurie pateikti ir apibrėžti Narystės ir prekybos taisyklių 5 priede „Tiesioginių sandorių tipai“.
<i>Vidaus sandoris</i>	tiesioginis sandoris, sudarytas tarp Nario ir jo kliento arba tarp to paties Nario klientų.

Vieša rinkos informacija

rinkos informacija iš prekybos sistemos, kuri gali būti viešai platinama.

Kitos vartojamos sąvokos turi tokią pačią prasmę kaip Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų, Lietuvos Respublikos vertybinių popierių ir Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymuose.

3. Bendrosios nuostatos**3.1. Narystės ir prekybos taisyklių taikymas ir keitimas**

- 3.1.1. Narystės ir prekybos taisyklės yra privalomos kiekvienam Nariui nuo tos dienos, kai jis pasirašo narystės sutartį ir tampa Nariu, nebent pasirašyta narystės sutartis nustato kitą terminą.
- 3.1.2. Narystės ir prekybos taisyklės arba jų pakeitimus ir papildymus tvirtina NASDAQ OMX Vilnius valdyba, prieš tai juos suderinusi su Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija (toliau – VPK). Narystės ir prekybos taisyklės arba jų pakeitimai ir papildymai išgalioja juos paskelbus NASDAQ OMX Vilnius interneto tinklalapyje, jeigu nėra nurodyta kita jų išgaliojimo data. Tokie Narystės ir prekybos taisyklių pakeitimai ir papildymai Nariams yra privalomi be išankstinio Narių patvirtinimo ir (ar) sutikimo.
- 3.1.3. Prieš priimdama Narystės ir prekybos taisyklių pakeitimus ir papildymus, NASDAQ OMX Vilnius apie tai informuoja Narius. Šie gali reikalauti išankstinių konsultacijų su NASDAQ OMX Vilnius dėl rengiamų Narystės ir prekybos taisyklių pakeitimų ir papildymų, bet ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo tokio pranešimo gavimo dienos. Jeigu pagal įstatymus, kitus teisės aktus, valdžios įstaigų sprendimus tokius papildymus ir (arba) pakeitimus priimti privaloma, taip pat jeigu tai būtina dėl rinkos sąlygų arba jeigu išankstinės konsultacijos akivaizdžiai nebūtinos, NASDAQ OMX Vilnius valdyba gali priimti tokius pakeitimus ir (arba) papildymus iš karto, be išankstinių konsultacijų. Nariai apie pakeitimus ir (ar) papildymus informuojami po jų priėmimo.
- 3.1.4. Reikalavimai, nustatyti šios Narystės ir prekybos taisyklių 3.2.1–3.2.4, 3.2.7–3.2.9, 3.2.13–3.2.15, 3.2.19, 3.2.20, 3.2.24, 4.2.5 punkto 2 papunktis, 4.9.12, 4.9.13, 4.10.12 ir 4.11.3 punktuose, netaikomi Nariams, kurie prie prekybos sistemos, kurią naudoja NASDAQ OMX Vilnius, prisijungę ne per NASDAQ OMX Vilnius.
- 3.1.5. Laikydamosi įstatymuose įtvirtintų reikalavimų, NASDAQ OMX Vilnius turi teisę be Narių sutikimo visas savo teises ir įsipareigojimus Narių atžvilgiu, atsiradusius vykdant šias Narystės ir prekybos taisykles, perleisti bet kuriai kitai įmonei, įsipareigojančiai organizuoti prekybos sistemos darbą, arba – susijungimo atveju – jungtinei įmonei. Toks teisių ir įsipareigojimų perleidimas gali išgalioti ne anksčiau kaip po keturių savaičių nuo tos dienos, kai NASDAQ OMX Vilnius išsiunčia pranešimus Nariams apie perleidimą. Nariai taip pat turi teisę perleisti savo teises ir įsipareigojimus, atsiradusius vykdant šių Narystės ir prekybos taisyklių, įskaitant ir tuos atvejus, kai perleidimas vykdomas dėl Nario susijungimo arba skaidymosi, tačiau tik gavę NASDAQ OMX Vilnius sutikimą.

3.2. Su prekybos sistema susijusios techninės nuostatos**Prekybos sistema**

- 3.2.1. NASDAQ OMX Vilnius pateikia Nariams atitinkamos prekybos sistemos savininko parengtą techninę dokumentaciją, taip pat smulkią informaciją apie tai, kaip naudotis prekybos sistema.

Prisijungimas prie prekybos sistemos

- 3.2.2. Narys prijungiamas prie prekybos sistemos per duomenų perdavimo tinklus, kuriuos patvirtina arba nurodo NASDAQ OMX Vilnius ir kurie atitinka NASDAQ OMX Vilnius nustatytus reikalavimus. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę parinkti konkrečius duomenų perdavimo tinklo paslaugų teikėjus. Narys turi teisę prisijungti prie prekybos sistemos per tarptinklinį ryšį tarp jo pasirinkto ir NASDAQ OMX Vilnius parinkto duomenų perdavimo tinklo paslaugų teikėjo. Parinkti konkrečių duomenų perdavimo tinklo paslaugų teikėjai gali būti keičiami tik po konsultacijų, kaip nurodyta Narystės ir prekybos taisyklių 3.1.3 punkte. Narys pats padengia visas išlaidas, susijusias su duomenų perdavimo tinklo įdiegimu ir eksploatavimu.

Nario techninė įranga

- 3.2.3. Ryšys su prekybos sistema gali būti palaikomas tik per prekybos sistemos savininko sertifikuotas kompiuterines taikomas programas. Narys privalo turėti mažiausiai vieną sertifikuotą kompiuterinę taikomąją programą. NASDAQ OMX Vilnius pateikia Nariams sertifikuotų kompiuterinių taikomųjų programų sąrašą.
- 3.2.4. Narys pats atsako už tinkamos techninės įrangos, užtikrinančios prisijungimą prie prekybos sistemos ir duomenų perdavimą į (iš) prekybos sistemą, įdiegimą. Nario techninė įranga turi atitikti NASDAQ OMX Vilnius nustatytus reikalavimus, kuriuos ji turi teisę keisti. Narys privalo užtikrinti, kad jo kompiuterinės taikomosios programos ir procedūros, skirtos ryšiui su prekybos sistema, atitiktų NASDAQ OMX Vilnius pateiktus kompiuterinio ryšio su prekybos sistema protokolus (sandorių, sesijos ir prieigos protokolai). Narys atsako už nuolatinį minėtų programų ir procedūrų suderinimą pagal naujausius NASDAQ OMX Vilnius pateiktus protokolų pakeitimus. Narys privalo užtikrinti, kad jo naudojama techninė įranga visada atitiktų šiose Narystės ir prekybos taisyklėse įtvirtintus ar NASDAQ OMX Vilnius papildomai nustatytus reikalavimus.
- 3.2.5. Narių techninė įranga visą laiką turi gerai veikti, kad visada būtų galima ją sujungti su prekybos sistema ir perduoti duomenis.
- 3.2.6. Visas už techninės įrangos įsigijimo ir jos įdiegimo Nario patalpose išlaidas, įskaitant išlaidas, susijusias su ryšio su prekybos sistema užtikrinimu, padengia Narys.

Sistemos testavimas

- 3.2.7. Elektroniniam prisijungimui prie prekybos sistemos naudojama techninė įranga prieš sujungiant ją su prekybos sistemos verslo aplinka turi būti iš anksto testuojama prekybos sistemos testavimo aplinkoje. Testavimas atliekamas NASDAQ OMX Vilnius nustatytu būdu ir pagal NASDAQ OMX Vilnius parengtas instrukcijas. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę iš anksto patikrinti Nario techninės įrangos ir elektroninio prisijungimo prie prekybos sistemos funkcionalumą. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę reikalauti, kad Narys dalyvautų tokiuose testuose.
- 3.2.8. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę testuoti Nario techninės įrangos ir elektroninio prisijungimo prie prekybos sistemos funkcionalumą jų eksploatavimo metu. NASDAQ OMX Vilnius gali reikalauti, kad Narys dalyvautų tokiuose testuose. Be to, NASDAQ OMX Vilnius gali reikalauti, kad Narys atliktų tokius testus. Testavimas atliekamas NASDAQ OMX Vilnius nustatytu būdu ir pagal NASDAQ OMX Vilnius parengtas instrukcijas.
- 3.2.9. Narys gali bet kuriuo metu prašyti, kad NASDAQ OMX Vilnius atliktų jo techninės įrangos patikrinimą prekybos sistemos testavimo aplinkoje. NASDAQ OMX Vilnius už tokį testavimą gali imti įmokas. NASDAQ OMX Vilnius teikia Nariui reikalingą pagalbą, susijusią su Nario testavimu.
- 3.2.10. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę prekybos valandomis ir ne prekybos valandomis testuoti prekybos sistemos funkcionalumą. NASDAQ OMX Vilnius gali reikalauti, kad Narys dalyvautų tokiuose testuose. Testavimas atliekamas NASDAQ OMX Vilnius nustatytu būdu ir pagal NASDAQ OMX Vilnius parengtas instrukcijas. Jeigu prekybos sistemos testavimas gali turėti įtakos Nario kasdieninei veiklai, NASDAQ OMX Vilnius apie numatomą testavimą turi jam pranešti prieš protingą terminą.
- 3.2.11. NASDAQ OMX Vilnius ir testavime dalyvavę Nariai privalo mažiausiai tris mėnesius nuo testavimo pabaigos saugoti testavimo duomenis.
- 3.2.12. Narys pats padengia išlaidas, kurias jis patiria vykdant testavimą, išskyrus Narystės ir prekybos taisyklių 3.2.9 punkte nurodytą įmoką.
- 3.2.13. Kol NASDAQ OMX Vilnius nepatvirtina Nario techninės įrangos ir prisijungimo sistemų tinkamumo, Nariui pradėti prekybą NASDAQ OMX Vilnius draudžiama.

Narių techninės įrangos trūkumai

- 3.2.14. Jeigu NASDAQ OMX Vilnius, remdamasi atliktų testų rezultatais ar dėl kitų priežasčių, laikosi nuomonės, kad Nario techninė įranga ar jos elektroninis prisijungimas prie prekybos sistemos

veikia nepatenkinamai, arba jeigu, NASDAQ OMX Vilnius nuomone, Nario techninė įranga įrengta taip, kad neužtikrina ar negali užtikrinti atitikties šių Narystės ir prekybos taisyklių nuostatomis, Narys turi ištaisyti gedimą ar sutrikimą. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę nurodyti, kad techninė įranga ar jos dalis negali būti naudojama, kol gedimas ar sutrikimas neištaisytas.

Saugumas

- 3.2.15. Narys privalo užtikrinti, kad jo techninė įranga būtų įrengta tokioje vietoje ir taip, kad atitiktų aukštus prieigos kontrolės ir fizinio saugumo standartus. Techninė įranga, be kita ko, turi būti įrengta taip, kad būtų užkirstas kelias neįgaliojai prieigai prie prekybos sistemos ir kad būtų įmanoma atgaliniu būdu nustatyti atskirus prisijungimus prie prekybos sistemos. Techninė įranga turi būti įrengta patalpose, į kurias negali patekti neįgalioji asmenys. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę nustatyti ir daugiau saugumo reikalavimų, susijusių su Narių technine įranga.
- 3.2.16. Narys privalo nedelsdamas informuoti NASDAQ OMX Vilnius, jeigu įvyko žymus saugumo priemonių pažeidimas arba jeigu yra tikimybė, kad gali įvykti žymus saugumo priemonių pažeidimas, galintis paveikti Nario prisijungimą prie prekybos sistemos, bet kurio kito Nario prisijungimą prie prekybos sistemos arba pačią prekybos sistemą.

Prekybos sistemos ir Narių techninės įrangos pakeitimai

- 3.2.17. NASDAQ OMX Vilnius pasilieka sau teisę daryti prekybos sistemos pakeitimus. Be kita ko, NASDAQ OMX Vilnius turi teisę keisti kompiuterinę įrangą ir jos vietą, taip pat programinę įrangą ir prekybos sistemos duomenų perdavimo protokolą.
- 3.2.18. NASDAQ OMX Vilnius, prieš darydama prekybos sistemos pakeitimus, apie tai prieš protinę terminą raštu informuoja Narius. Jeigu keitimai labai dideli ir gali prireikti atlikti pakeitimus Narių techninėje įrangoje, pranešime taip pat pateikiamas tų pakeitimų aprašymas, numatomas testavimo laikas ir data, nuo kada pakeitimai įsigalioja. Prekybos sistemos pakeitimus, pataisas ir modifikacijas įgyvendina NASDAQ OMX Vilnius ir Nariai pagal NASDAQ OMX Vilnius nustatytą grafiką ir tvarką.
- Jeigu Nariai reikalauja, NASDAQ OMX Vilnius organizuoja darbo grupę, sudarytą iš NASDAQ OMX Vilnius atstovų ir Narių bendrai deleguotų atstovų. Per šią darbo grupę NASDAQ OMX Vilnius teikia informaciją apie numatomus pakeitimus, pateikia jos aptarimui procedūras, grafikus ir kitus atitinkamus reikalavimus, tuo siekdama užtikrinti, kad pakeitimų, pataisų ar modifikacijų įdiegimas būtų vykdomas sutinkamai su Narių, NASDAQ OMX Vilnius ir kitų rinkos dalyvių interesais.
- 3.2.19. Narys privalo laikytis NASDAQ OMX Vilnius nustatyto prekybos sistemos keitimų grafiko bei tvarkos ir atitinkamai keisti savo techninę įrangą. Jeigu NASDAQ OMX Vilnius nenustato kitaip, Nario techninės įrangos pakeitimai testuojami Narystės ir prekybos taisyklių 3.2.7 ir 3.2.8 punktuose nustatyta tvarka.
- 3.2.20. Narys gali keisti savo techninę įrangą, sujungtą su prekybos sistema. Apie pakeitimus, veikiančius ar galinčius paveikti prekybos sistemą, turi būti nedelsiant raštu pranešama NASDAQ OMX Vilnius. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę reikalauti, kad pakeista įranga būtų testuojama Narystės ir prekybos taisyklių 3.2.7 ir 3.2.8 punktuose nustatyta tvarka. Narys turi teisę reikalauti testuoti pakeistą įrangą Narystės ir prekybos taisyklių 3.2.9 punkte nustatyta tvarka.
- 3.2.21. Narys pats padengia išlaidas, kurias jis patiria dėl techninės įrangos pakeitimų – tiek reikalingų dėl NASDAQ OMX Vilnius atliktų prekybos sistemos pakeitimų, tiek atliktų paties Nario iniciatyva.

Prekybos sistemos remontas

- 3.2.22. NASDAQ OMX Vilnius pasilieka sau teisę prireikus uždaryti prekybos sistemą remontui ar apriboti prekybos sistemos funkcijas remonto metu. Jeigu įmanoma, NASDAQ OMX Vilnius tokius darbus atlieka ne prekybos valandomis ir apie juos iš anksto praneša Nariams.

Prekybos sistemos naudojimas

- 3.2.23. Narys privalo užtikrinti, kad joks neįgaliojas asmuo nei tiesiogiai, nei netiesiogiai negalėtų turėti prieigos prie prekybos sistemos. Narys privalo užtikrinti, kad jo darbuotojai laikytųsi prieigos prie prekybos sistemos slaptumo procedūrų, naudodamiesi slaptažodžiais, ir kad tie darbuotojai jokiais aplinkybėmis neatskleistų savo slaptažodžių neįgaliojams asmenims. Jeigu Narys įtaria, kad prieigos prie prekybos sistemos tvarka tapo žinoma neįgaliojam asmeniui, apie tai turi būti nedelsiant informuojama NASDAQ OMX Vilnius.

Kontaktiniai asmenys

- 3.2.24. Narys privalo paskirti vieną ar kelis darbuotojus ryšiams su NASDAQ OMX Vilnius, kurie būtų atsakingi už Nario techninę įrangą bei Nario prisijungimą prie prekybos sistemos ir kuriems būtų pavesta tvarkyti NASDAQ OMX Vilnius paklausimus dėl Nario techninės įrangos ir prisijungimo. Narys turi raštu pranešti NASDAQ OMX Vilnius tokių asmenų pavardes, o jeigu jie pakeičiami, – raštu informuoti apie paskirtus naujus asmenis.

Narių atsakomybė

- 3.2.25. Narys atsako už visus veiksmus, įvykdytus per šio Nario elektroninį prisijungimą prie prekybos sistemos, nepriklausomai nuo to, ar tokius veiksmus atliko Nario įgaliojamas, ar neįgaliojamas asmuo.

3.3. Informacija iš prekybos sistemos

- 3.3.1. Nario veiklos priežiūros tikslais NASDAQ OMX Vilnius turi teisę naudoti Nario pavedimuose, įvestuose į prekybos sistemą, nurodytą informaciją. NASDAQ OMX Vilnius turi išimtinę teisę į sukauptą informaciją, gaunamą iš prekybos sistemos, įskaitant išimtinę teisę visais būdais (taip pat ir viešai) ją skelbti, spausdinti, platinti ir kopijuoti, išskyrus atvejus, kai informacija yra nevieša ar konfidenciali. Nevieša informacija laikoma Nario pavedime nurodyta investuotojo kategorija, informacija apie Nario klientą ir atsiskaitymams reikalinga informacija.

3.4. Intelektinės nuosavybės teisės

- 3.4.1. NASDAQ OMX Vilnius išipareigoja visą laiką turėti ir išlaikyti autorines teises, licencijas ir kitas intelektinės nuosavybės teises, reikalingas teisėtai naudotis programine įranga, naudojama prekybos sistemoje. Narys, kol jis toks yra, turi neperleidžiamą neišimtinę teisę naudotis prekybos sistema, atsižvelgiant į visus Nariams taikomus apribojimus, kuriuos nustato NASDAQ OMX Vilnius, ryšium su savo operacijomis rinkoje.
- 3.4.2. Autorinės ir kitos intelektinės nuosavybės teisės į Narystės ir prekybos taisykles, su prekybos sistema susijusią dokumentaciją, sutartis, indeksus, klasifikacijas, publikacijas, rinkos informaciją, statistiką ir kitus NASDAQ OMX Vilnius parengtus dokumentus, taip pat jų pakeitimus, modifikacijas priklauso NASDAQ OMX Vilnius.
- 3.4.3. Nariai turi teisę naudoti tik NASDAQ OMX Vilnius ar NASDAQ OMX grupei priklausančius prekės ženklus, kurie neatskiriami nuo NASDAQ OMX grupės teikiamų paslaugų ar produktų.
- 3.4.4. Jei Nariai ketina Narystės ir prekybos taisyklių 3.4.3 punkte nurodytus prekės ženklus ar kitas intelektinės nuosavybės teises naudoti kitais tikslais, tai jie privalo su NASDAQ OMX grupės atitinkama bendrove sudaryti sutartį, kurioje būtų aptartas prekės ženklo ar kitų intelektinės nuosavybės teisių naudojimas.
- 3.4.5. Autorinės ar kitos intelektinės nuosavybės teisės, kuriomis naudojasi Narys pagal šias Narystės ir prekybos taisykles ar 3.4 punktą, jokiais atvejais jam nėra perleidžiamos ar jų atsisakoma.
- 3.4.6. Jeigu trečiosios šalys pareikštų Nariui ieškinį dėl intelektinės nuosavybės teisių pažeidimo, ryšium su prekybos sistemos naudojimu, tokiu atveju Narys privalo nedelsiant informuoti apie tai NASDAQ OMX Vilnius. Pareiga informuoti NASDAQ OMX Vilnius išlieka ir tais atvejais, kai Narys numano, jog gali būti pažeistos NASDAQ OMX Vilnius ar NASDAQ OMX grupės teisės.
- 3.4.7. Narys turi turėti visas reikalingas licencijas ir teisę naudotis technine įranga, kuri Nariui būtina prisijungiant prie prekybos sistemos ir perduodant į ją duomenis.

3.5. Narystės įmokos

3.5.1. Nariai ir kiti šiose Narystės ir prekybos taisyklėse įvardinti asmenys privalo mokėti AB NASDAQ OMX Vilnius įmokų ir jų mokėjimo tvarkoje nustatytas įmokas.

3.6. Ypatingosios priemonės

3.6.1. Įvykus prekybos sistemos sutrikimams, kurie, NASDAQ OMX Vilnius nuomone, turi didelę įtaką NASDAQ OMX Vilnius galimybei sėkmingai vykdyti operacijas prekybos sistemoje, NASDAQ OMX Vilnius turi teisę taikyti bet kurias iš toliau išvardytų priemonių:

1. Sustabdyti prekybos operacijas;
2. Apriboti prekybos operacijas;
3. Atidėti prekybos operacijų pradžią ir (arba) pabaigą;
4. Apriboti elektroninio prisijungimo skaičių kiekvienam Nariui;
5. Bendrai apriboti sandorių ar pavedimų, įvedamų per elektroninį prisijungimą, skaičių arba apimtį;
6. Apriboti sandorių ar pavedimų, įvedamų per vieną ar kelis konkrečius elektroninius prisijungimus, skaičių arba apimtį;
7. Uždaryti vieną ar kelis elektroninius prisijungimus.

Nurodytų priemonių gali būti imamasi visos prekybos atžvilgiu, konkrečios rinkos, rinką sudarančios atskiros rinkos arba konkretaus segmento, konkrečios finansinės priemonės atžvilgiu, jos gali būti taikomos tiesioginei prieigai prie rinkos, prieigai per tarpininką, algoritminei prekybai, taip pat konkrečiam Nariui. Konkretaus Nario atžvilgiu šių priemonių gali būti imamasi dėl neteisėtų jo veiksmų vykdant operacijas prekybos sistemoje ir dėl veiksmų, trukdančių normaliai funkcionuoti prekybos sistemai ar kitų Narių vykdomoms operacijoms šioje sistemoje.

Narystės ir prekybos taisyklių 3.6 punkto nuostatos neužkerta kelio NASDAQ OMX Vilnius imtis prekybą ribojančių priemonių remiantis kitais teisės aktais ar kitomis NASDAQ OMX Vilnius patvirtintomis tvarkomis, bei kitais šių Narystės ir prekybos taisyklių skirsniais ar punktais.

Techniniai sutrikimai

3.6.2. Narystės ir prekybos taisyklių 3.6.3–3.6.11 punktų nuostatos taikomos, kai prekyba stabdoma dėl techninių sutrikimų.

3.6.3. Jeigu prie prekybos sistemos negali prisijungti Nariai, kurių prekybos apyvarta sudaro 75% ar daugiau prekybos apyvartos nuosavybės vertybinių popierių rinkoje arba skolos vertybinių popierių rinkoje, laikoma, kad prekyba negali tinkamai vykti, ir NASDAQ OMX Vilnius privalo sustabdyti prekybą arba atidėti jos pradžią toje rinkoje.

3.6.4. Jeigu prie prekybos sistemos negali prisijungti Nariai, kurių prekybos apyvarta sudaro ne daugiau kaip 25% prekybos apyvartos nuosavybės vertybinių popierių rinkoje arba skolos vertybinių popierių rinkoje, laikoma, kad prekyba gali tinkamai vykti, ir NASDAQ OMX Vilnius nestabdo prekybos ir neatideda jos pradžios toje rinkoje.

3.6.5. Jeigu prie prekybos sistemos negali prisijungti Nariai, kurių prekybos apyvarta sudaro daugiau negu 25%, bet mažiau negu 75% prekybos apyvartos nuosavybės vertybinių popierių rinkoje arba skolos vertybinių popierių rinkoje, NASDAQ OMX Vilnius sprendžia, ar prekyba gali vykti, ir priima sprendimą dėl prekybos sustabdymo ar jos pradžios atidėjimo toje rinkoje.

3.6.6. Laikoma, kad Narys negali prisijungti prie prekybos sistemos, kai neveikia visi Nario elektroniniai prisijungimai prie prekybos sistemos.

3.6.7. Nustatydamą, kokia prekybos apyvartos dalis sutrikdyta, NASDAQ OMX Vilnius naudojami statistiniais duomenimis, rodančiais Nario praėjusio kalendorinio mėnesio apyvartą.

Prekybos atnaujinimas

3.6.8. Prekyba atnaujinama, kai Nariai, kurių prekybos apyvarta sudaro 75% prekybos apyvartos nuosavybės vertybinių popierių rinkoje arba skolos vertybinių popierių rinkoje, turi bent vieną

elektroninį prisijungimą prie prekybos sistemos, ir NASDAQ OMX Vilnius nusprendžia, kad prekyba gali sėkmingai vykti.

Prieš atnaujinant prekybą, Nariams suteikiama galimybė atšaukti pateiktus pavedimus. Prekyba prasideda nuo tos pačios situacijos, kurioje buvo sustabdyta. NASDAQ OMX Vilnius gali nuspręsti atnaujinti prekybą be į pavedimų knygą įvestų pavedimų, skelbiant ar neskelbiant aukciono, kuris vykdomas pagal atviro aukciono taisykles.

Prekybos pratęsimas

- 3.6.9. Jeigu NASDAQ OMX Vilnius sustabdo prekybą (nesvarbu, kokiam laikui) ar ilgiau nei vienai valandai atideda prekybos pradžią, NASDAQ OMX Vilnius gali nuspręsti pratęsti prekybos valandas. Toks pratęsimas negali būti ilgesnis negu prekybos sustabdymo ar atidėjimo laikas, tačiau ir ne trumpesnis kaip 15 minučių. NASDAQ OMX Vilnius informuoja Narius apie pratęstas prekybos valandas ir apie tokio pratęsimo trukmę.
- 3.6.10. Narys apie ypatingąsias priemones informuojamas likus pakankamai laiko iki tokių priemonių įgyvendinimo, išskyrus atvejus, jei dėl delsimo įgyvendinti priemonės kiltų grėsmė patirti didelių nuostolių. Tokiais atvejais NASDAQ OMX Vilnius informuoja Narį apie ypatingąsias priemones, kurių buvo imtasi, kai tik praktiškai įmanoma. Narys, jeigu įmanoma, informuoja savo klientus.
- 3.6.11. NASDAQ OMX Vilnius nedelsdama informuoja Narį apie ypatingųjų priemonių atšaukimą ir apie tai, kad prekybos sistema tinkamai veikia. Jeigu prekybos operacijos buvo sustabdytos, prekyba atnaujinama ne anksčiau kaip po 10 minučių nuo sprendimo ją atnaujinti paskelbimo, išskyrus atvejus, kai visi Nariai buvo informuoti apie prekybos atnaujinimą anksčiau.

3.7. **Konfidencialumas ir pareiga teikti informaciją**

Nario konfidencialumas

- 3.7.1. Narys privalo užtikrinti, kad jo darbuotojai ir paslaugoms teikti samdomi asmenys būtų saistomi konfidencialumo išsipareigojimo ir (išskyrus įstatymuose nurodytus atvejus) neatskleistų ar nenaudotų informacijos (išskyrus viešą), kurią jie sužino Nariui vykdam veiklą NASDAQ OMX Vilnius. Konfidencialumo išsipareigojimas taikomas nepriklausomai nuo to, ar darbo santykiai jau nutraukti, o paslaugos suteiktos, ar ne.
- 3.7.2. Jeigu Nariui per klaidą suteikiama informacija, skirta kitam Nariui, Narys turi nedelsdamas apie tai informuoti NASDAQ OMX Vilnius. Narys privalo laikytis visų NASDAQ OMX Vilnius nurodymų dėl tokios informacijos. Tokia informacija yra konfidenciali ir Narys neturi teisės ją pasinaudoti.

Nario pareiga atskleisti informaciją

- 3.7.3. NASDAQ OMX Vilnius paprašius, Narys privalo suteikti jai visą informaciją (įskaitant informaciją apie Nario kliento tapatybę), reikalingą tam, kad NASDAQ OMX Vilnius galėtų užtikrinti šių Narystės ir prekybos taisyklių vykdymą, kontroliuoti, kaip jų laikomasi, taip pat kad galėtų tinkamai vykdyti savo pareigas, nustatytas finansinių priemonių rinką reglamentuojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose. Informacija pateikiama NASDAQ OMX Vilnius nurodytu būdu.
- 3.7.4. Narys privalo nedelsdamas informuoti NASDAQ OMX Vilnius apie visus reikšmingus nukrypimus nuo jam taikomų šių Narystės ir prekybos taisyklių nuostatų laikymosi ar vykdymo.
- 3.7.5. Narys privalo nedelsdamas informuoti NASDAQ OMX Vilnius, jeigu jo finansinė padėtis pablogėja tiek, kad atsiranda rizika, jog jis nebegalės įvykdyti pagal šias Narystės ir prekybos taisykles prisiimtų išsipareigojimų, arba jeigu yra kitų aplinkybių, dėl kurių gali taip atsitikti.
- 3.7.6. Narys privalo pateikti NASDAQ OMX Vilnius savo metų ataskaitą, taip pat informuoti ją apie Nario valdybos pirmininko, auditorių, vykdančiojo direktoriaus, priežiūros vykdytojo, prekybos vadovo ir visus kitus pasikeitimus, atsiradusius informacijoje, kurią jis pateikė paraiškoje tapti Nariu, ir dokumentuose, kurie buvo pateikti NASDAQ OMX Vilnius kartu su paraiška.

3.7.7. NASDAQ OMX Vilnius gali atskleisti konfidencialaus pobūdžio informaciją trečiosioms šalims, jei jos yra NASDAQ OMX Vilnius prižiūrinčios valdžios institucijos arba jei joms privaloma teikti informaciją pagal įstatymus.

3.8. **Atsakomybės apribojimas**

3.8.1. Narys ir NASDAQ OMX Vilnius neatsako už nuostolius, patirtus dėl kitų, nei Narystės ir prekybos taisyklių 3.8 punkte nurodytų, aplinkybių, jeigu buvo laikomasi įprastų atsargumo priemonių.

3.8.2. Narys ir NASDAQ OMX Vilnius neatsako už nuostolius, patirtus dėl nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar kitų ypatingų įvykių.

Laikoma, kad *force majeure* ar koks nors kitas ypatingas įvykis yra tada, kai šalis (NASDAQ OMX Vilnius, Narys ar jų pasamdyti asmenys) negali vykdyti – visiškai ar iš dalies – savo įsipareigojimų pagal šias Narystės ir prekybos taisykles arba jeigu toks įsipareigojimo vykdymas gali būti laikomas nepagrįstai sunkiu dėl nacionalinių ar užsienio įstatymų, nacionalinių ar užsienio valdžios institucijų veiksmų, EEE organų nuostatų ar kitų priemonių, elektros tiekimo nutrūkimo, gaisro, vandens padarytos žalos, telekomunikacijų sutrikimo, streikų, blokadų, lokautų, boikotų, gamtos nelaimių, karo ar kitų panašių aplinkybių, kurių tokia šalis negali kontroliuoti. Ši išlyga taikoma streikų, blokadų, lokautų ir boikotų atveju nepaisant to, kad Narys arba NASDAQ OMX Vilnius yra tokių priemonių objektas, ar jas vykdo.

3.8.3. Jeigu Narys ar NASDAQ OMX Vilnius negali visiškai ar iš dalies vykdyti šiose Narystės ir prekybos taisyklėse nustatytų pareigų ar veiksmų dėl Narystės ir prekybos taisyklių 3.8 punkte išdėstytų aplinkybių, jų vykdymas gali būti atidėtas iki to laiko, kai kliūtys bus pašalintos. Jeigu Narys ar NASDAQ OMX Vilnius dėl tokių aplinkybių negali sumokėti ar gauti atlygio, šalis neprivalo mokėti delspinigių.

3.8.4. Narys ir NASDAQ OMX Vilnius jokiais aplinkybėmis neatsako už prarastus duomenis, negautas pajamas ar kapitalo prieaugį, taip pat kitokius netiesioginius ar ryšium su tuo atsirandančius nuostolius.

3.8.5. Be kitų Narystės ir prekybos taisyklių 3.8 punkte nurodytų atvejų, NASDAQ OMX Vilnius jokiais aplinkybėmis neatsako už žalą, patiriamą dėl viešos ar neviešos rinkos informacijos platinimo, arba ryšium su tokiu platinimu, įskaitant atvejus, kai platinama informacija yra neišsami ar klaidinga. NASDAQ OMX Vilnius neprivalo informuoti apie viešos ar neviešos rinkos informacijos klaidas ar jas taisyti, išskyrus atvejus, kai, NASDAQ OMX Vilnius nuomone, toks informavimas ar ištaisymas yra tikslingas ir gali būti reikšmingas Nariui.

3.8.6. Be kitų Narystės ir prekybos taisyklių 3.8 punkte nurodytų atvejų, NASDAQ OMX Vilnius jokiais aplinkybėmis neatsako už žalą, patiriamą dėl NASDAQ OMX Vilnius pagal Narystės ir prekybos taisyklių 3.6 punktą įgyvendinamų ypatingųjų priemonių ar ryšium su jomis. Ši nuostata taip pat taikoma, kai NASDAQ OMX Vilnius imasi prekybą ribojančių priemonių remdamasi kitais teisės aktais ar kitomis NASDAQ OMX Vilnius patvirtintomis taisyklėmis, taip pat kitais šių Narystės ir prekybos taisyklių skirsniais ar punktais.

3.8.7. NASDAQ OMX Vilnius jokiais aplinkybėmis neatsako už žalą, negautas pajamas ar kapitalo prieaugį, taip pat kitokius netiesioginius ar ryšium su tuo atsirandančius nuostolius, patiriamus dėl NASDAQ OMX Vilnius priimtų sprendimų įgyvendinant Narystės ir prekybos taisyklių 4.6.3, 4.6.4, 5.7.3. bei 6.7.3 punktus.

3.8.8. Pretenzijos dėl žalos atlyginimo gali būti sumažintos ar panaikintos, jeigu nukentėjusioji šalis savo pačios veiksmais, tiesiogiai arba netiesiogiai, sukėlė nuostolius, prisidėjo prie jų atsiradimo ar nesugebėjo sumažinti savo nuostolių.

3.9. **Taikytina teisė ir ginčų sprendimas**

3.9.1. Visi tarp NASDAQ OMX Vilnius ir Nario kylantys ginčai, susiję su šių Narystės ir prekybos taisyklių taikymu ar šiose Narystės ir prekybos taisyklėse numatytų teisių įgyvendinimu bei pareigų vykdymu, yra sprendžiami šalių geranorišku susitarimu ir derybomis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais. Nepavykus ginčo išspręsti minėtais būdais, jis sprendžiamas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka NASDAQ OMX Vilnius buveinės vietos teisme.

- 3.9.2. Su prekyba NASDAQ OMX Vilnius susiję ginčai tarp Narių yra sprendžiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais.

II SKIRSNIS

4. Narystės ir prekybos tvarka

4.1. Bendrosios narystės ir prekybos tvarkos nuostatos

- 4.1.1. Prekyba NASDAQ OMX Vilnius yra suskirstyta į nuosavybės vertybinių popierių rinką, skolos vertybinių popierių rinką ir specialių procedūrų rinką. Kiekviena rinka gali būti suskirstyta į smulkesnius segmentus – rinkos segmentus ir atskiras rinkas.
- 4.1.2. Šiame skirsnyje išdėstytos taisyklės taikomos nuosavybės vertybinių popierių rinkai, skolos vertybinių popierių rinkai bei specialių procedūrų rinkai, išskyrus atvejus, kai nurodyta kitaip.
- 4.1.3. Vykdydami prekybą, Nariai, be šių Narystės ir prekybos taisyklių, privalo laikytis jų pagrindu priimtų NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendimų, kurie detalizuoja ir įgyvendina šių Narystės ir prekybos taisyklių nuostatas, bei Garantinio fondo formavimo ir naudojimo taisyklių ir jų pakeitimų nuostatų.

NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendimai, taip pat jų pakeitimai bei papildymai įsigalioja NASDAQ OMX Vilnius valdybos nustatytą dieną po to, kai yra paskelbti NASDAQ OMX Vilnius interneto tinklalapyje. Nariams apie NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendimus arba jų pakeitimus bei papildymus pranešama raštu mažiausiai prieš 10 kalendorinių dienų iki jų įsigaliojimo, išskyrus atvejus, kai būtinas ypač skubus atitinkamų pakeitimų bei papildymų įsigaliojimas siekiant užtikrinti teisėtą ir sklandų rinkos funkcionavimą, įstatymų ar kitų teisės aktų laikymąsi, apsaugoti investuotojų interesus arba dėl kitų svarbių priežasčių.

4.2. Narystė NASDAQ OMX Vilnius

- 4.2.1. Tik Nariai gali dalyvauti NASDAQ OMX Vilnius prekyboje. Vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas, norintis tapti Nariu, turi pateikti NASDAQ OMX Vilnius užpildytą tipinės formos paraišką ir kitus dokumentus, įvardytus paraiškos formoje. NASDAQ OMX grupei priklausantis reguliuojamų rinkų narys, padavęs paraišką, gali tapti Nariu be papildomo įvertinimo, jeigu įvykdyti privalomi įstatymų ar priežiūros institucijų nustatyti reikalavimai.
- 4.2.2. Nariui gali būti suteikta teisė dalyvauti prekyboje nuosavybės vertybinių popierių rinkoje ir (ar) skolos vertybinių popierių rinkoje, taip pat teisė veikti kaip rinkos formuotojui.
- 4.2.3. Sprendimą suteikti Narystę ir teisę dalyvauti prekyboje nuosavybės vertybinių popierių rinkoje ir (ar) skolos vertybinių popierių rinkoje bei jų rinkos segmentuose ir rinką sudarančiose atskirose rinkose, nurodytose Nario paraiškoje, priima NASDAQ OMX Vilnius valdyba ne vėliau kaip per dvi savaites nuo užpildytos tipinės paraiškos formos ir visų joje įvardytų dokumentų bei pasirašytos Nario sutarties su NASDAQ OMX Vilnius pateikimo dienos.
- 4.2.4. Nariu gali tapti vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkas:
1. Turintis verslui tinkamą struktūrą, privalomas rizikos valdymo procedūras, saugias technines sistemas ir visais kitais atžvilgiais laikomas tinkamu dalyvauti prekyboje;
 2. Turintis teisę teikti šias investicines paslaugas: vykdyti pavedimus įsigyti arba perleisti finansines priemones savo ir (ar) klientų sąskaita. Narys turi turėti privalomą licenciją veikti kaip finansų maklerio įmonė arba kredito įstaiga, suteikiančią teisę teikti investicines paslaugas nuosavybės vertybinių popierių rinkoje ir (ar) skolos vertybinių popierių rinkoje bei jų segmentuose ir rinką sudarančiose atskirose rinkose, nurodytose Nario paraiškoje;
 3. Turintis ne mažiau kaip du įgaliotus Maklerius.
- 4.2.5. Nariui pradėti prekybą NASDAQ OMX Vilnius draudžiama, kol jis neįvykdo šių reikalavimų:
1. Narys turi tapti kliringo ir atsiskaitymų sistemų, kurias pripažįsta NASDAQ OMX Vilnius ir kurių dalyviu privaloma būti norint prekiauti NASDAQ OMX Vilnius, dalyviu arba sudaryti sutartis su finansinių priemonių ir lėšų saugotojais, kurie yra tokių sistemų

dalyviai, taip pat jis privalo pateikti NASDAQ OMX Vilnius duomenis apie standartines atsiskaitymų sąlygas.

2. Narys turi gauti NASDAQ OMX Vilnius patvirtinimą, kad jo techninė įranga atitinka reikalavimus, ta techninė įranga turi būti prijungta prie atitinkamos prekybos sistemos verslo aplinkos ir sudaryta prisijungimo sutartis su NASDAQ OMX Vilnius.
 3. Narys turi pervesti įmoką į Garantinio fondo sąskaitą Garantinio fondo formavimo ir naudojimo taisyklių nustatyta tvarka.
- 4.2.6. Narys privalo AB NASDAQ OMX Vilnius įmokų ir jų mokėjimo tvarkoje nustatyta tvarka sumokėti įmoką už narystę NASDAQ OMX Vilnius.

Nario identifikavimas

- 4.2.7. Nariui suteikiamas Nario atpažinimo kodas, kuris naudojamas Nario prekybos operacijoms prekybos sistemoje identifikuoti. Esant specialioms aplinkybėms, NASDAQ OMX Vilnius gali suteikti Nariui teisę naudotis dviem ar daugiau Nario atpažinimo kodų, kuriais galima naudotis tik norint identifikuoti konkrečias Nario prekybos operacijų dalis, pvz., vykdant prekybą konkrečioje rinkoje, rinkos segmente ar rinką sudarančioje atskiroje rinkoje, tiesioginės prieigos prie rinkos atveju ir pan. NASDAQ OMX Vilnius gali nuspręsti, kad vienas Nario atpažinimo kodas gali būti naudojamas tik prekiaujant klientų sąskaita. NASDAQ OMX Vilnius gali nustatyti praktinio pobūdžio reikalavimus dėl leidimo naudoti du ar kelis atpažinimo kodus suteikimo.

Atsiskaitymo sąlygos

- 4.2.8. Narys yra atsakingas už vertybinių popierių pateikimą ir atsiskaitymą už juos pagal sandoryje nurodytas sąlygas bei laikantis Atsiskaitymų už NASDAQ OMX Vilnius biržoje sudarytus sandorius taisyklių reikalavimų. Ši atsakomybė yra sutartinė Narių prievolė, taikoma nepriklausomai nuo to, ar sandoris vykdomas Nario, ar klientų sąskaita.

Narystės nutraukimas

- 4.2.9. Narys gali nutraukti savo narystę apie tai prieš 30 dienų raštu informavęs NASDAQ OMX Vilnius. Tokiu atveju narystė panaikinama paskutinę mėnesio dieną. Visi išsipareigojimai, kylantys iš sandorių, kurių šalimi yra Narys, turi būti įvykdyti, t.y. finansinės priemonės turi būti pateiktos ir už jas atsiskaityta, o visi Nario pavedimai turi būti anuliuoti narystės nutraukimo dieną. Nario teisė dalyvauti NASDAQ OMX Vilnius prekyboje gali būti sustabdyta Nario prašymu, bet ne ilgiau kaip 6 mėnesiams iš eilės. Ši teisė Nario prašymu negali būti sustabdyta ilgiau kaip 6 mėnesius per vienerius kalendorinius metus.
- 4.2.10. Jeigu NASDAQ OMX Vilnius nustato, kad Narys nebeatitinka šiame punkte narystei nustatytų sąlygų, NASDAQ OMX Vilnius valdyba turi teisę iš karto panaikinti arba sustabdyti tokio Nario narystę. Jeigu yra ypatingų priežasčių (pvz., nutrūksta Nario ir įgalioto Maklerio darbo santykiai), NASDAQ OMX Vilnius valdyba gali taikyti išimtį dėl šiame punkte nustatyto reikalavimo Nariui turėti ne mažiau kaip du įgaliotus Maklerius. Jeigu yra konkreti priežastis, NASDAQ OMX Vilnius valdyba, norėdama apsaugoti sandoryje dalyvaujančias šalis nuo nuostolių, gali nuspręsti prieš narystės panaikinimą leisti Nariui įvykdyti jau įvestus į pavedimų knygą pavedimus pirkti ir parduoti.

4.3. **NASDAQ OMX Vilnius prekybos sesijos**

NASDAQ OMX Vilnius prekybos sesijų ir prieigos prie prekybos sistemos laikas nustatomas šių Narystės ir prekybos taisyklių 1 priede „Prekybos dienos struktūra ir prekybos operacijų atlikimo laikas“. Nuo nurodyto laiko gali būti nukrypstama NASDAQ OMX Vilnius dėl konkrečių aplinkybių priėmus atitinkamą sprendimą. Apie tokį sprendimą NASDAQ OMX Vilnius nedelsdama informuoja Narius.

4.4. **Makleriai**

- 4.4.1. Narys prekyboje dalyvauja per Maklerius. Makleriai turi būti Nario darbuotojai arba Nario įmonių grupės, esančios EEE, darbuotojai, kurie turi teisę dalyvauti prekyboje reguliuojamoje (-se) rinkoje (-se), kurią (-as) valdo ir (arba) administruoja reguliuojamos rinkos operatorius (-

iai), priklausantis (-ys) NASDAQ OMX grupei, Nario vardu. Makleris tuo pačiu metu turi teisę dalyvauti prekyboje tik vieno Nario vardu.

- 4.4.2. Narys yra atsakingas už visus veiksmus, kuriuos Makleriai ar kitos šalys atlieka per Nario ryšį su prekybos sistema, nepriklausomai nuo to, ar veiksmai buvo įgalioti, ar ne. Nario Makleriai turi užtikrinti, kad visi į prekybos sistemą įvesti duomenys neprieštarautų šioms Narystės ir prekybos taisyklėms. Narys užtikrina, kad kiekvieno į prekybos sistemą įvedamo pavedimo atveju būtų nurodomas Maklerio asmeninis vartotojo atpažinimo kodas.

Reikalavimai Makleriui

- 4.4.3. Narys turi užtikrinti, kad Makleris turėtų atitinkamą priežiūros institucijos išduotą licenciją, būtų tinkamas atlikti savo pareigas ir turėtų toliau nurodytą kvalifikaciją bei pasirengimą:
1. Ne mažesnę kaip 6 mėnesių patirtį finansinių priemonių rinkoje;
 2. Dokumentą, patvirtinantį, kad yra susipažinęs su šiomis Narystės ir prekybos taisyklėmis bei su kitomis taisyklėmis, taip pat su kitais prekybą reglamentuojančiais teisės aktais;
 3. Dokumentą, patvirtinantį ekonomikos, finansų rinkų ir finansinės analizės žinias;
 4. Būtų išlaikęs prekybos NASDAQ OMX Vilnius naudojamoje prekybos sistemoje egzaminą.

Maklerio registravimas

- 4.4.4. Gavusi Nario paraišką, NASDAQ OMX Vilnius užregistruoja Nario darbuotoją prekiauti nuosavybės vertybinių popierių rinkoje ir (ar) skolos vertybinių popierių rinkoje arba konkrečiuose jų segmentuose ar rinką sudarančiuose atskirose rinkose, ir (ar) specialių procedūrų rinkoje, jeigu šis darbuotojas atitinka anksčiau nurodytus reikalavimus ir laikomas tinkamu būti Makleriu. Paraiška įregistravimui užpildoma tipine NASDAQ OMX Vilnius patvirtinta forma. Asmuo, kuris yra Makleris viename iš reguliuojamos rinkos operatorių, priklausančių NASDAQ OMX grupei, turi teisę be papildomo įvertinimo tarpininkauti Nariui kaip Makleris. Makleriui priskiriamas asmeninis vartotojo atpažinimo kodas ir slaptažodis, suteikiantis jam galimybę prisijungti prie prekybos sistemos ir teisę naudotis atitinkama jos dalimi. Makleris neturi teisės leisti jokiai kitai šaliai pasinaudoti Maklerio asmeniniu vartotojo atpažinimo kodu, išskyrus šiose Narystės ir prekybos taisyklėse nurodytus atvejus. Makleriui 3 mėnesius nuo jo prekybos pradžios gali būti taikoma speciali NASDAQ OMX Vilnius priežiūra.

Pasikeitusios informacijos pateikimas ir taisyklių laikymasis

- 4.4.5. Narys turi nedelsdamas informuoti NASDAQ OMX Vilnius, jeigu nutraukiama Maklerio darbo sutartis ar atsiranda kitos aplinkybės, dėl kurių Makleris negali dalyvauti prekyboje.
- 4.4.6. Makleris, vienerius metus nedalyvavęs NASDAQ OMX Vilnius prekyboje ir kitos (-ų) reguliuojamos (-ų) rinkos (-ų), kurią (-as) valdo ir (arba) administruojas reguliuojamos rinkos operatorius (-iai), priklausantis (-ys) NASDAQ OMX grupei, prekyboje, turi iš naujo gauti teisę naudotis prekybos sistema. NASDAQ OMX Vilnius apie tai informuoja Maklerį ir Narij.
- 4.4.7. Jeigu yra ypatingų priežasčių, NASDAQ OMX Vilnius gali taikyti Makleriams išimtis dėl šiose Narystės ir prekybos taisyklėse nustatytų reikalavimų.

4.5. Pavedimų įvedimas

Nariai, įskaitant tuos, kurie turi du ar daugiau Nario atpažinimo kodų, turi įvesti pavedimus ir formuluoti nurodymus prekybai taip, kad pavedimai pirkti ir parduoti, kuriuos Narys vykdo savo sąskaita, netaptų sandoriais prekybos sistemoje.

4.6. Pavedimų ir sandorių kainai taikomi reikalavimai

- 4.6.1. Į pavedimų knygą įvedami pavedimai, automatinio įvykdymo sandoriai ir tiesioginiai sandoriai turi atspindėti atitinkamos finansinės priemonės dabartinę rinkos vertę ir būti tikri, neapsimestiniai.

Dabartinė rinkos vertė – tai kaina, kuri, atlikus visapusišką įvertinimą, atspindi atitinkamos finansinės priemonės dabartinį įvertinimą. Įvertinant dabartinę rinkos vertę, greta kitų dalykų, turi būti atsižvelgiama į finansinės priemonės kainos pokyčius per atitinkamą prekybos dieną, į

finansinės priemonės kainos pokyčius ankstesnėmis prekybos dienomis, taip pat į finansinės priemonės kainos kintamumą ir palyginamųjų finansinių priemonių bendruosius kainos pokyčius ir, jeigu reikia, į kitas konkrečias su tuo sandoriu ar pavedimu susijusias sąlygas. Įvertinant pavedimo kainą, reikia atsižvelgti į pavedimo galiojimą.

4.6.2. Narys turi vengti įvesti tokius pavedimus ar sudaryti tokius sandorius, kuriais – atskirai ar kartu – yra ketinama netinkamai paveikti kainų struktūrą prekybos sistemoje, kurie neturi komercinio tikslo ar kuriais ketinama uždelsti ar sukliudyti prieigą prie prekybos sistemos kitiems Nariams. Tie veiksmai gali pasireikšti įvairiomis formomis, nustatytais Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 63 straipsnyje. Narys taip pat turi vengti atlikti veiksmus, turinčius VPK nustatytą manipuliavimo rinka požymių, bei kitų panašių veiksmų, kurių nebaigtinis sąrašas pateiktas toliau:

1. Slapta sudaryti sandorį dėl finansinių priemonių pažadant po to jas įsigyti už nurodytą mažiausią kainą arba tokiomis sąlygomis, kurios apriboja teisę toliau perleisti finansines priemones ar kuriomis siekiama išimti jas iš viešosios apyvartos;
2. Sudaryti sandorį, turint ketinimų, kad finansinių priemonių pirkėjas ir pardavėjas būtų tas pats fizinis ar juridinis asmuo;
3. Įvesti pavedimą ar sudaryti sandorį turint ketinimų taip paveikti finansinių priemonių kainą, kad konkrečiu metu, pavyzdžiui, prieš metų ar mėnesio pabaigą, pasikeistų Nario ar kurio nors kito asmens turimo finansinių priemonių paketo vertė;
4. Patarti bet kuriam kitam asmeniui įvesti pavedimą ar sudaryti sandorį siekiant paveikti finansinių priemonių kainą taip, kad tretysis asmuo galėtų nusipirkti ar parduoti finansines priemones palankesne kaina negu būtų buvę galima;
5. Uždelsti galinčio turėti įtakos finansinių priemonių kainai pavedimo įvedimą turint ketinimų prieš įvedant tokį pavedimą sudaryti sandorį dėl šių finansinių priemonių paties Nario sąskaita ar kliento sąskaita.

4.6.3. Jeigu įvesti pavedimai neatitinka šių Narystės ir prekybos taisyklių 4.6.1 ir 4.6.2 punktų reikalavimų, NASDAQ OMX Vilnius turi teisę priimti sprendimą pripažinti šiuos pavedimus negaliojančiais ir juos anuliuoti, o tokių pavedimų pagrindu sudaryti sandoriai turi būti laikomi neatnaujinančiais paskutinės mokėtos kainos. NASDAQ OMX Vilnius privalo informuoti Narį, susijusį su šiuo pavedimu, apie priimtą sprendimą. Esant reikalui, NASDAQ OMX Vilnius turi teisę informuoti rinką apie priimtą sprendimą.

4.6.4. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę priimti sprendimą pripažinti pavedimus negaliojančiais ir juos anuliuoti, jeigu tokių pavedimų kaina dėl akcinių įvykių ar dividendų išmokėjimo ženkliai nebeatitiktų atitinkamos finansinės priemonės dabartinės rinkos vertės. NASDAQ OMX Vilnius privalo informuoti Narį, susijusį su šiuo pavedimu, apie priimtą sprendimą. Esant reikalui, NASDAQ OMX Vilnius turi teisę informuoti rinką apie priimtą sprendimą.

4.6.5. Pavedimų anuliavimo aspektai pagal 4.6.3 ir 4.6.4 punktus detaliau aprašyti Sandorių anuliavimo nuostatuose bei INET Nordic rinkos modelio (angl. Market Model) specifikacijose, kurie skelbiami NASDAQ OMX interneto tinklalapyje.

4.7. **Pavedimų vykdymo sustabdymas**

4.7.1. Konkrečiais atvejais NASDAQ OMX Vilnius gali nuspręsti sustabdyti pavedimų vykdymą viena ar keliomis finansinėmis priemonėmis. Pavedimų vykdymas gali būti stabdomas, jeigu reikia padaryti pranešimą dėl tos finansinės priemonės, neįprasto kainų judėjimo atveju, taip pat atvejais, kai galima įtarti, kad rinkoje nėra vienodos informacijos, bei kitais šiose Narystės ir prekybos taisyklėse nustatytais atvejais.

Pavedimų vykdymas stabdomas kuo trumpesniai laikui.

4.7.2. Per informacijos atskleidimo sistemą paskelbiama, kad pavedimų vykdymas sustabdomas. Informacija apie pavedimų vykdymo sustabdymo priežastis gali būti nurodyta tuo pačiu metu. Taip pat paskelbiama ir apie pavedimų vykdymo sustabdymo atšaukimą.

Finansinių priemonių, kuriomis pavedimų vykdymas sustabdomas, atžvilgiu taikomi šie apribojimai ir reikalavimai:

1. Nutraukiamas automatinis pavedimų įvykdymas;
 2. Nariams nekyla įsipareigojimų iš jų įvestų pavedimų;
 3. Neleidžiama įvesti naujų pavedimų ar keisti jau įvestų, tačiau pavedimą galima anuliuoti pavedimų knygoje;
 4. Nariai turi teisę pranešti apie tiesioginius sandorius pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.6 ir 6.6 punktus.
- 4.7.3. Kai pavedimų vykdymo sustabdymas atšaukiamas, prekyba atnaujinama, apribojimai pavedimų įvedimui ir pakeitimams atšaukiami, o Narys vėl yra saistomas pavedimų, įvestų į pavedimų knygą. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę nuspręsti, kad prekyba po pavedimų vykdymo sustabdymo pradeda skelbiant atvirą aukcioną.
- 4.8. **Prekybos sustabdymas**
- 4.8.1. NASDAQ OMX Vilnius valdyba turi teisę sustabdyti prekybą finansine priemone, jeigu visuomenė neturi galimybės gauti informacijos apie šią finansinę priemonę vienodais terminais ir sąlygomis arba negali gauti pakankamai informacijos apie šios finansinės priemonės emitentą, arba yra kitas šiose Narystės ir prekybos taisyklėse, Listingavimo taisyklėse, kitose taisyklėse ar kituose teisės aktuose nustatytas pagrindas ar kokia nors kita ypatinga priežastis.
- 4.8.2. Prekybos sustabdymas nutraukiamas, kai pašalinamos prekybos sustabdymo priežastys.
- 4.8.3. NASDAQ OMX Vilnius paskelbia, kad prekyba sustabdyta, ir nurodo prekybos sustabdymo priežastis. NASDAQ OMX Vilnius taip pat paskelbia ir tai, kad prekybos sustabdymas atšaukiamas.
- 4.8.4. NASDAQ OMX Vilnius gali nuspręsti, kad po prekybos sustabdymo automatinis pavedimų įvykdymas pradamas skelbiant aukcioną, kuris vykdomas pagal atviro aukciono taisykles.
- 4.8.5. Finansinės priemonės, kuria prekyba yra sustabdyta, atžvilgiu taikomi šie apribojimai ir reikalavimai:
1. Teikti naujus pavedimus ir sudaryti sandorius ar pranešti apie tiesioginius sandorius draudžiama tol, kol prekyba atitinkama finansine priemone sustabdyta;
 2. Pavedimai, įvesti į pavedimų knygą prieš prekybos sustabdymą, gali būti anuliuojami.
- 4.9. **Tiesioginė prieiga prie rinkos**
- 4.9.1. Tiesioginė prieiga prie rinkos – procesas, kurio metu Narys elektroniniu būdu ir automatiškai nukreipia kliento pavedimus į prekybos sistemą, naudodamas patvirtintą sistemą ar sąsajas tarp Nario ir kliento.

Paraiška dėl tiesioginės prieigos prie rinkos

- 4.9.2. Teisė naudotis tiesiogine prieiga prie rinkos Nariui gali būti suteikiama NASDAQ OMX Vilnius leidimu, pagal Nario pateiktą paraišką. Jeigu Narys prie prekybos sistemos, kurią naudoja NASDAQ OMX Vilnius, prisijungė ne per NASDAQ OMX Vilnius, tai teisė naudotis tiesiogine prieiga prie rinkos Nariui gali būti pripažįstama NASDAQ OMX Vilnius sprendimu, pagal Nario pateiktą paraišką. NASDAQ OMX Vilnius valdyba priima sprendimą dėl Nario teisės naudotis tiesiogine prieiga prie rinkos ne vėliau kaip per mėnesį nuo paraiškos pateikimo dienos. Naudotis tiesiogine prieiga prie rinkos galima tik tada, kai yra gautas NASDAQ OMX Vilnius patvirtinimas raštu.

Paraiškoje naudoti tiesioginę prieigą prie rinkos raštu išdėstomos tiesioginės prieigos prie rinkos procedūros. Tose procedūrose turi būti:

1. Saugumo priemonių, kurias turi Narys ir klientas, aprašymas, įskaitant kliento atpažinimo procedūras;
2. Patikrinimo tvarkos, taikomos pavedimui iš kliento prieš perduodant jį į prekybos sistemą, aprašymas;
3. Tiesioginės prieigos prie rinkos vidinės kontrolės procedūrų aprašymas;
4. Kliento naudojimosi tiesiogine prieiga prie rinkos tvarkos aprašymas;

5. Informacija apie tai, kokią informaciją iš prekybos sistemos Narys ketina platinti savo klientams ryšium su tiesiogine prieiga prie rinkos, ir informacija apie sudarytas sutartis dėl informacijos platinimo.

Narių atsakomybė už tiesioginę prieigą prie rinkos

- 4.9.3. Nariui už pavedimus, kuriuos jis perduoda tiesioginės prieigos prie rinkos būdu, tenka tokia pat atsakomybė kaip ir už pavedimus, kuriuos Narys įveda bet kuriuo kitu būdu.
- 4.9.4. Narys turi nustatyti tinkamas technines ir administracines sąlygas tam, kad užtikrintų, jog tiesioginės prieigos prie rinkos būdu perduodami pavedimai nepažeistų šių Narystės ir prekybos taisyklių nuostatų.
- 4.9.5. Narys privalo paskirti prekybos vadovą ar kitą atsakingą asmenį ryšiams su NASDAQ OMX Vilnius palaikyti, siekiant užtikrinti, jog tiesioginė prieiga prie rinkos būtų naudojama pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 4.9 punktą. Šis asmuo yra atsakingas už tiesioginės prieigos prie rinkos būdu vykdomų pavedimų priežiūrą ir visus su tiesiogine prieiga prie rinkos susijusius dalykus. Be to, Narys turi paskirti ir to asmens pavaduotoją.

Narys turi užtikrinti, kad NASDAQ OMX Vilnius būtų nedelsiant nurodoma asmens ryšiams palaikyti ir jo pavaduotojo pavardė, taip pat kad tas asmuo ar pavaduotojas visada būtų pasiekiamas prekybos valandomis.
- 4.9.6. Narys turi užtikrinti, kad klientas, turintis techninį ryšį su Nariu, neturėtų prieigos prie neviešos rinkos informacijos.
- 4.9.7. Narys turi nedelsdamas informuoti NASDAQ OMX Vilnius apie visus reikšmingus pokyčius ar pataisas, susijusias su tiesiogine prieiga prie rinkos.
- 4.9.8. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę bet kada pareikalauti naujausios informacijos apie Nario tiesioginę prieigą prie rinkos.

Nario santykiai su klientu

- 4.9.9. Narys savo teisinius santykius su klientu, pageidaujančiu naudoti tiesioginę prieigą prie rinkos, privalo reglamentuoti taip, kad būtų užtikrintas šių Narystės ir prekybos taisyklių laikymasis, o klientas būtų informuotas apie šių Narystės ir prekybos taisyklių nuostatas bei galimas savo veiksmų pasekmes.

Nario techninė įranga

- 4.9.10. NASDAQ OMX Vilnius valdyba turi teisę priimti sprendimą, kad tiesioginės prieigos prie rinkos būdu perduotą pavedimą, kuriame nurodyta kaina nuo paskutinės mokėtos kainos skiriasi daugiau negu NASDAQ OMX Vilnius valdybos nustatytas kainos kitimo žingsnių skaičius, prekybos sistema atmestų automatiškai.
- 4.9.11. Nario tiesioginės prieigos prie rinkos sistema turi atitikti bent jau šiuos reikalavimus:
 1. Pavedime turi būti nurodyta kliento pavedimo įvedimo data ir laikas;
 2. Nario tiesioginės prieigos prie rinkos sistema turi automatiškai atmesti ir neleisti patekti į pavedimų knygą tų kliento pavedimų, kuriuos įvykdžius, daugiau negu leistina padidėtų kliento atsiskaitymų ir (ar) finansinių priemonių pateikimo rizika. Nario tiesioginės prieigos prie rinkos sistema turi tuo pačiu metu (synchronizuotai) perduoti Nariui informaciją apie tokius pavedimus;
 3. Narys privalo visą laiką turėti galimybę patikrinti bendrą finansinių priemonių pateikimo ir atsiskaitymų riziką, kylančią ryšium su kliento pavedimais, įvestais per tiesioginės prieigos prie rinkos sistemą;
 4. Narys privalo turėti pakankamai duomenų apsaugos priemonių (ugniasienių) kliento techninės įrangos atžvilgiu arba – pagal sutartį su klientu – turėti teisę stebėti kliento techninę įrangą ir techninius prisijungimus;
 5. Pavedimas, atmestas pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 4.9.10 punktą, automatiškai perduodamas Makleriui rankiniam apdorojimui.

- 4.9.12. Narys techninę įrangą, naudojamą tiesioginei prieigai prie rinkos, turi testuoti ir patvirtinti prieš ją paleidžiant. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę reikalauti tolesnio tokios techninės įrangos testavimo. NASDAQ OMX Vilnius turi patvirtinti techninės įrangos prijungimą prie prekybos sistemos prieš ją įdiegiant.

Tiesioginės prieigos prie rinkos identifikavimas

- 4.9.13. Techninė įrangą, naudojama tiesioginei prieigai prie rinkos, prie prekybos sistemos prijungiama nurodant vieną ar daugiau vartotojo atpažinimo kodų, skirtų išimtinai tiesioginei prieigai prie rinkos

Tiesioginės prieigos naudojimas

- 4.9.14. Tiesioginė prieiga prie rinkos gali būti naudojama tik toms finansinėms priemonėms, kurioms taikoma tiesioginė prieiga prie rinkos.

4.10. **Prieiga per tarpininką**

- 4.10.1. Prieiga per tarpininką – tai susitarimas dėl elektroninės prieigos prie prekybos sistemos. Pagal šį susitarimą Narys, atitinkantis 4.2.4 punkto reikalavimus, suteikia teisę savo klientui su Nario atpažinimo kodu tiesiogiai arba per trečios šalies pardavėją pateikti pavedimus į prekybos sistemą.

NASDAQ OMX Vilnius turi teisę nesuteikti prieigos per tarpininką Nario klientams, kurie yra NASDAQ OMX Vilnius Nariai.

Paraiška dėl prieigos per tarpininką

- 4.10.2. Teisė naudotis prieiga per tarpininką gali būti suteikiama NASDAQ OMX Vilnius leidimu, pagal Nario pateiktą paraišką. Jeigu Narys prie prekybos sistemos, kurią naudoja NASDAQ OMX Vilnius, prisijungė ne per NASDAQ OMX Vilnius, tai teisė naudotis prieiga per tarpininką Nariui gali būti pripažįstama NASDAQ OMX Vilnius sprendimu, pagal Nario pateiktą paraišką. NASDAQ OMX Vilnius valdyba priima sprendimą dėl teisės naudotis prieiga per tarpininką ne vėliau kaip per mėnesį nuo paraiškos pateikimo dienos. Naudotis prieiga per tarpininką galima tik tada, kai yra gautas NASDAQ OMX Vilnius patvirtinimas raštu.

Paraiškoje naudoti prieigą per tarpininką yra išdėstomos prieigos per tarpininką procedūros. Tose procedūrose turi būti nurodoma:

1. Saugumo priemonių, kurias turi Narys ir jo klientas venas kito bei prekybos sistemos atžvilgiu, aprašymas, įskaitant patvirtinimą, kad klientas yra patikimas;
2. Patikrinimo tvarkos, taikomos pavedimui iš kliento prieš pateikiant jį į prekybos sistemą, aprašymas;
3. Prieigos per tarpininką vidinės kontrolės procedūrų aprašymas;
4. Kliento naudojimosi prieiga per tarpininką tvarkos aprašymas;
5. Informacija apie tai, kokią informaciją iš prekybos sistemos Narys ketina platinti savo klientams, ryšium su prieiga per tarpininką, ir informacija apie sudarytas sutartis dėl informacijos platinimo.

Narių atsakomybė už prieigą per tarpininką

- 4.10.3. Nariui už pavedimus, pateikiamus prieigos per tarpininką būdu, tenka tokia pati atsakomybė, kaip ir už pavedimus, kuriuos Narys pateikia bet kuriuo kitu būdu. Todėl Narys yra atsakingas už visus veiksmus, atliekamus prisijungus prie prekybos sistemos su jo atpažinimo kodu, nepriklausomai nuo to, ar tokius veiksmus atlieka Nario įgaliotas asmuo, Nario klientas ar trečiosios šalys.

- 4.10.4. Narys turi nustatyti tinkamas technines ir administracines sąlygas tam, kad užtikrintų, jog prieigos per tarpininką būdu pateikiami pavedimai nepažeistų šių Narystės ir prekybos taisyklių nuostatų. Narys atsako ir privalo užtikrinti, kad prieigos per tarpininką sistema, pavedimų tikrinimo sistema ir kitos procedūros veikia tinkamai, taip pat, kad minėtos procedūros ir jų

aprašymai atitinka tuos, kurie buvo pateikti NASDAQ OMX Vilnius pagal 4.10.2 punkto nuostatas.

- 4.10.5. Narys privalo paskirti prekybos vadovą ar kitą atsakingą asmenį ryšiams su NASDAQ OMX Vilnius palaikyti, siekiant užtikrinti, jog prieiga per tarpininką būtų naudojama pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 4.10 punktą. Šis asmuo yra atsakingas už prieigos per tarpininką būdu teikiamų pavedimų ir sandorių priežiūrą, taip pat už kitus su prieiga per tarpininką susijusius veiksmus. Be to, Narys privalo paskirti atsakingo asmens pavaduotoją bei užtikrinti, kad būtų paskirti ir Nario kliento atsakingi asmenys.

Narys turi nedelsiant nurodyti NASDAQ OMX Vilnius atsakingo asmens ir jo pavaduotojo pavardes, taip pat užtikrinti, kad atsakingas asmuo ar jo pavaduotojas visada būtų pasiekiamas prekybos valandomis. Narys turi nurodyti NASDAQ OMX Vilnius Nario kliento pavadinimą, adresą ir valstybę, kurioje jis yra registruotas.

- 4.10.6. Narys turi užtikrinti, kad klientas, turintis techninį ryšį su Nariu ar prekybos sistema, neturėtų prieigos prie neviešos rinkos informacijos.
- 4.10.7. Narys turi nedelsdamas informuoti NASDAQ OMX Vilnius apie visus reikšmingus pokyčius ar pakeitimus, susijusius su prieiga per tarpininką.
- 4.10.8. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę bet kada pareikalauti Nario papildomos ar naujos informacijos apie Nario prieigą per tarpininką.

Nario santykiai su klientu

- 4.10.9. Narys privalo detalai nustatyti savo ir kliento, pageidaujančio naudoti prieigą per tarpininką, tarpusavio teises ir pareigas taip, kad būtų užtikrintas šių Narystės ir prekybos taisyklių laikymasis, klientas būtų informuotas apie šių Narystės ir prekybos taisyklių nuostatas bei galimas pasekmes ir atsakomybę. Tokiame Nario ir jo kliento susitarime turi būti nurodyta:

1. Maksimali kliento rizika, kurią Narys gali prisiimti, ar – įgaliojimas – suteikianti Nariui teisę patikrinti ir blokuoti kliento finansinių priemonių sąskaitą ar atitinkamą banko sąskaitą;
2. Nuostatos, apibrėžiančios prieigos per tarpininką naudojamas sistemas pavedimų tikrinimui, siekiant užtikrinti Narystės ir prekybos taisyklių nuostatų laikymąsi;
3. Nuostatos, apibrėžiančios Nario teisę nedelsiant sustabdyti kliento prieigą per tarpininką;
4. Nuostatos, reglamentuojančios Nario atsakomybę kontroliuojant klientą ar anuliuojant kliento pavedimus prekybos sistemoje;
5. Nuostatos, reglamentuojančios Nario teisę anuliuoti sandorius, kurie neatitinka pavedimų ir sandorių kainai taikomų reikalavimų pagal Narystės ir prekybos taisyklių 4.6 punkto nuostatas, ir NASDAQ OMX Vilnius teisę anuliuoti sandorius pagal Narystės ir prekybos taisyklių 5.7 ir 6.7 punktų nuostatas;
6. Nuostatos, apibrėžiančios Nario teisę tikrinti kliento techninę sistemą ir prisijungimą prie prekybos sistemos, siekiant užtikrinti NASDAQ OMX Vilnius Narystės ir prekybos taisyklių nuostatų laikymąsi;
7. Draudimas klientui įvesti tokius pavedimus, kuriais, atskirai ar kartu, yra ketinama netinkamai paveikti kainų struktūrą prekybos sistemoje, neturint komercinio tikslo ar kuriais ketinama apriboti ar sukliudyti prieigą prie prekybos sistemos kitiems Nariams;
8. Kliento įsipareigojimas neplatinti viešos rinkos informacijos iš prekybos sistemos;
9. Kitų sąlygų ir prieigos per tarpininką naudojimo aprašymas.

Nario techninė įranga

- 4.10.10. NASDAQ OMX Vilnius valdyba turi teisę priimti sprendimą, kad prieigos per tarpininką būdu pateiktą pavedimą, kuriame nurodyta kaina nuo paskutinės mokėtos kainos skiriasi daugiau negu NASDAQ OMX Vilnius valdybos nustatytas kainos kitimo žingsnių skaičius, prekybos sistema atmestų automatiškai.
- 4.10.11. Nario ir kliento prieigos per tarpininką sistema turi atitikti šiuos reikalavimus:

1. Pavedime turi būti nurodyta kliento pavedimo įvedimo data ir laikas;
 2. Visi pavedimai, įvesti prieigos per tarpininką būdu, turi būti patikrinti, kaip aprašyta procedūrose, pateiktose pagal 4.10.2 punkto nuostatas;
 3. Nario prieigos per tarpininką sistemos turi automatiškai atmesti ir neleisti pateikti į pavedimų knygą tų kliento pavedimų, kuriuos įvykdžius, daugiau negu leistina padidėtų kliento atsiskaitymų ir (ar) finansinių priemonių pateikimo rizika. Prieigos per tarpininką sistemos privalo tuo pačiu metu (sinchronizuotai) perduoti Nariui informaciją apie tokius pavedimus;
 4. Narys privalo turėti galimybę bet kada patikrinti bendrą finansinių priemonių pateikimo ir atsiskaitymų riziką, susijusią su kliento pavedimais, įvestais prieigos per tarpininką būdu;
 5. Narys privalo užtikrinti, kad jo klientas turėtų pakankamai prisijungimo prie prekybos sistemos duomenų apsaugos priemonių;
- 4.10.12. Nario techninė įranga, naudojama prieigai per tarpininką, turi būti testuojama ir patvirtinama prieš ją paleidžiant. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę reikalauti tolesnio tokios techninės įrangos testavimo. NASDAQ OMX Vilnius turi patvirtinti techninės įrangos, naudojamos prieigai per tarpininką, prijungimą prie prekybos sistemos.

Prieigos per tarpininką identifikavimas

- 4.10.13. Techninė įranga, naudojama prieigai per tarpininką, prie prekybos sistemos prijungiama nurodant vieną ar daugiau vartotojo atpažinimo kodų, skirtų išimtinai prieigai per tarpininką

Prieigos per tarpininką naudojimas

- 4.10.14. Prieiga per tarpininką gali būti naudojama tik toms finansinėms priemonėms, kurioms taikoma prieiga per tarpininką.

4.11. Algoritminė prekyba

- 4.11.1. Narys, gavęs išankstinį raštišką NASDAQ OMX Vilnius patvirtinimą, turi teisę dalyvauti prekyboje algoritminės prekybos būdu, t.y. naudodamasis programine įranga, kuri, atsakydama į konkrečius iš anksto užprogramuotus veiksmus, automatiškai sukuria pavedimus.
- 4.11.2. Narys turi užtikrinti, kad algoritminė prekyba nesukurtų per daug didelės rizikos pažeisti apribojimus, taikomus Nario veiklai, finansinių priemonių pateikimui bei atsiskaitymams.
- 4.11.3. Nario techninei įrangai, kuri naudojama algoritminei prekybai, taikomi šių Narystės ir prekybos taisyklių 3.2 punkte nustatyti reikalavimai.
- 4.11.4. Algoritminė prekyba turi būti užregistruojama prekybos sistemoje naudojant vieną ar kelis konkrečius vartotojo atpažinimo kodus, skirtus tik algoritminei prekybai.
- 4.11.5. Tam, kad užtikrintų, jog algoritminė prekyba būtų vykdoma pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 4.11 punktą, Narys privalo paskirti prekybos vadovą ar kitą atsakingą asmenį ryšiams su NASDAQ OMX Vilnius palaikyti. Šis asmuo yra atsakingas už algoritminės prekybos būdu įvestų pavedimų priežiūrą ir už visus su algoritmine prekyba susijusius dalykus. Be to, Narys turi paskirti ir to asmens pavaduotoją.

Narys turi užtikrinti, kad NASDAQ OMX Vilnius būtų nedelsiant nurodoma asmens ryšiams palaikyti ir jo pavaduotojo pavardė, taip pat kad tas asmuo ar pavaduotojas visada būtų pasiekiamas prekybos valandomis.

4.12. Taisyklių pažeidimai

- 4.12.1. Narių priežiūra, atsakomybė už šių Narystės ir prekybos taisyklių, kitų taisyklių, NASDAQ OMX organų ir darbuotojų priimtų sprendimų pažeidimus, taip pat už veiksmus, susijusius su prekybos sistemos naudojimu ar atsiskaitymais, reglamentuojama šių Narystės ir prekybos taisyklių 9 punkte.

4.13. Rinkos formuotojai

- 4.13.1. Veikti kaip rinkos formuotojai gali tik tie Nariai, kurie turi teisę vykdyti pavedimus įsigyti arba perleisti finansines priemones savo sąskaita. Narys, norintis tapti rinkos formuotoju, turi pateikti užpildytą NASDAQ OMX Vilnius valdybos patvirtintą tipinės formos paraišką.
- 4.13.2. Sprendimą suteikti teisę Nariui veikti kaip rinkos formuotojui priima NASDAQ OMX Vilnius valdyba ne vėliau kaip per penkiolika dienų nuo paraiškos pateikimo dienos.
- 4.13.3. NASDAQ OMX Vilnius valdyba sudaro finansinių priemonių, kurių atžvilgiu Nariams gali būti suteikta teisė veikti kaip rinkos formuotojams, sąrašą.
- 4.13.4. NASDAQ OMX Vilnius valdyba turi teisę priimti sprendimą nesuteikti Nariui teisės veikti kaip rinkos formuotojui ar veikti kaip rinkos formuotojui atskirų finansinių priemonių atžvilgiu, jeigu:
1. Užpildyta NASDAQ OMX Vilnius valdybos patvirtinta tipinės formos paraiška neatitinka nustatytų reikalavimų arba joje pateikti ne visi ar tikrovės neatitinkantys duomenys;
 2. Narys neatitinka šiose Narystės ir prekybos taisyklėse nustatytų reikalavimų rinkos formuotojui arba jis atsisako pateikti NASDAQ OMX Vilnius jos prašomą papildomą informaciją ar dokumentus, taip pat jeigu Narys atsisako vykdyti kitus pagrįstus NASDAQ OMX Vilnius valdybos reikalavimus;
 3. Per paskutinius metus iki paraiškos pateikimo Nariui buvo anuliuota teisė veikti kaip rinkos formuotojui;
 4. Nario kaip rinkos formuotojo veikla gali kelti Nario ir jo kliento (-ų) ir (ar) kitų rinkos dalyvių tarpusavio interesų konfliktą;
 5. Kitais atvejais, kai NASDAQ OMX Vilnius valdyba mano, kad Nario kaip rinkos formuotojo veikla gali skatinti nesąžiningą prekybą finansinėmis priemonėmis, manipuliavimą rinka bei kitus nesąžiningus veiksmus.
- Sprendimas nesuteikti Nariui teisės veikti kaip rinkos formuotojui ar veikti kaip rinkos formuotojui atskirų finansinių priemonių atžvilgiu turi būti motyvuotas. NASDAQ OMX Vilnius valdybai priėmus sprendimą nesuteikti Nariui teisės veikti kaip rinkos formuotojui ar veikti kaip rinkos formuotojui atskirų finansinių priemonių atžvilgiu, pareiškėjas apie priimtą sprendimą informuojamas tą pačią dieną, išsiunčiant jam valdybos sprendimą. Narys gali bendra tvarka pakartotinai kreiptis į NASDAQ OMX Vilnius dėl teisės veikti kaip rinkos formuotojui suteikimo praėjus ne mažiau kaip 1 mėnesiui nuo NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendimo nesuteikti Nariui teisės veikti kaip rinkos formuotojui ar veikti kaip rinkos formuotojui atskirų finansinių priemonių atžvilgiu priėmimo dienos. Nariui pateikus motyvuotą prašymą, NASDAQ OMX Vilnius valdyba turi teisę sutrumpinti šį terminą.
- 4.13.5. NASDAQ OMX Vilnius valdyba nustato Nariams, kuriems suteikta teisė veikti kaip rinkos formuotojams, tokius reikalavimus:
1. Maksimalų leidžiamą skirtumą tarp Narių skelbiamų finansinės priemonės pirkimo ir pardavimo kainų;
 2. Laiko trukmę, per kurią Nariai turi užtikrinti, kad į pavedimų knygą būtų įvesti pavedimai pirkti ir parduoti finansines priemones, kurių atžvilgiu Nariams suteikta teisė veikti kaip rinkos formuotojams;
 3. Minimalų finansinių priemonių, kurių atžvilgiu Nariams suteikta teisė veikti kaip rinkos formuotojams, kiekį, kurį Nariai privalo kiekvieną prekybos dieną, teikdami pavedimus pirkti ir parduoti šias finansines priemones, įvesti į pavedimų knygą;
 4. Išimtis, kada Nariams gali būti netaikomi Narystės ir prekybos taisyklių 4.13.5 punkte nustatyti reikalavimai.
- 4.13.6. Narys gali pradėti veikti kaip rinkos formuotojas tik po to, kai pasirašo rinkos formuotojo sutartį su NASDAQ OMX Vilnius, kuri detalčiai reglamentuoja Nario, kuriam suteikta teisė veikti kaip rinkos formuotojui, teises ir pareigas.

- 4.13.7. Narys gali atsisakyti veikti kaip rinkos formuotojas. Tokiu atveju Narys turi pateikti NASDAQ OMX Vilnius valdybos patvirtintą tipinės formos paraišką ir privalo veikti kaip rinkos formuotojas dar trisdešimt dienų nuo šios paraiškos pateikimo dienos (NASDAQ OMX Vilnius valdyba gali sutrumpinti šį terminą, jeigu to prašo paraišką pateikęs Narys).
- 4.13.8. Esant svarbioms priežastims, Narys turi teisę kreiptis į NASDAQ OMX Vilnius su prašymu sustabdyti jo kaip rinkos formuotojo veiklą. Tokiu atveju Narys turi ne vėliau kaip prieš penkias darbo dienas pateikti NASDAQ OMX Vilnius rašytinį prašymą, kuriame turi išsamiai pagrįsti priežastis, dėl kurių nori sustabdyti rinkos formuotojo veiklą, taip pat nurodyti laikotarpį (bet ne ilgesnį kaip 3 mėnesiai), per kurį rinkos formuotojo veikla turėtų būti sustabdyta.
- 4.13.9. Jeigu Narys nesilaiko šiose Narystės ir prekybos taisyklėse ir (ar) NASDAQ OMX Vilnius ir Nario pasirašytoje rinkos formuotojo sutartyje nustatyto reikalavimų, NASDAQ OMX Vilnius valdyba turi teisę sustabdyti arba anuliuoti Nario teisę veikti kaip rinkos formuotojui.
- 4.13.10. Narys turi teisę su į prekybos sąrašą įtrauktų finansinių priemonių emitentų sudaryti rinkos formuotojo sutartį, pagal kurią Narys išsipareigoja sutartyje nustatytais sąlygomis teikti pavedimus pirkti ir parduoti į NASDAQ OMX Vilnius prekybos sąrašus įtrauktas emitentų finansines priemones, kurių atžvilgiu Nariams yra suteikta teisė veikti kaip rinkos formuotojams. Sutartyje nustatyti Nario išsipareigojimai gali būti griežtesni nei tie, kurie yra nustatyti rinkos formuotojo sutartyje su NASDAQ OMX Vilnius.
- 4.13.11. Narys privalo pranešti NASDAQ OMX Vilnius apie su finansinių priemonių emitentais pasirašytas ar nutrauktas sutartis, kurios yra apibrėžtos šių Narystės ir prekybos taisyklių 4.13.10 punkte. Pranešime turi būti nurodyti sutarties išgaliojimo ir jos galiojimo (jei yra nustatyta) terminai.
- 4.13.12. NASDAQ OMX Vilnius interneto tinklalapyje paskelbiami:
1. Nariai, kuriems suteikta, sustabdyta arba anuliuota teisė veikti kaip rinkos formuotojams;
 2. Finansinės priemonės, kurių atžvilgiu Nariams suteikta teisė veikti kaip rinkos formuotojams;
 3. Finansinės priemonės, kurių atžvilgiu Nariai veikia kaip rinkos formuotojai;
 4. NASDAQ OMX Vilnius valdybos pagal Narystės ir prekybos taisyklių 4.13.5 punktą nustatyti reikalavimai Nariams, kuriems suteikta teisė veikti kaip rinkos formuotojams.
- 4.13.13. Vykdydami rinkos formuotojo veiklą Nariai privalo:
1. Veikti sąžiningai kitų rinkos dalyvių atžvilgiu ir rinkos patikimumo interesais;
 2. Veikti rūpestingai, su reikiamu profesionalumu ir atsargumu;
 3. Stengtis išvengti interesų konfliktų, o kai jų išvengti neįmanoma, užtikrinti, kad su rinkos dalyviais būtų elgiamasi sąžiningai.
- 4.14. **NASDAQ OMX Vilnius viešai skelbiama su naryste ir prekyba finansinėmis priemonėmis susijusi informacija**
- 4.14.1. Per NASDAQ OMX Vilnius informacijos atskleidimo sistemą turi būti nedelsiant viešai paskelbta ši informacija:
1. Narių sąrašai, informacija apie teisės dalyvauti NASDAQ OMX Vilnius prekyboje sustabdymą ar atnaujinimą, išbraukimą ar pašalinimą iš Narių;
 2. Pagrindinė informacija apie viešo akcijų pardavimo, oficialaus siūlymo įgyvendinimo, viešo akcijų platinimo paskelbimą, jų sąlygų pakeitimus.
- 4.14.2. Pasibaigus prekybos valandoms, NASDAQ OMX Vilnius valdybos nustatytu laiku per NASDAQ OMX Vilnius informacijos atskleidimo sistemą turi būti viešai paskelbta ši informacija:
1. Finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama NASDAQ OMX Vilnius, prekybos dienos vidutinė svartinė, aukščiausia, žemiausia, paskutinė mokėta kaina (pajamingumas) bei apyvarta;

2. Prekybos dienos bendra apyvarta, automatinio įvykdymo ir tiesioginių sandorių apyvarta, indeksų reikšmės, bendra NASDAQ OMX Vilnius listinguojamų finansinių priemonių kapitalizacija;
 3. Viešo akcijų pardavimo, oficialaus siūlymo įgyvendinimo rezultatai, taip pat viešo akcijų platinimo vykdymo rezultatai;
 4. Narių prekybos NASDAQ OMX Vilnius rezultatai;
 5. Valdymo įmonės ar investicinės bendrovės pagal Listingavimo taisyklių 29.6 ir 29.7 punktus pranešta informacija.
- 4.14.3. Prekybos valandomis, su NASDAQ OMX Vilnius valdybos nustatytu pavėlinimu per NASDAQ OMX Vilnius informacijos atskleidimo sistemą viešai skelbiami šie prekybos duomenys: finansinių priemonių kursas, finansinių priemonių vidutinė svertinė, aukščiausia, žemiausia, paskutinio sandorio kaina bei apyvarta.

III SKIRSNIS

5. Nuosavybės vertybinių popierių rinka (INET Nordic)

5.1. **Finansinės priemonės, kuriomis prekiaujama nuosavybės vertybinių popierių rinkoje**

Jeigu Narystės ir prekybos taisyklėse nenurodyta kitaip, šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.1–5.8 punktuose išdėstytos bendrosios prekybos taisyklės yra taikomos prekybai nuosavybės vertybiniais popieriais šiuose nuosavybės vertybinių popierių rinkos segmentuose:

- 5.1.1. Akcijų;
- 5.1.2. Pasirašymo teisių;
- 5.1.3. Fondų.

Šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.9-5.11 punktuose išdėstytos specialios prekybos taisyklės (angl. General trading rules), taikomos atitinkamiems rinkos segmentams.

5.2. **Prekybos metodai**

Sandoriai gali būti sudaromi pavedimų knygoje kaip automatinio įvykdymo sandoriai arba ne pavedimų knygoje kaip tiesioginiai sandoriai.

5.3. **Prekybos sesijos**

5.3.1. NASDAQ OMX Vilnius prekybos diena apima tokias sesijas:

1. Priešprekybinę sesiją;
2. Prekybos valandas;
3. Poprekybinę sesiją.

5.3.2. Priešprekybinės sesijos metu:

1. Nariai gali įvesti, keisti ar anuliuoti pavedimus dalyvavimui atvirame atidarymo aukcione ;
2. Nariai turi teisę pranešti apie sudarytus tiesioginius sandorius pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.6 punktą;
3. Nariai turi teisę prašyti NASDAQ OMX Vilnius anuliuoti sandorius pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.7 punktą.

5.3.3. Prekybos valandomis:

1. Nariai gali įvesti pavedimus į pavedimų knygą, taip pat juos keisti ir anuliuoti;
2. Į pavedimų knygą įvesti pavedimai pirkti ir parduoti, kuriuose nurodyta perleidžiamųjų vertybinių popierių kaina, skaičius ir kitos sąlygos sutampa, įvykdomi automatinio pavedimų įvykdymo būdu ir taip sudaromi automatinio įvykdymo sandoriai;

3. Nariai turi teisę pranešti apie sudarytus tiesioginius sandorius pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.6 punktą;
 4. Nariai turi teisę prašyti NASDAQ OMX Vilnius anuliuoti sandorius pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.7 punktą.
- 5.3.4. Poprekybinės sesijos metu:
1. Nariai gali anuliuoti ar keisti pavedimus, įvestus į pavedimų knygą;
 2. Nariai turi teisę pranešti apie sudarytus tiesioginius sandorius pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.6 punktą;
 3. Nariai turi teisę prašyti NASDAQ OMX Vilnius anuliuoti sandorius pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.7 punktą;
 4. Pavedimai, kurių galiojimas yra pasibaigęs, ir pranešimai apie sudarytus tiesioginius sandorius, kurių nepatvirtino tai padaryti turėjęs Narys, automatiškai anuliuojami.
- 5.4. **Pavedimų knygos ir pavedimai**
- 5.4.1. Kiekvienu perleidžiamuoju vertybiniu popieriumi galima prekiauti vienoje ar keliose pavedimų knygose.
- 5.4.2. Pavedimas yra į pavedimų knygą įvestas, teisiškai saistantis Nario pasiūlymas pavedime nurodytomis sąlygomis savo ar kliento sąskaita pirkti arba parduoti nurodytą perleidžiamųjų vertybinių popierių skaičių.
- 5.4.3. Narys gali įvesti, pakeisti arba anuliuoti pavedimus. Laikas, kada šie veiksmai gali būti atliekami, nustatytas šių Narystės ir prekybos taisyklių 1 priede „Prekybos dienos struktūra ir prekybos operacijų atlikimo laikas“. Pavedime nurodomas perleidžiamąjo vertybinio popieriaus kainai taikomas kainos kitimo žingsnis nustatytas šių Narystės ir prekybos taisyklių 4 priede „Kainos kitimo žingsnis ir pilnas lotas“.
- 5.4.4. Pavedime turi būti nurodyta:
1. Pavedimų knygos kodas;
 2. Perleidžiamąjo vertybinio popieriaus kaina eurais;
 3. Perleidžiamųjų vertybinių popierių skaičius;
 4. Pavedimo rūšis: pavedimas pirkti arba pavedimas parduoti;
 5. Investuotojo kategorija (angl. Capacity): nuoroda, kieno sąskaita pavedimas įvestas – kliento, emitento (kai emitentas yra pateikęs pavedimą dėl savo išleistų perleidžiamųjų vertybinių popierių) paties Nario ar Nario, veikiančio kaip rinkos formuotojas, sąskaita;
 6. Nario suteiktas kliento identifikavimo kodas;
 7. Atsiskaitymams reikalinga informacija, nustatyta NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendime.
- Pavedimo sąlygos, kurios gali būti nurodytos pavedime, ir jų vykdymo taisyklės nustatytos šių Narystės ir prekybos taisyklių 3 priede „Pavedimų tipai, sąlygos ir vykdymo principai“.
- 5.4.5. Pavedimo keitimas reiškia, kad keičiami anksčiau įvesto pavedimo parametrai, pavyzdžiui, kaina ir (arba) kiekis. Pavedimo keitimas gali turėti įtakos pavedimo vykdymo pirmumui (prioritetui), jeigu tai numatyta šiose Narystės ir prekybos taisyklėse.
- 5.4.6. Pavedimo anuliavimas reiškia, kad pavedimas ištrinamas iš pavedimų knygos.
- 5.4.7. Esant reikalui, NASDAQ OMX Vilnius turi teisę nustatyti tam tikras kainos ribas, į kurias turi patekti teikiamo pavedimo kaina.
- 5.5. **Automatinio įvykdymo sandoriai**
- Jeigu pavedimų sąlygose nenurodyta kitaip, pavedimai, įvesti į pavedimų knygą, dalyvauja atvirame atidarymo aukcione prekybos valandų pradžioje, automatinio pavedimų įvykdymo sistemoje nepertraukiamos prekybos metu ir aukcione, kuris vykdomas pagal atviro aukciono

taisyklės, prekybos valandų pabaigoje. Prekybos metodai, naudojami prekybos sesijų metu ir automatinio pavedimų įvykdymo metu, aprašyti šių Narystės ir prekybos taisyklių 3 priede „Pavedimų tipai, sąlygos ir vykdymo principai“, 2 priede „Atviras aukcionas ir aukciono kursas“ ir INET Nordic rinkos modelio (angl. Market Model) specifikacijose, kurios skelbiamos NASDAQ OMX interneto tinklalapyje.

5.6. Tiesioginiai sandoriai

- 5.6.1. Apie sudarytus tiesioginius sandorius pranešama NASDAQ OMX Vilnius šio 5.6 punkto nustatyta tvarka ir laiku. Nariai, tarpininkavę sudarant tiesioginį sandorį arba patys sudarę tiesioginį sandorį, turi pateikti prekybos sistemoje pranešimus apie sudarytą tiesioginį sandorį. Jeigu sudarant tiesioginį sandorį tarpininkauja tik vienas Narys, tai pranešime jis turi nurodyti, kad tiesioginis sandoris yra vidaus sandoris.
- 5.6.2. Narys privalo apie tiesioginį sandorį pranešti šiais terminais:
1. Tuo atveju, kai tiesioginis sandoris sudarytas priešprekybinės sesijos metu, Narys privalo apie jį pranešti nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per tris (3) minutes nuo tiesioginio sandorio sudarymo momento ir ne vėliau kaip iki prekybos valandų atidarymo. Tuo atveju, kai tiesioginis sandoris sudarytas likus mažiau kaip 3 minutėms iki prekybos valandų atidarymo ir Narys negalėjo pranešti apie tiesioginį sandorį priešprekybinės sesijos metu dėl ne nuo Nario priklausančių aplinkybių, Narys privalo apie jį pranešti nedelsdamas po prekybos valandų atidarymo;
 2. Tuo atveju, kai tiesioginis sandoris sudarytas prekybos valandomis, Narys privalo apie jį pranešti nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per tris (3) minutes nuo tiesioginio sandorio sudarymo momento;
 3. Tuo atveju, kai tiesioginis sandoris sudarytas likus mažiau kaip trimis (3) minutėms iki poprekybinės sesijos pabaigos ir Narys negalėjo pranešti apie tiesioginį sandorį poprekybinės sesijos metu dėl ne nuo Nario priklausančių aplinkybių, Narys privalo apie jį pranešti nedelsdamas, prasidėjus priešprekybinei sesijai kitą prekybos dieną, bet ne vėliau kaip iki prekybos valandų atidarymo;
 4. Tuo atveju, kai tiesioginis sandoris sudarytas pasibaigus prekybos valandoms, Narys privalo apie jį pranešti ne vėliau kaip priešprekybinės sesijos metu kitą prekybos dieną;
 5. Tuo atveju, kai dėl techninių sutrikimų apie sudarytą tiesioginį sandorį negali būti pranešama šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.6.2 punkto 1–4 papunkčiuose nustatytu laiku, Narys privalo apie tokį tiesioginį sandorį pranešti nedelsdamas po to, kai sutrikimai yra pašalinti. Be to, Narys apie sudarytą tiesioginį sandorį turi nedelsdamas informuoti NASDAQ OMX Vilnius (faksu arba elektroniniu paštu).
- 5.6.3. Tiesioginių sandorių kainos kitimo žingsnis nustatytas šių Narystės ir prekybos taisyklių 4 priede „Kainos kitimo žingsnis ir pilnas lotas“.
- 5.6.4. Pranešime apie sudarytą tiesioginį sandorį turi būti nurodyta:
1. Pavedimų knygos kodas;
 2. Nuoroda, ar Narys tiesioginiame sandoryje dalyvauja kaip pirkėjas, ar kaip pardavėjas (vidaus sandorio atveju nenurodoma);
 3. Perleidžiamojo vertybinio popieriaus kaina eurais;
 4. Perleidžiamųjų vertybinių popierių skaičius;
 5. Sandoryje dalyvaujančio kito Nario atpažinimo kodas;
 6. Sandorio data ir laikas;
 7. Sandorio tipas – jis nurodomas pagal klasifikaciją, nustatytą šių Narystės ir prekybos taisyklių 5 priede „Tiesioginių sandorių tipai“;
 8. Investuotojo kategorija: nuoroda, kieno sąskaita pavedimas įvestas – kliento, emitento (kai emitentas yra pateikęs pavedimą dėl savo išleistų perleidžiamųjų vertybinių popierių) ar paties Nario sąskaita;

9. Atsiskaitymų pagal tiesioginį sandorį data;
 10. Nario suteiktas kliento identifikavimo kodas;
 11. Atsiskaitymams reikalinga informacija, nustatyta NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendime;
 12. Nuoroda, kad informacijos apie tiesioginį sandorį viešas paskelbimas prekybos sistemoje turi būti atidėtas vadovaujantis šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.6.9 punktu.
- 5.6.5. Jeigu Narių pranešimai apie sudarytą tiesioginį sandorį sutampa, tiesioginis sandoris laikomas praneštu ir užregistruotu prekybos sistemoje. Jeigu atitikimo tarp dviejų Narių pranešimų nėra, Nariai turi nedelsdami iširti klaidos priežastis ir klaidingą pranešimą pakeisti nauju. Narys, pateikiantis naują pranešimą apie sudarytą tiesioginį sandorį, turi užtikrinti, kad anksčiau pateiktas klaidingas pranešimas būtų anuliuotas.
- 5.6.6. Vidaus sandoris yra laikomas praneštu ir užregistruotu prekybos sistemoje, kai prekybos sistemoje gaunamas pranešimas apie sudarytą tiesioginį sandorį.
- 5.6.7. Visi tiesioginiai sandoriai yra skirstomi į atitinkamus sandorių tipus, kurie aprašyti šių Narystės ir prekybos taisyklių 5 priede „Tiesioginių sandorių tipai“. Šiame priede taip pat yra nustatyti rinkos segmentai, kuriuose šie sandorių tipai gali būti naudojami. Nariai savo pranešimuose apie sudarytą tiesioginį sandorį turi nurodyti sandorio tipą pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 5 priede „Tiesioginių sandorių tipai“ nustatytą klasifikaciją.
- 5.6.8. NASDAQ OMX Vilnius informaciją apie praneštus tiesioginius sandorius nedelsdama skelbia viešai prekybos sistemoje, išskyrus 5.6.9 punkte nurodytą atvejį.
- 5.6.9. Narys turi teisę nuspręsti, kad informacijos apie jo praneštą tiesioginį sandorį paskelbimas būtų atidėtas, jeigu tiesioginis sandoris sudaromas tarp savo sąskaita veikiančio Nario ir jo kliento ir tokio tiesioginio sandorio dydis lygus arba viršija šių Narystės ir prekybos taisyklių 9 priede „Informacijos paskelbimo atidėjimo ribinės vertės ir terminai“ nustatytą atitinkamą mažiausią sandorio dydį, kad būtų leistinas informacijos paskelbimo atidėjimas.
- 5.6.10. Jeigu sudaromas tiesioginis sandoris atitinka abu 5.6.9 punkte nurodytus kriterijus ir Narys nusprendė, kad informacijos apie tokį tiesioginį sandorį paskelbimas turi būti atidėtas, Narys privalo savo pranešime apie sudarytą tiesioginį sandorį, kurį įveda į prekybos sistemą, nurodyti laikotarpį ne ilgesnį nei nurodytas šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.6.11 punkte, kuriam informacijos apie tiesioginį sandorį paskelbimas turi būti atidėtas.
- 5.6.11. Maksimalus laikotarpis, kuriam informacijos apie tiesioginį sandorį paskelbimas gali būti atidėtas, priklauso nuo to, kokiai akcijų klasei pagal vidutinę dienos apyvartą (toliau – VDA) priklauso akcijos, dėl kurių sudarytas tiesioginis sandoris, ir yra nurodytas šių Narystės ir prekybos taisyklių 9 priede „Informacijos paskelbimo atidėjimo ribinės vertės ir terminai“.
- 5.7. **Sandorių anuliavimas**
- 5.7.1. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę anuliuoti sandorį (ištrinti jį iš prekybos sistemos), jeigu to prašo atitinkamą sandorį sudarę Nariai. Nariai turi pateikti NASDAQ OMX Vilnius rašytinį prašymą anuliuoti sandorį. Prašymas turi būti pateiktas per dešimt minučių nuo to momento, kai automatinio įvykdymo sandoris buvo sudarytas prekybos sistemoje arba pranešimas apie sudarytą tiesioginį sandorį pateiktas prekybos sistemoje. Poprekybinėje sesijoje sandorius galima anuliuoti tik per pirmąsias dešimt šios sesijos minučių.
- 5.7.2. Prašymas anuliuoti sandorį, pateiktas praėjus dešimčiai minučių po automatinio įvykdymo sandorio sudarymo prekybos sistemoje arba pranešimo apie sudarytą tiesioginį sandorį pateikimo prekybos sistemoje, nėra tenkinamas ir NASDAQ OMX Vilnius neanuliuoja tokio sandorio, išskyrus atvejus, kai, jos nuomone, yra ypatinga priežastis. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę priimti sprendimą pratęsti prašymo pateikimo terminą .
- 5.7.3. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę savo iniciatyva anuliuoti sandorį, jeigu tai reikalinga užtikrinti rinkos vientisumui ar kitais ypatingais atvejais, kai sandoris sudarytas:
1. Per neabejotiną klaidą ar apsirikimą, kurį nulėmė techninė ar žmogaus klaida NASDAQ OMX Vilnius, pas Narį ar jo klientą; arba

2. NASDAQ OMX Vilnius nuomone, padarius neabejotiną ir esminį teisės aktų ar NASDAQ OMX Vilnius narystės ir prekybos taisyklių pažeidimą; arba
 3. Dėl techninių prekybos ir (arba) atsiskaitymų sistemų sutrikimų, kurių Narys negalėjo kontroliuoti.
- 5.7.4. Sandorių anuliavimo aspektai pagal 5.7.3 punktą detaliau aprašyti INET Nordic rinkos modelio (angl. Market Model) specifikacijose bei Sandorių anuliavimo nuostatuose, kurie skelbiami NASDAQ OMX interneto tinklalapyje. NASDAQ OMX Vilnius privalo informuoti Narį(ius), susijusį(ius) su anuliuotu sandoriu, apie priimtą sprendimą. Esant reikalui, NASDAQ OMX Vilnius turi teisę informuoti rinką apie priimtą sprendimą.
- 5.7.5. Sandoriai taip pat gali būti anuliuoti Atsiskaitymų už NASDAQ OMX Vilnius biržoje sudarytus sandorius taisyklių nustatyta tvarka.
- 5.8. **Atsiskaitymų taisyklės**
- 5.8.1. Kiekvienas NASDAQ OMX Vilnius sudarytas sandoris ir praneštas tiesioginis sandoris baigiamas atsiskaitymais, t.y. lėšų ir finansinių priemonių pervedimu. Už nuosavybės vertybinių popierių rinkos akcijų segmente sudarytus automatinio vykdymo sandorius ir tiesioginius sandorius piniginiai atsiskaitymai vykdomi eurais. Už nuosavybės vertybinių popierių rinkos pasirašymo teisių rinkos segmente bei fondų rinkos segmente sudarytus automatinio vykdymo sandorius ir tiesioginius sandorius piniginiai atsiskaitymai vykdomi litais arba eurais, atsižvelgiant į tai, kokia valiuta išreikšta perleidžiamojo vertybinio popieriaus kaina pavedimų knygoje. Detali atsiskaitymų tvarka nustatyta Atsiskaitymų už NASDAQ OMX Vilnius biržoje sudarytus sandorius taisyklėse.
- 5.8.2. Atsiskaitymų terminai yra tokie:
1. Atsiskaitymai už automatinio įvykdymo sandorius vykdomi trečią darbo dieną po sandorio sudarymo;
 2. Atsiskaitymai už tiesioginius sandorius, kurie sudaromi nurodant sandorio tipą – „standartinis sandoris“, vykdomi trečią darbo dieną po sandorio sudarymo.
 3. Atsiskaitymai už tiesioginius sandorius, kurie sudaromi nurodant nestandartinę tiesioginio sandorio rūšį, vykdomi pavedimuose nurodytą atsiskaitymų dieną. Ši diena gali būti nuo T+1 iki T+6 (kur T – pranešimo apie sudarytą tiesioginį sandorį NASDAQ OMX Vilnius diena, o skaičiai reiškia atitinkamą darbo dienų skaičių). Jeigu pranešime apie sudarytą tiesioginį sandorį atsiskaitymų data nenurodyta, atsiskaitymai vykdomi automatinio įvykdymo sandoriams nustatytais atsiskaitymų terminais.
- 5.8.3. Nuosavybės teisė į finansines priemones, perleidžiamas pagal NASDAQ OMX Vilnius sudarytus ir praneštus tiesioginius sandorius, pereina 5.8.2 punkte nurodytą atsiskaitymų dieną.

Specialios akcijų rinkos segmento prekybos taisyklės

5.9. **Akcijų rinkos segmentas**

- 5.9.1. Terminas „akcijos“ apima akcijas ir depozitoriumo pakvitavimus dėl akcijų.
- 5.9.2. Tiesioginio sandorio, kurio dydis (vertė) yra mažesnis nei nustatytas šių Narystės ir prekybos taisyklių 8 priede paketų sandoriams, kaina turi būti vidutinių svertinių pagal apyvartą kainų ribose, galiojančiose sandorio sudarymo metu. Detali kainos nustatymo tvarka yra nustatyta šių Narystės ir prekybos taisyklių 6 priede „Rinkos kainos nustatymo tiesioginiuose sandoriuose taisyklės“.
- 5.9.3. Šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.9.2 punkte nustatyti apribojimai netaikomi tiems tiesioginiams sandoriams, kurie sudaromi nurodant sandorio tipą – „biržos leidžiamas sandoris“.

5.10. **Pasirašymo teisių rinkos segmentas**

- 5.10.1. Terminas „pasirašymo teisės“ apima vertybinius popierius, kurie suteikia teisę įsigyti akcijų pasirašymo arba keitimo būdu.

- 5.10.2. Jeigu šiose Narystės ir prekybos taisyklėse nenustatyta kitaip, šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.9.2–5.9.3 punktų nuostatos yra taikomos ir pasirašymo teisėms.
- 5.10.3. Pavedime arba pranešime apie sudarytą tiesioginį sandorį pasirašymo teisių kaina turi būti nurodyta eurais, kai pavedimų knygoje nurodyta valiuta yra euras, arba litais, kai pavedimų knygoje nurodyta valiuta yra litas.
- 5.11. **Fondų rinkos segmentas**
- 5.11.1. Fondų rinkos segmentas apima prekybą kolektyvinio investavimo subjektų investiciniais vienetais ar akcijomis antrinėje finansinių priemonių apyvartoje.
- 5.11.2. Prekybai kolektyvinio investavimo subjektų investiciniais vienetais ar akcijomis taikomi šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.1–5.8 ir 5.9.2 – 5.9.3 punktai *mutatis mutandis*.
- 5.11.3. Pavedime arba pranešime apie sudarytą tiesioginį sandorį kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų ar akcijų kaina turi būti nurodyta eurais, kai pavedimų knygoje nurodyta valiuta yra euras, arba litais, kai pavedimų knygoje nurodyta valiuta yra litas.

IV SKIRSNIS

6. Skolos vertybinių popierių rinka (Genium INET)

6.1. Atskiros rinkos skolos vertybinių popierių rinkoje

Šių Narystės ir prekybos taisyklių 6.1–6.9 punktuose išdėstytos prekybos taisyklės yra taikomos prekybai skolos vertybiniais popieriais skolos vertybinių popierių rinkoje. Skolos vertybinių popierių rinką sudaro šios atskiros rinkos:

- 6.1.1. Skolos vertybinių popierių automatinio pavedimų vykdymo rinka;
- 6.1.2. Skolos vertybinių popierių skelbimų lentos rinka.

6.2. Prekybos metodai

- 6.2.1. Skolos vertybinių popierių automatinio pavedimų vykdymo rinkoje sandoriai gali būti sudaromi pavedimų knygoje kaip automatinio įvykdymo sandoriai arba ne pavedimų knygoje kaip tiesioginiai sandoriai. Skolos vertybinių popierių automatinio pavedimų vykdymo rinkai yra taikomos šių Narystės ir prekybos taisyklių 6.3–6.8 punktuose išdėstytos prekybos taisyklės.
- 6.2.2. Skolos vertybinių popierių skelbimų lentos rinkoje sandoriai gali būti sudaromi ne pavedimų knygoje kaip tiesioginiai sandoriai. Skolos vertybinių popierių skelbimų lentos rinkai yra taikomos šių Narystės ir prekybos taisyklių 6.3 ir 6.6–6.9 punktuose išdėstytos prekybos taisyklės.

6.3. Prekybos sesijos

- 6.3.1. NASDAQ OMX Vilnius prekybos sesijos apima tokias sesijas:

1. Prekybos valandas;
2. Baigiamąją sesiją;
3. Poprekybinę sesiją (taikoma tik skolos vertybinių popierių automatinio pavedimų vykdymo rinkai).

- 6.3.2. Prekybos valandomis:

1. Nariai gali įvesti pavedimus ar skelbimų lentos pasiūlymus, taip pat juos keisti, sustabdyti, atnaujinti ir anuliuoti;
2. Skolos vertybinių popierių automatinio pavedimų vykdymo rinkoje į pavedimų knygą įvesti pavedimai pirkti ir parduoti, kuriuose nurodyta skolos vertybinių popierių kaina, skaičius ir kitos sąlygos sutampa, įvykdomi automatinio pavedimų įvykdymo būdu ir taip sudaromi automatinio įvykdymo sandoriai;
3. Nariai turi teisę pranešti apie sudarytus tiesioginius sandorius pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 6.6 punktą;

4. Nariai turi teisę prašyti NASDAQ OMX Vilnius anuliuoti sandorius pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 6.7 punktą.
- 6.3.3. Baigiamosios sesijos metu:
1. Nariams neleidžiama įvesti, keisti pavedimų ir pranešti apie sudarytus tiesioginius sandorius;
 2. Nariai turi teisę prašyti NASDAQ OMX Vilnius anuliuoti sandorius pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 6.7 punktą;
- 6.3.4. Poprekybinės sesijos metu:
1. Nariams neleidžiama įvesti, keisti pavedimų ir pranešti apie sudarytus tiesioginius sandorius, tačiau jie gali anuliuoti pavedimus, įvestus į pavedimų knygą;
 2. Nariai turi teisę prašyti NASDAQ OMX Vilnius anuliuoti sandorius pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 6.7 punktą;
 3. Pavedimai ar skelbimų lentos pasiūlymai, kurių galiojimas yra pasibaigęs, sustabdyti pavedimai ar skelbimų lentos pasiūlymai ir pranešimai apie sudarytus tiesioginius sandorius, kurių nepatvirtino tai padaryti turėjęs Narys, automatiškai anuliuojami.
- 6.4. **Skolos vertybinių popierių rinkos pavedimų knygos ir pavedimai**
- 6.4.1. Pavedimų knygoje yra tokie pavedimai:
1. Pilno loto pavedimai – tai pavedimai, kuriuose nurodytas skolos vertybinių popierių skaičius yra lygus pilnam lotui arba jį viršija (pilno loto dydis nustatytas šių Narystės ir prekybos taisyklių 4 priede „Kainos kitimo žingsnis ir pilnas lotas“) ir pagal kuriuos nustatoma nauja paskutinė mokėta kaina, jeigu tokie pavedimai įvykdomi ir sudaromas sandoris;
 2. Nepilno loto pavedimai – tai pavedimai, kuriuose nurodytas skolos vertybinių popierių skaičius yra mažesnis už pilną lotą.
- 6.4.2. Pavedimas yra į pavedimų knygą įvestas, teisiškai saistantis Nario pasiūlymas pavedime nurodytomis sąlygomis savo ar kliento sąskaita pirkti arba parduoti nurodytą skolos vertybinių popierių skaičių.
- 6.4.3. Narys gali įvesti, pakeisti, sustabdyti arba anuliuoti pavedimus. Laikas, kada šie veiksmai gali būti atliekami, nustatytas šių Narystės ir prekybos taisyklių 1 priede „Prekybos dienos struktūra ir prekybos operacijų atlikimo laikas“.
- 6.4.4. Pavedime skolos vertybinio popieriaus kaina yra nurodoma kaip skolos vertybinio popieriaus pajamingumas procentais. Tam, kad būtų galima atlikti atsiskaitymus pagal sandorius dėl skolos vertybinių popierių, atliekamas skolos vertybinių popierių kainos skaičiavimas, kurio tvarka nustatyta šių Narystės ir prekybos taisyklių 7 priede „Skolos vertybinių popierių kainos skaičiavimas“.
- 6.4.5. Pavedime nurodomam skolos vertybinio popieriaus pajamingumui taikomas kainos kitimo žingsnis, nustatytas šių Narystės ir prekybos taisyklių 4 priede „Kainos kitimo žingsnis ir pilnas lotas“.
- 6.4.6. Pavedime turi būti nurodyta:
1. Pavedimų knygos kodas;
 2. Skolos vertybinio popieriaus pajamingumas procentais;
 3. Skolos vertybinių popierių skaičius, išreikštas nominalia verte litais, kai skolos vertybiniai popieriai denominuoti litais, arba kita valiuta – kai skolos vertybiniai popieriai denominuoti kita valiuta (skolos vertybinių popierių skaičius dauginamas iš jų nominalios vertės);
 4. Pavedimo rūšis: pavedimas pirkti arba pavedimas parduoti;
 5. Investuotojo kategorija: nuoroda, kieno sąskaita pavedimas įvestas – kliento, emitento (kai emitentas yra pateikęs pavedimą dėl savo išleistų skolos vertybinių popierių) ar paties Nario sąskaita;

6. Nario suteiktas kliento identifikavimo kodas;
7. Atsiskaitymams reikalinga informacija, nustatyta NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendime.

Pavedimo sąlygos, kurios gali būti nurodytos pavedime, ir jų vykdymo taisyklės nustatytos šių Narystės ir prekybos taisyklių 3 priede „Pavedimų tipai, sąlygos ir vykdymo principai“.
- 6.4.7. Pavedimo keitimas reiškia, kad keičiami anksčiau įvesto pavedimo parametrai, pavyzdžiui, pajamingumas ir (arba) kiekis. Pavedimo keitimas gali turėti įtakos pavedimo vykdymo pirmumui (prioritetui), jeigu tai numatyta šiose Narystės ir prekybos taisyklėse .
- 6.4.8. Pavedimo sustabdymas reiškia, kad pavedimas negali būti vykdomas automatinio pavedimų įvykdymo būdu. Pavedimas gali būti sustabdytas konkrečiam laikui arba kol Narys aktyvuos pavedimą, tačiau jis negali būti sustabdytas ilgiau negu iki poprekybinės sesijos pabaigos. Pavedimas gali būti įvestas į pavedimų knygą nurodant jo statusą: aktyvuotas arba sustabdytas.
- 6.4.9. Pavedimo anuliavimas reiškia, kad pavedimas ištrinamas iš pavedimų knygos.
- 6.5. **Skolos vertybinių popierių rinkos automatinio įvykdymo sandoriai**

Pavedimai, įvesti į pavedimų knygą, dalyvauja automatinio pavedimų įvykdymo sistemoje prekybos valandomis. Prekybos metodai, naudojami prekybos sesijų metu ir automatinio pavedimų įvykdymo metu, aprašyti šių Narystės ir prekybos taisyklių 3 priede „Pavedimų tipai, sąlygos ir vykdymo principai“.
- 6.6. **Tiesioginiai sandoriai**
 - 6.6.1. Apie sudarytus tiesioginius sandorius pranešama NASDAQ OMX Vilnius šio 6.6 punkto nustatyta tvarka ir laiku. Nariai, tarpininkavę sudarant tiesioginį sandorį arba patys sudarę tiesioginį sandorį, turi pateikti prekybos sistemoje pranešimus apie sudarytą tiesioginį sandorį. Jeigu sudarant tiesioginį sandorį tarpininkauja tik vienas Narys, tai pranešime jis turi nurodyti, kad tiesioginis sandoris yra vidaus sandoris.
 - 6.6.2. Narys privalo apie tiesioginį sandorį pranešti šiais terminais:
 1. Tuo atveju, kai tiesioginis sandoris sudarytas prekybos valandomis, Narys privalo apie jį pranešti nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per tris (3) minutes nuo tiesioginio sandorio sudarymo momento. Tuo atveju, kai tiesioginis sandoris sudarytas likus mažiau kaip trimis (3) minutėms iki prekybos valandų pabaigos ir Narys negalėjo pranešti apie tiesioginį sandorį prekybos valandomis dėl ne nuo Nario priklausančių aplinkybių, Narys privalo apie jį pranešti nedelsdamas, prasidėjus prekybos valandoms kitą prekybos dieną;
 2. Tuo atveju, kai tiesioginis sandoris sudarytas pasibaigus prekybos valandoms, Narys privalo apie jį pranešti nedelsdamas, prasidėjus prekybos valandoms kitą prekybos dieną;
 3. Tuo atveju, kai dėl techninių sutrikimų apie sudarytą tiesioginį sandorį negali būti pranešama šių Narystės ir prekybos taisyklių 6.6.2 punkto 1 ir 2 papunktyje nustatytu laiku, Narys privalo apie tokį tiesioginį sandorį pranešti nedelsdamas po to, kai sutrikimai yra pašalinti. Be to, Narys apie sudarytą tiesioginį sandorį turi nedelsdamas informuoti NASDAQ OMX Vilnius (faksu arba elektroniniu paštu).
 - 6.6.3. Tiesioginių sandorių kainos kitimo žingsnis nustatytas šių Narystės ir prekybos taisyklių 4 priede „Kainos kitimo žingsnis ir pilnas lotas“.
 - 6.6.4. Pranešime apie sudarytą tiesioginį sandorį turi būti nurodyta tokia informacija:
 1. Pavedimų knygos kodas;
 2. Nuoroda, ar Narys tiesioginiame sandoryje dalyvauja kaip pirkėjas, ar kaip pardavėjas (vidaus sandorio atveju nenurodoma);
 3. Skolos vertybinio popieriaus pajamingumas procentais skolos vertybinių popierių automatinio pavedimų vykdymo rinkoje arba skolos vertybinio popieriaus kaina, išreikšta procentu nuo skolos vertybinio popieriaus nominalios vertės, įskaitant sukauptas palūkanas („nešvari kaina“), skolos vertybinių popierių skelbimų lentos rinkoje;

4. Skolos vertybinių popierių skaičius, išreikštas nominalia verte litais, kai skolos vertybiniai popieriai denominuoti litais, arba kita valiuta – kai skolos vertybiniai popieriai denominuoti kita valiuta (skolos vertybinių popierių skaičius dauginamas iš jų nominalios vertės);
 5. Sandoryje dalyvaujančio kito Nario atpažinimo kodas;
 6. Sandorio data ir laikas;
 7. Sandorio tipas – jis nurodomas pagal klasifikaciją, nustatytą šių Narystės ir prekybos taisyklių 5 priede „Tiesioginių sandorių tipai“;
 8. Investuotojo kategorija: nuoroda, kieno sąskaita pavedimas įvestas – kliento, emitento (kai emitentas yra pateikęs pavedimą dėl savo išleistų skolos vertybinių popierių) ar paties Nario sąskaita;
 9. Atsiskaitymų pagal tiesioginį sandorį data;
 10. Nario suteiktas kliento identifikavimo kodas;
 11. Atsiskaitymams reikalinga informacija, nustatyta NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendime.
- 6.6.5. Jeigu Narių pranešimai apie sudarytą tiesioginį sandorį sutampa, tiesioginis sandoris laikomas praneštu ir užregistruotu prekybos sistemoje. Jeigu atitikimo tarp dviejų Narių pranešimų nėra, Nariai turi nedelsiant iširti klaidos priežastis ir klaidingą pranešimą pakeisti nauju. Narys, pateikiantis naują pranešimą apie sudarytą tiesioginį sandorį, turi užtikrinti, kad anksčiau pateiktas klaidingas pranešimas būtų anuliuotas.
- 6.6.6. Vidaus sandoris yra laikomas praneštu ir užregistruotu prekybos sistemoje, kai prekybos sistemoje gaunamas pranešimas apie sudarytą tiesioginį sandorį.
- 6.6.7. Visi tiesioginiai sandoriai yra skirstomi į atitinkamus sandorių tipus, kurie aprašyti šių Narystės ir prekybos taisyklių 5 priede „Tiesioginių sandorių tipai“. Šiame priede taip pat yra nustatytos rinkos, kuriose šie sandorių tipai gali būti naudojami. Nariai savo pranešimuose apie sudarytą tiesioginį sandorį turi nurodyti sandorio tipą pagal šių Narystės ir prekybos taisyklių 5 priede „Tiesioginių sandorių tipai“ nustatytą klasifikaciją.
- 6.6.8. NASDAQ OMX Vilnius informaciją apie praneštus tiesioginius sandorius nedelsdama skelbia viešai prekybos sistemoje.
- 6.7. **Sandorių anuliavimas**
- 6.7.1. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę anuliuoti sandorį (ištrinti jį iš prekybos sistemos), jeigu to prašo atitinkamą sandorį sudarę Nariai. Nariai turi pateikti NASDAQ OMX Vilnius rašytinį prašymą anuliuoti sandorį. Prašymas turi būti pateiktas per dešimt minučių nuo to momento, kai automatinio įvykdymo sandoris buvo sudarytas prekybos sistemoje skolos vertybinių popierių automatinio pavedimų vykdymo rinkoje arba pranešimas apie sudarytą tiesioginį sandorį pateiktas prekybos sistemoje skolos vertybinių popierių automatinio pavedimų vykdymo rinkoje ar skolos vertybinių popierių skelbimų lentos rinkoje. Poprekybinėje sesijoje sandorius galima anuliuoti tik per pirmąsias dešimt šios sesijos minučių.
- 6.7.2. Prašymas anuliuoti sandorį, pateiktas praėjus dešimčiai minučių po automatinio įvykdymo sandorio sudarymo prekybos sistemoje skolos vertybinių popierių automatinio pavedimų vykdymo rinkoje arba pranešimo apie sudarytą tiesioginį sandorį pateikimo prekybos sistemoje skolos vertybinių popierių automatinio pavedimų vykdymo rinkoje ar skolos vertybinių popierių skelbimų lentos rinkoje, nėra tenkinamas ir NASDAQ OMX Vilnius neanuliuoja tokio sandorio, išskyrus atvejus, kai, NASDAQ OMX Vilnius nuomone, yra ypatinga priežastis. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę priimti sprendimą pratęsti prašymo pateikimo terminą.
- 6.7.3. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę savo iniciatyva anuliuoti sandorį, jeigu tai reikalinga užtikrinti rinkos vientisumui ar kitais ypatingais atvejais, kai sandoris sudarytas:
1. Per neabejotiną klaidą ar apsirikimą, kurį nulėmė techninė ar žmogaus klaida NASDAQ OMX Vilnius, Nario ar jo kliento; arba
 2. NASDAQ OMX Vilnius nuomone, padarius neabejotiną ir esminį teisės aktų ar NASDAQ OMX Vilnius narystės ir prekybos taisyklių pažeidimą; arba

3. Dėl techninių prekybos ir (arba) atsiskaitymų sistemų sutrikimų, kurių Narys negalėjo kontroliuoti.
- 6.7.4. Sandorių anuliavimo aspektai pagal 6.7.3 punktą detaliau aprašyti Sandorių anuliavimo nuostatuose, kurie skelbiami NASDAQ OMX interneto tinklalapyje. NASDAQ OMX Vilnius privalo informuoti Nari(ius), susijusį(ius) su anuliuotu sandoriu, apie priimtą sprendimą. Esant reikalui, NASDAQ OMX Vilnius turi teisę informuoti rinką apie priimtą sprendimą.
- 6.7.5. Sandoriai taip pat gali būti anuliuoti Atsiskaitymų už NASDAQ OMX Vilnius biržoje sudarytus sandorius taisyklių nustatyta tvarka.
- 6.8. **Atsiskaitymų taisyklės**
- 6.8.1. Kiekvienas NASDAQ OMX Vilnius sudarytas sandoris ir praneštas tiesioginis sandoris baigiamas atsiskaitymais, t.y. lėšų ir finansinių priemonių pervedimu. Piniginiai atsiskaitymai vykdomi litais arba eurais, atsižvelgiant į tai, kokia valiuta išreikšta perleidžiamojo vertybinio popieriaus kaina pavedimų knygoje. Detali atsiskaitymų tvarka nustatyta Atsiskaitymų už NASDAQ OMX Vilnius biržoje sudarytus sandorius taisyklėse.
- 6.8.2. Atsiskaitymų terminai yra tokie:
 1. Atsiskaitymai už automatinio įvykdymo sandorius vykdomi trečią darbo dieną po sandorio sudarymo (išskyrus sandorius dėl Lietuvos Respublikos išleistų skolos vertybinių popierių);
 2. Atsiskaitymai už automatinio įvykdymo sandorius dėl Lietuvos Respublikos išleistų skolos vertybinių popierių vykdomi kitą darbo dieną po sandorio sudarymo;
 3. Atsiskaitymai už tiesioginius sandorius, kurie sudaromi, nurodant tiesioginio sandorio tipą „Standartinis sandoris“, vykdomi automatinio įvykdymo sandoriams nustatytais atsiskaitymų terminais.
 4. Atsiskaitymai už tiesioginius sandorius, kurie sudaromi, nurodant tiesioginio sandorio tipą „Biržoje leidžiamas sandoris“, vykdomi pavedimuose nurodytą dieną. Ši diena gali būti nuo T+1 iki T+6 (kur T – tiesioginio sandorio sudarymo NASDAQ OMX Vilnius diena, o skaičiai reiškia atitinkamą darbo dienų skaičių). Jeigu pavedime sudaryti tiesioginį sandorį atsiskaitymų data nenurodyta, atsiskaitymai vykdomi automatinio įvykdymo sandoriams nustatytais atsiskaitymų terminais.
- 6.8.3. Nuosavybės teisė į finansines priemones, perleidžiamas pagal NASDAQ OMX Vilnius sudarytus sandorius ir praneštus tiesioginius sandorius, pereina 6.8.2 punkte nurodytą atsiskaitymų dieną.
- 6.9. **Skolos vertybinių popierių skelbimų lentos rinka**
- 6.9.1. Skolos vertybinių popierių skelbimų lentos rinkoje teikiami skelbimų lentos pasiūlymai pirkti ir (arba) parduoti skolos vertybinius popierius. Pateikti skelbimų lentos pasiūlymai pirkti ir (arba) parduoti skolos vertybinius popierius yra preliminarūs, t. y. nevykdomi automatiškai.
- 6.9.2. Skelbimų lentos pasiūlyme turi būti nurodyta:
 1. Pavedimų knygos kodas;
 2. Skelbimų lentos pasiūlymo rūšis: pasiūlymas pirkti arba pasiūlymas parduoti.
- 6.9.3. Skelbimų lentos pasiūlyme gali būti nurodyta:
 1. Skolos vertybinio popieriaus kaina, išreikšta procentu nuo skolos vertybinio popieriaus nominalios vertės, įskaitant sukauptas palūkanas („nešvari kaina“);
 2. Skolos vertybinių popierių skaičius, išreikštas nominalia verte litais, kai skolos vertybiniai popieriai denominuoti litais, arba kita valiuta – kai skolos vertybiniai popieriai denominuoti kita valiuta (skolos vertybinių popierių skaičius dauginamas iš jų nominalios vertės).
 3. .
- 6.9.4. Narys privalo nedelsiant pašalinti iš skolos vertybinių popierių skelbimų lentos rinkos jo pateiktą skelbimų lentos pasiūlymą, jeigu jo pagrindu buvo sudarytas tiesioginis sandoris, arba turi pakoreguoti skelbimų lentos pasiūlyme nurodytą skolos vertybinių popierių skaičių, jeigu

buvo nupirktas ar parduotas mažesnis skolos vertybinių popierių skaičius nei buvo nurodytas šiame pasiūlyme.

6.9.5. Skelbimų lentos pasiūlymas galioja tik tą prekybos dieną, kurios metu jis buvo pateiktas.

V SKIRSNIS

7. Specialių procedūrų rinka (Genium INET)

7.1. Jeigu Narystės ir prekybos taisyklėse nenurodyta kitaip, šių Narystės ir prekybos taisyklių 5.4 punkte išdėstytos prekybos taisyklės yra taikomos prekybai nuosavybės vertybiniais popieriais specialių procedūrų rinkoje *mutatis mutandis*. Specialių procedūrų rinką sudaro šios atskiros rinkos:

7.1.1. Viešo akcijų platinimo rinka;

7.1.2. Viešo akcijų pardavimo rinka;

7.1.3. Oficialaus siūlymo rinka.

7.2. Pavedimuose, kurie teikiami specialių procedūrų rinkoje, finansinės priemonės kaina turi būti nurodyta litais, kai pavedimų knygoje nurodyta valiuta yra litai, arba eurais, kai pavedimų knygoje nurodyta valiuta yra eurai.

7.3. Viešo akcijų platinimo rinka

7.3.1. Viešo akcijų platinimo rinka taikoma platinant naujos emisijos akcijas arba antrinėje apyvartoje platinant akcijas, kurias galima viešai siūlyti pagal finansinių priemonių rinką reglamentuojančius įstatymus.

7.3.2. Narys, tiesiogiai ar netiesiogiai tarpininkaujantis akcijas išleidžiančiam emitentui ar antrinėje apyvartoje akcijas platinančiam asmeniui arba veikiantis savo sąskaita, jeigu jis pats yra emitentas ar antrinėje apyvartoje akcijas platinantis asmuo, toliau šiame punkte vadinamas platintoju. Narys, tiesiogiai ar netiesiogiai tarpininkaujantis asmeniui ar asmenims, ketinantiems įsigyti akcijų, arba savo sąskaita ketinantis įsigyti akcijų, toliau šiame punkte vadinamas pirkėju.

7.3.3. Platintojas, norintis platinti naujos emisijos akcijas arba antrinėje apyvartoje platinti akcijas, kurias galima viešai siūlyti pagal finansinių priemonių rinką reglamentuojančius įstatymus, turi pateikti NASDAQ OMX Vilnius užpildytą NASDAQ OMX Vilnius valdybos patvirtintą tipinės formos paraišką ir joje nurodytus dokumentus ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų iki viešo akcijų platinimo datos. Platintojo paraiška turi būti patvirtinta platintojo antspaudu ir įgalioto asmens parašu.

7.3.4. Platintojo paraiškoje nurodomos viešo akcijų platinimo sąlygos. Viešas akcijų platinimas vykdomas per Narius, remiantis paraiškoje nurodytomis sąlygomis, kurias NASDAQ OMX Vilnius skelbia NASDAQ OMX Vilnius interneto tinklalapyje. Tuo atveju, jei įstatymų nustatyta tvarka yra patvirtinamas ir paskelbiamas prospektas, paraiškoje nurodytos viešo akcijų platinimo sąlygos neturi prieštarauti prospekte nustatytai viešo akcijų platinimo tvarkai. Už tinkamą paraiškos ir dokumentų parengimą, juose nurodytų duomenų teisingumą atsako platintojas.

7.3.5. Atsižvelgdama į platintojo paraiškoje nurodytas viešo akcijų platinimo sąlygas, NASDAQ OMX Vilnius nustato viešo akcijų platinimo vykdymo tvarką bei apie ją informuoja Narius.

7.3.6. Viešas akcijų platinimas visuomet vykdomas uždaro aukciono principu, t. y. šio viešo akcijų platinimo metu informacija apie pirkėjų pavedimuose nurodytą pasirašomų akcijų kainą, kiekį ir kitus pavedimo duomenis nėra atskleidžiama per prekybos sistemą.

7.3.7. Paraiškoje nurodyta viešo akcijų platinimo tvarka, įskaitant, bet neapsiribojant, apmokėjimo tvarka ir terminai neturi sudaryti kliūčių vykdyti viešą akcijų platinimą šių Narystės ir prekybos taisyklių III skirsnio bei atitinkamų atsiskaitymų reglamentuojančių taisyklių nustatyta tvarka.

7.3.8. Viešam akcijų platinimui gali būti pateiktos akcijos, jeigu nėra kitų teisės aktuose numatytų kliūčių viešam akcijų platinimui.

- 7.3.9. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę pareikalauti iš platintojo, kuris pateikė prašymą platinti akcijas, pateikti papildomus dokumentus arba informaciją, jeigu mano, kad tai yra būtina siekiant tinkamai informuoti investuotojus arba sklandžiai įgyvendinti viešą akcijų platinimą šių Narystės ir prekybos taisyklių III skirsnyje nustatyta tvarka.
- 7.3.10. NASDAQ OMX Vilnius turi teisę priimti sprendimą nevykdyti viešo akcijų platinimo, jeigu:
1. Vykdo įstatymo įgaliotų institucijų įpareigojimą;
 2. Mano, kad dėl prekybos sistemos galimybių ar dėl kitų priežasčių nebus galima įgyvendinti viešo akcijų platinimo;
 3. Platintojas atsisako pateikti NASDAQ OMX Vilnius jos prašomą papildomą informaciją ar dokumentus, taip pat jeigu platintojas atsisako vykdyti kitus pagrįstus NASDAQ OMX Vilnius reikalavimus.
- 7.3.11. Sprendimas nevykdyti viešo akcijų platinimo turi būti motyvuotas. NASDAQ OMX Vilnius priėmus sprendimą nevykdyti viešo akcijų platinimo, platintojas apie priimtą sprendimą informuojamas tą pačią dieną, išsiunčiant jam sprendimą. Platintojas gali bendra tvarka pakartotinai kreiptis į NASDAQ OMX Vilnius dėl viešo akcijų platinimo praėjus ne mažiau kaip 1 mėnesiui nuo NASDAQ OMX Vilnius sprendimo nevykdyti viešo akcijų platinimo priėmimo dienos. Platintojui pateikus motyvuotą prašymą, NASDAQ OMX Vilnius valdyba turi teisę sutrumpinti šį terminą.
- 7.3.12. Jeigu pasibaigus viešam akcijų platinimui emitentas įstatymų nustatyta tvarka neįregistruoja įstatinio kapitalo padidinimo, AB NASDAQ OMX Vilnius įmoku ir jų mokėjimo tvarkos 7.6 punkte nustatyta pareiga mokėti įmokas NASDAQ OMX Vilnius lieka galioti, o jau sumokėtos įmokos pirkėjui ir platintojui negražinamos. Lėšų, sumokėtų pagal akcijų pasirašymo sandorius, gražinimo klausimus emitentas, jo akcijas pasirašęs asmenys bei jiems tarpininkavę Nariai sprendžia tarpusavyje įstatymų nustatyta tvarka.
- 7.3.13. Viešo akcijų platinimo rinkoje yra draudžiami pavedimai su „neskelbiamu pavedimų dydžiu“.
- 7.3.14. Atsiskaitymai už sandorius, sudarytus viešo akcijų platinimo metu, vykdomi VPK patvirtintame prospekte nurodytą atsiskaitymų dieną. Ši diena gali būti nuo T+1 iki T+6 (kur T – sandorio sudarymo NASDAQ OMX Vilnius diena, o skaičiai reiškia atitinkamą darbo dienų skaičių). Jeigu VPK patvirtintame prospekte atsiskaitymų data nenurodyta, atsiskaitymai vykdomi automatinio įvykdymo sandoriams nustatytais atsiskaitymų terminais. Už viešo akcijų platinimo rinkoje sudarytus sandorius piniginiai atsiskaitymai vykdomi litais arba eurai, atsižvelgiant į tai, kokia valiuta išreikšta perleidžiamojo vertybinio popieriaus kaina pavedime.
- 7.4. **Viešo akcijų pardavimo rinka**
- 7.4.1. Viešo akcijų pardavimo rinka skirta valstybei (savivaldybei) nuosavybės teise priklausančių akcijų privatizavimui viešo akcijų pardavimo būdu, taip pat joje gali būti parduodami akcijų paketai, jeigu jie atitinka šiame punkte įtvirtintą akcijų paketo sąvoką.
- 7.4.2. Akcijų paketu šiame punkte yra laikomas:
1. Toks vienos emisijos akcijų skaičius, kurio bendra nominali vertė sudaro ne mažiau kaip 5% emitento įstatinio kapitalo arba kuris suteikia ne mažiau kaip 5% balsų emitento visuotiniame akcininkų susirinkime, arba parduodamų emitento akcijų nominali vertė yra ne mažesnė kaip 1 (vienas) milijonas litų;
 2. Bet koks akcijų skaičius – kai parduodamos likviduojamai įmonei nuosavybės teise priklausančios akcijos arba akcijos, realizuojamos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta vykdymo proceso tvarka.
- 7.4.3. Viešas akcijų pardavimas vyksta per Narius. Narys, tiesiogiai ar netiesiogiai tarpininkaujantis privatizavimo institucijoms arba akcijų paketą ketinančiam parduoti asmeniui (asmenims), arba savo sąskaita ketinantis parduoti akcijų paketą, toliau šiame punkte vadinamas pardavėju. Narys, tiesiogiai ar netiesiogiai tarpininkaujantis asmeniui (asmenims), ketinančiam pirkti akcijų, arba savo sąskaita ketinantis pirkti akcijų, toliau šiame punkte vadinamas pirkėju.
- 7.4.4. Viešam akcijų pardavimui gali būti pateiktos tos akcijos, kurios atitinka finansinių priemonių rinką reglamentuojančių teisės norminių aktų reikalavimus.

- 7.4.5. Siekdama apsaugoti investuotojų interesus ar vykdydama įstatymo įgaliotų institucijų įpareigojimą, NASDAQ OMX Vilnius turi teisę priimti sprendimą sustabdyti arba nutraukti viešą akcijų pardavimą ir anuliuoti galiojančius pavedimus pirkti akcijas. Sandoriai, sudaryti iki viešo akcijų pardavimo sustabdymo ar nutraukimo, lieka galioti ir atsiskaitymai pagal juos vyksta bendra tvarka. Tuo atveju, kai pagrindas sustabdyti viešą akcijų pardavimą pasibaigia iki pardavėjo prašyme nurodytos viešo akcijų pardavimo pabaigos datos, NASDAQ OMX Vilnius turi teisę atnaujinti viešą akcijų pardavimą nepratęsdamas jo vykdymo laikotarpio. Tuo atveju, kai viešas akcijų pardavimas nutraukiamas arba sustabdymas tęsiasi iki pardavėjo prašyme nurodytos viešo akcijų pardavimo pabaigos datos, viešas akcijų pardavimas laikomas pabaigtu.
- 7.4.6. Viešas akcijų pardavimas per NASDAQ OMX Vilnius negali vykti ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų, išskyrus atvejus, kai parduodamos valstybei (savivaldybei) nuosavybės teise priklausančios akcijos.
- 7.4.7. Pardavėjo prašymas parduoti akcijas NASDAQ OMX Vilnius turi būti pateiktas NASDAQ OMX Vilnius valdybos patvirtinta tipine forma ne vėliau kaip likus 3 darbo dienoms iki viešo akcijų pardavimo pradžios datos. Prašymas parduoti akcijas turi būti patvirtintas pardavėjo antspaudu ir įgalioto asmens parašu.
- 7.4.8. Gavusi prašymą parduoti akcijas, NASDAQ OMX Vilnius jame nurodytas pagrindines sąlygas paskelbia NASDAQ OMX Vilnius interneto tinklalapyje.
- 7.4.9. Pardavėjas turi teisę atšaukti viešą akcijų pardavimą arba keisti jo sąlygas, tačiau tuo atveju, kai pavedimas parduoti akcijas yra įvykdytas ar įvykdytas iš dalies, tai anuliuoti arba keisti įvykdyto pavedimo ar jo įvykdytos dalies negalima. Viešas akcijų pardavimas atšaukiamas ir jo sąlygos keičiamos pateikiant NASDAQ OMX Vilnius atitinkamą rašytinį prašymą. Viešo akcijų pardavimo vykdymas nutraukiamas arba pakeistos sąlygos įsigalioja kitą dieną po atitinkamo prašymo gavimo dienos.
- 7.4.10. Viešas akcijų pardavimas gali būti vykdomas parduodant akcijas neribotam investuotojų skaičiui arba parduodant visas akcijas vienam pirkėjui neskaidant akcijų paketo.
- 7.4.11. Viešas akcijų pardavimas gali būti vykdomas kiekvieną viešo akcijų pardavimo dieną arba vykdomas paskutinę viešo akcijų pardavimo dieną pavedimų kaupimo principu:
1. Kiekvieną prekybos NASDAQ OMX Vilnius dieną, kai viešas akcijų pardavimas vykdomas kiekvieną prekybos dieną, arba pirmą viešo akcijų pardavimo dieną, kai viešas akcijų pardavimas vykdomas kaupimo principu, pardavėjas ne vėliau kaip per 10 minučių nuo prekybos sesijos pradžios (09.00 val.) į prekybos sistemą įveda pagrindines viešo akcijų pardavimo sąlygas: pavedimų knygos kodą, aukciono rūšį (visuomet pardavimas „issue“), pardavimo būdą (visuomet „atviras“), maksimalų parduodamų akcijų kiekį, sandorių sudarymo laiką (visuomet 15.45 val. ir datą. Kol pagrindinės viešo akcijų pardavimo sąlygos neįvestos, pavedimų įvedimas negalimas;
 2. Pardavėjas, įvedęs į prekybos sistemą pagrindines viešo akcijų pardavimo sąlygas, privalo įvesti į pavedimų knygą pavedimą parduoti akcijas ne vėliau kaip šių Narystės ir prekybos taisyklių 1 priedo „Prekybos dienos struktūra ir prekybos operacijų atlikimo laikas“ 3 punkte nustatytu aukciono uždarymo laiku.
- 7.4.12. Įvesdamas pavedimą parduoti akcijas į pavedimų knygą, pardavėjas privalo nurodyti akcijų kainą, lygią pradinei pardavėjo prašyme nurodytai akcijos kainai, taip pat privalo nurodyti parduodamų akcijų skaičių, lygų pardavėjo prašyme nurodytam maksimaliam parduodamų akcijų skaičiui arba likusiam dar neparduotam akcijų skaičiui, jeigu dalis akcijų jau buvo parduota.
- 7.4.13. Pirkėjai turi teisę įvesti, pakeisti ar anuliuoti pavedimus pirkti akcijas kiekvieną prekybos NASDAQ OMX Vilnius dieną šių Narystės ir prekybos taisyklių 1 priede „Prekybos dienos struktūra ir prekybos operacijų atlikimo laikas“ nustatytu laiku per visą viešo akcijų pardavimo laikotarpį. Informacija apie pirkėjų pavedimuose nurodytą perkamų akcijų kainą bei kiekį nedelsiant atskleidžiama per prekybos sistemą.
- 7.4.14. Pirkėjai turi nurodyti pavedimo pirkti akcijas galiojimo terminą iki aukciono vykdymo pabaigos („exp“).

- 7.4.15. Pirkėjo pavedime nurodyta akcijos kaina negali būti žemesnė už pradinę akcijos kainą, nurodytą pardavėjo prašyme. Pirkėjų pavedimuose turi būti nurodytas ne mažesnis akcijų skaičius už pardavėjo prašyme nurodytą minimalų pirkimo pavedimo akcijų skaičių, bet ne didesnis už pardavėjo prašyme nurodytą maksimalų parduodamų akcijų skaičių.
- 7.4.16. Jeigu pavedimuose pirkti akcijas bendras perkamų akcijų skaičius yra mažesnis nei pardavėjo prašyme nurodytas minimalus parduodamų akcijų skaičius ir pavedimas parduoti akcijas buvo įvestas prekybos sesijos metu, pardavėjas turi anuliuoti pavedimą parduoti akcijas šių Narystės ir prekybos taisyklių 1 priedo „Prekybos dienos struktūra ir prekybos operacijų atlikimo laikas“ 3 punkte nustatytu aukciono uždarymo laiku. Jei dėl techninių sutrikimų nėra galimybės nustatytu laiku anuliuoti pavedimo, pardavėjas privalo nedelsiant kreiptis į NASDAQ OMX Vilnius su prašymu nutraukti aukciono vykdymą.
- 7.4.17. Iki pavedimų vykdymo laiko šių Narystės ir prekybos taisyklių 1 priedo „Prekybos dienos struktūra ir prekybos operacijų atlikimo laikas“ 3 punkte nustatytu aukciono uždarymo laiku, pardavėjas privalo atmesti kitų Narių įvestus tuos pavedimus, kurie neatitinka skelbtų viešo akcijų pardavimo sąlygų. Pavedimai neatitinka skelbtų viešo akcijų pardavimo sąlygų tuo atveju, jei pavedimuose pateikta (s):
1. Mažesnis nei skelbtas minimalus pirkimo pavedimo akcijų skaičius; arba
 2. Didesnis nei maksimalus parduodamų akcijų skaičius; arba
 3. Mažesnė nei skelbta minimali akcijų pardavimo kaina.
- Jei dėl techninių priežasčių nėra galimybės nustatytu laiku atmesti pavedimų, pardavėjas privalo nedelsiant kreiptis į NASDAQ OMX Vilnius su prašymu atmesti kitų Narių įvestus pavedimus, kurie neatitinka skelbtų viešo akcijų pardavimo sąlygų.
- 7.4.18. Įvedus pavedimą parduoti akcijas į pavedimų knygą, kiekvienos prekybos NASDAQ OMX Vilnius dienos arba atitinkamai paskutinės viešo akcijų pardavimo dienos pabaigoje yra sudaromi akcijų pirkimo–pardavimo sandoriai.
- 7.4.19. Sandoriai gali būti sudaromi kainos prioriteto arba vieningos kainos būdu:
1. Kai viešas akcijų pardavimas vykdomas kainos prioriteto būdu, pavedimai įvykdomi ir sandoriai sudaromi pavedimuose pirkti akcijas nurodytomis kainomis, laikantis kainos ir laiko prioriteto, t.y. pradžioje įvykdomi pavedimai pirkti akcijas, kuriuose nurodyta kaina yra aukštesnė, o tuo atveju, kai pavedimuose pirkti akcijas kaina yra vienoda, pirmiau vykdomas anksčiau įvestas pavedimas.
 2. Kai viešas akcijų pardavimas vykdomas vieningos kainos būdu, yra nustatoma viešo akcijų pardavimo kaina, kuria sudaromi visi sandoriai. Ši kaina yra aukščiausia kaina, kuria galima parduoti didžiausią įmanomą akcijų skaičių, bet ne mažesnė už kainą, kuri nurodyta viešo akcijų pardavimo prašyme.
- Visi pavedimai pirkti akcijas, kuriuose nurodyta akcijos kaina yra aukštesnė už nustatytą kainą, yra įvykdomi pilnai.
- Visi pavedimai pirkti akcijas, kuriuose kaina sutampa su nustatyta kaina, vykdomi proporcingai pirkimo pavedime nurodytam akcijų skaičiui. Jeigu pavedimo pirkti akcijas įvykdoma dalis nėra sveikas skaičius, tai jo trupmeninė dalis atmetama, o likęs neparduotas akcijų skaičius paskirstomas atsitiktine tvarka.
- Visi pavedimai pirkti akcijas, kuriuose nurodyta akcijos kaina yra žemesnė už nustatytą kainą, yra nevykdomi.
- 7.4.20. Viešo akcijų pardavimo rinkoje yra draudžiami pavedimai su „neskelbiamu pavedimų dydžiu“.
- 7.4.21. Atsiskaitymai už sandorius, sudarytus viešo akcijų pardavimo įgyvendinimo metu, vykdomi trečią darbo dieną po sandorių sudarymo. Už viešo akcijų pardavimo rinkoje sudarytus sandorius piniginiai atsiskaitymai vykdomi litais arba eurais, atsižvelgiant į tai, kokia valiuta išreikšta perleidžiamojo vertybinio popieriaus kaina pavedime.

7.5. Oficialaus siūlymo rinka

- 7.5.1. Oficialaus siūlymo rinka skirta oficialių siūlymų įgyvendinimui, gali būti naudojama privalomo akcijų pardavimo, savų akcijų supirkimo įgyvendinimui bei kitais teisės aktuose nustatytais atvejais.
- 7.5.2. Oficialus siūlymas įgyvendinamas per Narius. Narys, tiesiogiai ar netiesiogiai tarpininkaujantis oficialaus siūlymo teikėjui arba veikiantis savo vardu ir sąskaita, jei jis pats yra oficialaus siūlymo teikėjas, toliau šiame punkte vadinamas pirkėju. Narys, tiesiogiai ar netiesiogiai tarpininkaujantis į oficialų siūlymą atsiliepusiems bendrovės, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, akcininkams arba pats Narys, jei jis veikia savo vardu ir sąskaita, toliau šiame punkte vadinamas pardavėju.
- 7.5.3. Privalomo oficialaus siūlymo atveju už bendrovės, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, akcijas atsiskaitoma tik pinigais. Savanoriško oficialaus siūlymo atveju už bendrovės, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, akcijas atsiskaitoma pinigais arba finansinėmis priemonėmis, kuriomis leista prekiauti Europos Sąjungos valstybėje narėje veikiančioje reguliuojamoje rinkoje ir kurios yra apskaitomos Lietuvos centriname vertybinių popierių depozitoriume (toliau – **Centrinis depozitoriumas**), arba pinigų ir minėtų finansinių priemonių deriniu. Kai atsiskaitoma finansinėmis priemonėmis, pinigai visais atvejais turi būti siūlomi kaip alternatyvi atsiskaitymo priemonė.
- 7.5.4. Pirkėjas ne vėliau kaip likus dviem darbo dienoms iki oficialaus siūlymo įgyvendinimo pradžios datos NASDAQ OMX Vilnius pateikia:
1. VPK patvirtintą cirkuliarą, jeigu tokia pareiga numatyta teisės aktuose (arba jo kopiją, patvirtintą pirkėjo antspaudu ir įgalioto asmens parašu);
 2. Prašymą įgyvendinti oficialų siūlymą;
 3. Savanoriško oficialaus siūlymo atveju, kai atsiskaitoma finansinėmis priemonėmis arba pinigų ir finansinių priemonių deriniu, – pirkėjo antspaudu ir įgalioto asmens parašu patvirtintą dokumentą, įrodantį, kad mainais siūlomos finansinės priemonės yra apskaitomos Centriname depozitoriume ir nuosavybes teise priklauso oficialaus siūlymo teikėjui.
- 7.5.5. Pirkėjo prašymas įgyvendinti oficialų siūlymą turi būti pateiktas NASDAQ OMX Vilnius valdybos patvirtinta tipine forma bei patvirtintas pirkėjo antspaudu ir įgalioto asmens parašu.
- 7.5.6. Gavusi prašymą įgyvendinti oficialų siūlymą, jame nurodytas pagrindines sąlygas NASDAQ OMX Vilnius paskelbia NASDAQ OMX Vilnius interneto tinklalapyje.
- 7.5.7. VPK patvirtinus oficialaus siūlymo įgyvendinimo sąlygų pakeitimus, pirkėjas turi pateikti NASDAQ OMX Vilnius VPK patvirtintus cirkuliario pakeitimus (arba jų kopiją, patvirtintą pirkėjo antspaudu ir įgalioto asmens parašu), taip pat pateikti naują rašytinį prašymą įgyvendinti oficialų siūlymą. NASDAQ OMX Vilnius, gavusi naują prašymą, paskelbia jame nurodytas pagrindines sąlygas NASDAQ OMX Vilnius interneto tinklalapyje ir anuliuoja visus į pavedimų knygą įvestus galiojančius pavedimus parduoti akcijas.
- 7.5.8. VPK panaikinus cirkuliario patvirtinimą, NASDAQ OMX Vilnius nutraukia oficialaus siūlymo įgyvendinimą ne vėliau kaip kitą darbo dieną po atitinkamai VPK arba pirkėjo raštiško pranešimo gavimo. NASDAQ OMX Vilnius taip pat anuliuoja visus į pavedimų knygą įvestus galiojančius pavedimus.
- 7.5.9. VPK priėmus sprendimą sustabdyti oficialaus siūlymo įgyvendinimą, NASDAQ OMX Vilnius sustabdo oficialaus siūlymo įgyvendinimą nedelsdama, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną po to, kai gauna VPK raštišką pranešimą. VPK priėmus sprendimą panaikinti oficialaus siūlymo įgyvendinimo sustabdymą, NASDAQ OMX Vilnius toliau tęsia oficialaus siūlymo įgyvendinimą, kai oficialaus siūlymo teikėjas cirkuliare nurodytoje informavimo priemonėje VPK nustatyta tvarka praneša, kad oficialaus siūlymo įgyvendinimo sustabdymas panaikintas. Apie tai, kad siūlytojas cirkuliare nurodytoje informavimo priemonėje pranešė apie oficialaus siūlymo įgyvendinimo sustabdymo panaikinimą, NASDAQ OMX Vilnius privalo raštu informuoti pirkėjas, kartu nurodydamas pasikeitusį oficialaus siūlymo įgyvendinimo laikotarpį. Pratęsus oficialaus siūlymo įgyvendinimą, NASDAQ OMX Vilnius anuliuoja visus į pavedimų knygą įvestus galiojančius pavedimus parduoti akcijas, o pardavėjai privalo iš naujo įvesti

- pavedimus parduoti vertybinius popierius, nurodydami pavedimo galiojimo datą, sutampančią su oficialaus siūlymo įgyvendinimo pabaigos data.
- 7.5.10. Be 7.5.8 ir 7.5.9 punktuose numatytų atvejų, NASDAQ OMX Vilnius turi teisę priimti sprendimą sustabdyti arba nutraukti oficialaus siūlymo įgyvendinimą ir anuliuoti visus galiojančius pavedimus, jeigu tokį įpareigojimą NASDAQ OMX Vilnius duoda įstatymo įgaliota institucija.
- 7.5.11. Pirmą oficialaus siūlymo įgyvendinimo dieną, ne vėliau kaip per 10 minučių nuo prekybos sesijos pradžios (09.00 val.), pirkėjas į prekybos sistemą įveda pagrindines oficialaus siūlymo įgyvendinimo sąlygas: pavedimų knygos kodą, aukciono rūšį (visuomet – pirkimas „buy back“), pirkimo būdą (visuomet – „atviras“), maksimalų perkamų akcijų kiekį, sandorių sudarymo laiką (visuomet 15.45 val.) ir datą.
- 7.5.12. Pirkėjas, įvedęs į prekybos sistemą pagrindines oficialaus siūlymo įgyvendinimo sąlygas, privalo įvesti į pavedimų knygą pavedimą įgyvendinti oficialų siūlymą ne vėliau kaip šių Narystės ir prekybos taisyklių 1 priedo „Prekybos dienos struktūra ir prekybos operacijų atlikimo laikas“ 3 punkte nustatytu aukciono uždarymo laiku.
- 7.5.13. Pardavėjai turi teisę įvesti, pakeisti ar anuliuoti pavedimus parduoti akcijas kiekvieną prekybos NASDAQ OMX Vilnius dieną šių Narystės ir prekybos taisyklių 1 priede „Prekybos dienos struktūra ir prekybos operacijų atlikimo laikas“ nustatytu laiku per visą oficialaus siūlymo įgyvendinimo laikotarpį. Pavedimo parduoti akcijas galiojimo data turi sutapti su oficialaus siūlymo įgyvendinimo pabaigos data (arba „exp“). Pardavėjų pavedimuose gali būti nurodytas bet koks parduodamų akcijų skaičius, bet ne didesnis už pirkėjo prašyme nurodytą maksimalų perkamų akcijų skaičių. Informacija apie pardavėjų pavedimuose nurodytą parduodamų akcijų kainą bei skaičių nedelsiant atskleidžiama per prekybos sistemą.
- 7.5.14. Savanoriško oficialaus siūlymo atveju, kai pavedimuose parduoti akcijas bendras parduodamų akcijų skaičius yra mažesnis nei pirkėjo prašyme nurodytas minimalus perkamų akcijų skaičius ir pavedimas įgyvendinti oficialų siūlymą buvo įvestas prekybos sesijos metu, pirkėjas turi anuliuoti pavedimą pirkti akcijas šių Narystės ir prekybos taisyklių 1 priedo „Prekybos dienos struktūra ir prekybos operacijų atlikimo laikas“ 3 punkte nustatytu aukciono uždarymo laiku.
- 7.5.15. Jei dėl techninių priežasčių nėra galimybės nustatytu laiku anuliuoti pavedimo, pirkėjas privalo nedelsiant kreiptis į NASDAQ OMX Vilnius su prašymu anuliuoti tokį pavedimą.
- 7.5.16. Įvesdamas pavedimą įgyvendinti oficialų siūlymą į pavedimų knygą, pirkėjas privalo nurodyti superkamų akcijų kainą, lygią kainai, nurodytai pirkėjo prašyme, taip pat privalo nurodyti superkamų akcijų skaičių, lygų maksimaliam pirkėjo prašyme nurodytam perkamų akcijų skaičiui.
- 7.5.17. Įvedus pavedimą įgyvendinti oficialų siūlymą į pavedimų knygą, prekybos NASDAQ OMX Vilnius dienos pabaigoje, kuri yra ir paskutinė oficialaus siūlymo įgyvendinimo diena, yra sudaromi akcijų pirkimo–pardavimo sandoriai. Visi pavedimai įvykdomi ir sandoriai sudaromi pirkėjo prašyme įgyvendinti oficialų siūlymą nurodyta kaina.
- 7.5.18. Savanoriško oficialaus siūlymo atveju, kai pavedimuose parduoti akcijas bendras parduodamų akcijų skaičius yra didesnis nei maksimalus pirkėjo prašyme nurodytas perkamų akcijų skaičius, pavedimai parduoti akcijas vykdomi proporcingai juose nurodytam parduodamų akcijų skaičiui. Jeigu pavedimo parduoti akcijas vykdoma dalis nėra sveikas skaičius, jo trupmeninė dalis atmetama, o likęs neparduotų akcijų skaičius paskirstomas atsitiktine tvarka.
- 7.5.19. Oficialaus siūlymo įgyvendinimo metu gali būti paskelbtas kito asmens oficialus siūlymas (konkurencinis oficialus siūlymas) dėl tos pačios bendrovės tų pačių akcijų įsigijimo kitomis sąlygomis. Kitomis sąlygomis yra laikoma kita oficialaus siūlymo kaina, kitas superkamų akcijų skaičius, kitas atsiskaitymo už superkamus bendrovės, dėl kurios akcijų teikiamas oficialus siūlymas, akcijas būdas arba kitos esminės akcijų pirkimo sąlygos. Skirtingas oficialaus siūlymo įgyvendinimo laikotarpis kita sąlyga nelaikomas.
- 7.5.20. Oficialaus siūlymo rinkoje yra draudžiami pavedimai su „neskelbiamu pavedimų dydžiu“.
- 7.5.21. Pirkėjas, norintis įgyvendinti privalomą akcijų pardavimą oficialaus siūlymo rinkoje, privalo ne vėliau kaip likus dviem darbo dienoms iki privalomo akcijų pardavimo įgyvendinimo pradžios

datos NASDAQ OMX Vilnius pateikti prašymą pagal NASDAQ OMX Vilnius valdybos patvirtintą tipinę formą, patvirtintą pirkėjo antspaudu ir įgalioto asmens parašu.

- 7.5.22. Privalomas akcijų pardavimas vykdomas kiekvieną dieną. Privalomo akcijų pardavimo vykdymui yra taikomos šių Narystės ir prekybos taisyklių 7.5.11 – 7.5.15 ir 7.5.24 punktų privalomo oficialaus siūlymo nuostatos *mutatis mutandis*.
- 7.5.23. Savų akcijų supirkimo vykdymui yra taikomos šių Narystės ir prekybos taisyklių 7.5.11 – 7.5.20 ir 7.5.24 punktų savanoriško oficialaus siūlymo nuostatos *mutatis mutandis*.
- 7.5.24. Atsiskaitymai už sandorius, sudarytus oficialaus siūlymo įgyvendinimo metu, vykdomi trečią darbo dieną po sandorių sudarymo. Už oficialaus siūlymo rinkoje sudarytus sandorius piniginiai atsiskaitymai vykdomi litais arba eurais, atsižvelgiant į tai, kokia valiuta išreikšta perleidžiamojo vertybinio popieriaus kaina pavedime.

VI SKIRSNIS

8. Garantinio fondo formavimo ir naudojimo tvarka

8.1. Garantinio fondo paskirtis

Garantinio fondo paskirtis – užtikrinti, kad NASDAQ OMX Vilnius sudaryti automatinio įvykdymo sandoriai būtų įvykdyti pagal juose nurodytas sąlygas, t. y. kad pirkėjas gautų finansines priemones, o pardavėjas – pinigus.

8.2. Garantinio fondo formavimo ir lėšų naudojimo tvarka

- 8.2.1. Garantinis fondas formuojamas Garantinio fondo formavimo ir naudojimo taisyklių nustatyta tvarka.
- 8.2.2. Garantinio fondo lėšos, reikalingos padengti lėšų trūkumui atsiskaitymų už NASDAQ OMX Vilnius sudarytus sandorius metu, yra naudojamos Garantinio fondo formavimo ir naudojimo taisyklių bei Atsiskaitymų už NASDAQ OMX Vilnius biržoje sudarytus sandorius taisyklių nustatyta tvarka.

8.3. Narių įmokos į Garantinį fondą

Nariai privalo Garantinio fondo formavimo ir naudojimo taisyklių nustatyta tvarka mokėti įmokas į Garantinį fondą.

VII SKIRSNIS

9. Narių priežiūra ir atsakomybė

9.1. Narių veiklos NASDAQ OMX Vilnius priežiūra

- 9.1.1. Narių veiklą NASDAQ OMX Vilnius prižiūri Rinkos priežiūros departamentas.
- 9.1.2. Priežiūra skirstoma į:

1. Kasdieninę, kurios metu analizuojama prekybos finansinėmis priemonėmis NASDAQ OMX Vilnius eiga, pavedimų pateikimas, jų sąlygų keitimas, atšaukimas ir su tuo susiję finansinių priemonių kursų bei kainų kitimai, kiti Narių atliekami veiksmai, kuriais siekiama manipuliuoti ar manipuliuojama rinka, sandorių sudarymas pasinaudojant viešai neatskleista informacija, lėšų ir finansinių priemonių nesukaupimas nustatytais terminais atsiskaitymams už sandorius, kiti Narių veiksmai prekybos NASDAQ OMX Vilnius metu, galintys kelti ar keliantys pavojų finansinių priemonių rinkos saugumui ar normaliai prekybos sesijų eigai bei atsiskaitymams;
2. Operatyvinę – įvykus tam tikram įvykiui arba kai gaunamas rašytinis pranešimas, skundas ar kitokio pobūdžio informacija apie padarytą (galimą) NASDAQ OMX Vilnius norminių aktų pažeidimą. Įvykus tam tikram įvykiui arba gavus skundą, yra tiriamas tik padarytas (galimas) pažeidimas ir su juo tiesiogiai susijusios aplinkybės.

9.1.3. NASDAQ OMX Vilnius, vykdydama priežiūros funkciją, turi teisę:

1. Gauti informaciją apie Narių finansinę–ūkinę veiklą;
2. Pareikalauti, kad Narys pateiktų per tam tikrą laikotarpį Nario finansų maklerių sąskaita sudarytų sandorių finansinėmis priemonėmis sąrašą, nurodytų tų sandorių sudarymo datą ir pateiktų kitus dokumentus, susijusius su tais sandoriais, taip pat su sandoriais, sudarytais Nario vardu ir sąskaita;
3. Pareikalauti, kad Narys pateiktų vidaus darbo tvarkos taisykles, kuriose reglamentuojamas konfidencialios informacijos saugojimas ir naudojimas, Nario darbuotojų ir valdymo organų narių sandorių dėl finansinių priemonių sudarymas;
4. Gauti informaciją apie Nario klientų pavedimus, jų sąlygas, įvykdymą ar neįvykdymą;
5. Gauti Nario vidaus kontrolės tarnybos surinktą informaciją ir išvadas;
6. Tikrinti, kaip Nariai laikosi šių Narystės ir prekybos taisyklių, kitų NASDAQ OMX Vilnius norminių aktų, NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendimų reikalavimų;
7. Pareikalauti kitos informacijos, atitinkamų dokumentų, rašytinių paaiškinimų, susijusių su Nario veikla NASDAQ OMX Vilnius.

9.1.4. Narys privalo nedelsdamas arba per NASDAQ OMX Vilnius nustatytus terminus pateikti NASDAQ OMX Vilnius visą pareikalautą informaciją, susijusią su jo veikla NASDAQ OMX Vilnius.

9.1.5. Atlikus tyrimą gali būti surašoma tyrimo ataskaita, kurioje nurodomi aptikti pažeidimai. Ataskaita teikiama svarstyti NASDAQ OMX Vilnius valdybai. Priklausomai nuo pažeidimų pobūdžio bei įtakos finansinių priemonių rinkos saugumui NASDAQ OMX Vilnius valdyba Nariams ir (ar) Makleriams gali skirti šių Narystės ir prekybos taisyklių 9.2 punkte numatytas nuobaudas.

9.1.6. NASDAQ OMX Vilnius valdyba praneša VPK apie Nariui ir (ar) Makleriui paskirtas nuobaudas, o VPK pareikalavus – pateikia atlikto tyrimo medžiagą.

9.2. Narių ir Maklerių atsakomybė

9.2.1. Nariai ir Makleriai atsako už šių Narystės ir prekybos taisyklių, kitų taisyklių, NASDAQ OMX Vilnius norminių aktų, NASDAQ OMX Vilnius organų ar įgaliotų darbuotojų priimtų sprendimų pažeidimus, taip pat už veiksmus (ar jų neatlikimą), susijusius su NASDAQ OMX Vilnius prekybos sistemos naudojimu, kuris kelia pavojų investuotojų interesams ir (arba) finansinių priemonių rinkos saugumui ir (arba) neatitinka sąžiningos prekybos finansinėmis priemonėmis principų ir (arba) gali suklaidinti arba klaidina kitus Narius (toliau – pažeidimas).

9.2.2. Už pažeidimus Nariams gali būti paskirtos šios nuobaudos:

1. Įspėjimas;
2. Piniginė bauda;
3. Teisės dalyvauti NASDAQ OMX Vilnius prekyboje sustabdymas;
4. Pašalinimas iš Narių.

9.2.3. Už pažeidimus Makleriams gali būti paskirtos šios nuobaudos:

1. Įspėjimas;
2. Teisės naudotis prekybos sistema ar jos dalimi sustabdymas;
3. Maklerio statuso panaikinimas.

9.2.4. Nuobaudų Nariams ir Makleriams skyrimo klausimą sprendžia NASDAQ OMX Vilnius valdyba. Kiekvienu atveju NASDAQ OMX Vilnius valdyba atsižvelgia į sunkinančias (klientų, kitų Narių interesų pažeidimas, didelė žala, nuobaudų turėjimas, pareigų ar išipareigojimų nevykdymas arba netinkamas vykdymas, klientų, Narių ar kitų asmenų skundai) ir lengvinančias (dokumentų ir kitų pranešimų teikimas NASDAQ OMX Vilnius nustatytais terminais, nuobaudų neturėjimas ir pan.) aplinkybes. Sprendimai dėl nuobaudos skyrimo

- priimami NASDAQ OMX Vilnius valdybos posėdyje 2/3 dalyvaujančių jos narių balsų. Apie NASDAQ OMX Vilnius valdybos posėdį, kuriame bus svarstomas nuobaudos Nariui ar Makleriui skyrimo klausimas, ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas turi būti pranešta atitinkamam Nariui ar Makleriui, taip pat sudarytos galimybės jam pasiaiškinti ir dalyvauti NASDAQ OMX Vilnius valdybos posėdyje.
- 9.2.5. Už tą patį pažeidimą gali būti skirta nuobauda tiek Nariui, tiek ir jo darbuotojui – Makleriui.
- 9.2.6. NASDAQ OMX Vilnius valdyba gali įspėti Narį ar Maklerį, jeigu jo padarytas pažeidimas nesusijęs su klientų ar kitų Narių teisėmis ir interesais arba jeigu šis pažeidimas yra mažareikšmis. Įspėjimas gali būti skiriamas ir už kelis pažeidimus.
- 9.2.7. NASDAQ OMX Vilnius valdyba Nariui gali skirti piniginę baudą (kiekvieniu atveju NASDAQ OMX Vilnius valdyba nustato konkretų baudos dydį) iki 5 000 litų, jeigu Nario padarytas pažeidimas susijęs su jo klientų arba kitų Narių teisėmis bei interesais, arba jeigu šiuo pažeidimu padaryta materialinė žala Nario klientams, kitiems Nariams, NASDAQ OMX Vilnius ar tretiesiems asmenims, arba jeigu Narys pakartotinai padarė pažeidimą per vienerius metus, kai jam jau buvo skirtas įspėjimas. Jeigu yra padaryti keli pažeidimai ir už sunkiausią iš jų gali būti paskirta piniginė bauda, tai skiriama piniginė bauda, o kitos nuobaudos neskiriamos.
- 9.2.8. Piniginė bauda visais atvejais turi būti sumokėta į NASDAQ OMX Vilnius atsiskaitomąją sąskaitą per 1 mėnesį nuo NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendimo priėmimo dienos.
- 9.2.9. NASDAQ OMX Vilnius valdyba gali sustabdyti Nario teisę dalyvauti NASDAQ OMX Vilnius prekyboje iki 3 mėnesių, jeigu nustato, kad Nario pažeidime yra sunkinančių aplinkybių, arba jeigu pažeidimu padaryta materialinė žala daugiau kaip vienam asmeniui, arba jeigu Narys pakartotinai per vienerius metus padarė pažeidimą, kai jam jau buvo paskirti ne mažiau kaip 2 įspėjimai arba piniginė bauda, arba jeigu Narys nustatytais terminais nesumokėjo įmokos už narystę NASDAQ OMX Vilnius arba jam paskirtos piniginės baudos. Jeigu yra padaryti keli pažeidimai ir už sunkiausią iš jų gali būti sustabdyta Nario teisė dalyvauti NASDAQ OMX Vilnius prekyboje iki 3 mėnesių, tai sustabdoma Nario teisė dalyvauti NASDAQ OMX Vilnius prekyboje iki 3 mėnesių, o kitos nuobaudos neskiriamos. NASDAQ OMX Vilnius valdybai šio punkto pagrindu sustabdžius Nario teisę dalyvauti NASDAQ OMX Vilnius prekyboje, Nario pareiga mokėti įmoką už narystę NASDAQ OMX Vilnius lieka galioti.
- 9.2.10. Jeigu Narys, pasibaigus teisės dalyvauti NASDAQ OMX Vilnius prekyboje sustabdymo laikui, per vienerius metus padarė pažeidimą, už kurį NASDAQ OMX Vilnius valdyba gali sustabdyti Nario teisę dalyvauti NASDAQ OMX Vilnius prekyboje iki 3 mėnesių, tai NASDAQ OMX Vilnius valdyba turi teisę pašalinti tokį Narį iš Narių. Pašalintasis Narys gali kreiptis dėl narystės NASDAQ OMX Vilnius suteikimo ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo pašalinimo dienos.
- 9.2.11. NASDAQ OMX Vilnius valdyba gali sustabdyti Maklerio teisę naudotis prekybos sistema ar jos dalimi iki 3 mėnesių, jeigu jo padarytas pažeidimas susijęs su klientų arba kitų Narių teisėmis bei interesais, arba jeigu šiuo pažeidimu padaryta materialinė žala Nario klientams, kitiems Nariams, NASDAQ OMX Vilnius ar tretiesiems asmenims, arba jeigu Makleris pakartotinai padarė pažeidimą per vienerius metus, kai jam jau buvo paskirtas įspėjimas.
- 9.2.12. Jeigu Makleris, pasibaigus teisės naudotis prekybos sistema ar jos dalimi sustabdymo laikui, per vienerius metus padarė pažeidimą, už kurį NASDAQ OMX Vilnius valdyba gali sustabdyti jo teisę naudotis prekybos sistema ar jos dalimi iki 3 mėnesių, tai NASDAQ OMX Vilnius valdyba turi teisę panaikinti tokio Maklerio statusą. Buvusiam Makleriui toks statusas gali būti iš naujo suteiktas ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo jo statuso panaikinimo dienos.
- 9.2.13. Narys ar Makleris turi teisę NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendimą skirti nuobaudą apskūsti teismui įstatymų nustatyta tvarka per 30 dienų nuo sprendimo priėmimo dienos. Sprendimo apskundimas nesustabdo nuobaudos vykdymo.
- 9.2.14. NASDAQ OMX Vilnius valdybos sprendimai dėl nuobaudų Nariui ir Makleriui skyrimo įsigalioja jų priėmimo dieną, paskelbus per NASDAQ OMX Vilnius informacijos atskleidimo sistemą. Sprendimai taip pat išsiunčiami VPK bei atitinkamam Nariui ir (ar) Makleriui.

VALDYBOS PIRMININKĖ

ARMINTA SALADŽIENĖ

PREKYBOS DIENOS STRUKTŪRA IR PREKYBOS OPERACIJŲ ATLIKIMO LAIKAS

Lentelėse pateikiama atskirų nuosavybės vertybinių popierių rinkos segmentų ir skolos vertybinių popierių atskirų rinkų prekybos dienos struktūra, prekybos operacijų atlikimo laiko grafikas ir prekybos operacijų apribojimai.

1. Nuosavybės vertybinių popierių rinka (akcijų, fondų ir pasirašymo teisių rinkos segmentai):

Prekybos sesijos	Etapai prekybos sesijų metu	Laikas	Prekybos operacijos		
			Pavedimų pateikimas, keitimas ir anuliavimas ¹	Automatinis pavedimų vykdymas	tiesioginiai sandoriai
Priešprekybinė sesija	Laikas iki atidarymo aukciono (Pre-Open)	09.00-10.00	Taip	Ne	Taip
Prekybos valandos	Atidarymo aukcionas (Uncross)	10.00	Taip	Taip ³	Taip
	Nepertraukiama prekyba	10.00-15.55	Taip	Taip	Taip
	Laikas iki uždarymo aukciono (Pre-Close)	15.55--16.00	Taip	Ne	Taip
	Uždarymo aukcionas (Uncross)	Atsitiktinis laikas tarp 15.59.30 ir 16.00	Taip	Taip ³	Taip
Poprekybinė sesija	Poprekybinė sesija (Post-trade)	~16.00-16.30	Taip ²	Ne	Taip
Neprekybinis laikas	Neprekybinis laikas	16.30-09.00	Ne	Ne	Ne

Paaiškinimai:

Taip – prekybos operacijos leidžiamos.

Ne – prekybos operacijos draudžiamos arba techniškai neįmanomos.

¹ Pavedimo dydžio mažinimas išlaiko pavedimo prioritetą, kiti keitimai, kaip pavedimo anuliavimas/pateikimas, suteikia pavedimui naują laiko prioritetą.

² Leidžiamas tik pavedimų anuliavimas ir ribotas pavedimų keitimas.

³ Aukcionas prasideda visose rinkos segmento pavedimų knygose tuo pačiu metu. Aukcionas trunka labai trumpai, paprastai sekundės dalį. Pavedimų knygoms taikoma atsitiktinė aukciono tvarka.

2. Skolos vertybinių popierių rinka**Skolos vertybinių popierių automatinio pavedimų vykdymo rinka**

Etapas	Laikas	Prekybos operacijos				
		pavedimų pateikimas	pavedimų keitimas	pavedimų anuliavimas	pavedimų sustabdymas ir atnaujinimas	tiesioginiai sandoriai
Prekybos valandos (TRAD)	10.00-16.00	Taip	Taip	Taip	Taip	Taip
Baigiamoji sesija (TERM)	16.00-16.05	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Poprekybinė sesija (POTR)	16.05-16.30	Ne	Ne	Taip	Ne	Ne
Neprekybinis laikas (CLSD)	16.30-10.00	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne

Paaiškinimai:

Taip – prekybos operacijos leidžiamos.

Ne – prekybos operacijos draudžiamos arba techniškai neįmanomos.

Skolos vertybinių popierių skelbimų lentos rinka

Etapas	Laikas	Prekybos operacijos				
		pavedimų pateikimas	pavedimų keitimas	pavedimų anuliavimas		tiesioginiai sandoriai

Prekybos (INDIC) valandos	10.00–16.00	Taip	Taip	Taip		Taip
Baigiamoji sesija (TERM)	16.00–16.30	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
Neprekybinis laikas (CLSD)	16.30–10.00	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne

Paaiškinimai:

Taip – prekybos operacijos leidžiamos.

Ne – prekybos operacijos draudžiamos arba techniškai neįmanomos.

3. Specialių procedūrų rinka

Viešo akcijų pardavimo rinka, oficialaus siūlymo rinka.

Etapas	Laikas	Prekybos operacijos		
		pavedimų pateikimas	pavedimų keitimas	pavedimų anuliavimas
Aukciono skelbimas (pagrindinių sąlygų įvedimas)	09.00–10.00*	Ne	Ne	Ne
Jeigu aukcionas nėra vykdomas				
Prekybos sesija	09.00**–16.00	Taip	Taip	Taip
Neprekybinis laikas	16.00–09.00	Ne	Ne	Ne
Aukciono vykdymo dieną				
Prekybos sesija	09.00**–15.30	Taip	Taip	Taip
Aukciono uždarymo laikas (IPMO)***	15.30–15.45	Taip tik pirkėjui arba pardavėjui	Taip tik pirkėjui arba pardavėjui	Taip tik pirkėjui arba pardavėjui
Pavedimų vykdymas	15.45	Ne	Ne	Ne
Neprekybinis laikas	15.45–09.00	Ne	Ne	Ne

Paaiškinimai:

Taip – prekybos operacijos leidžiamos.

Ne – prekybos operacijos draudžiamos arba techniškai neįmanomos.

*Per pirmąsias 10 minučių, bet NASDAQ OMX Vilnius informavus ne vėliau kaip iki 10.00 val.

**Iki aukciono paskebumo (pagrindinių sąlygų įvedimo) prekybos operacijos negalimos

*** **Oficialaus siūlymo ir privalomo akcijų pardavimo ir pirkimo atveju tikslinamas pirkėjo pavedimas, viešo akcijų pardavimo atveju tikslinamas pardavėjo pavedimas.**

--

ATVIRAS AUKCIONAS IR AUKCIONO KURSAS

Šis priedas nustato atidarymo bei uždarymo aukcionų (šiam priede ir toliau: atviras aukcionas) ir aukciono kurso nustatymo taisykles.

1. Atviro aukciono procedūra taikoma nuosavybės vertybinių popierių rinkai.
2. Atviras aukcionas vyksta Narystės ir prekybos taisyklių 1 priede nustatytu metu (atidarymo aukcionas ir uždarymo aukcionas), o aukciono kursas nustatomas remiantis galiojančiais pavedimais, įvestais į pavedimų knygą iki atviro aukciono.
3. Aukciono kursas nustatomas tik tuo atveju, jeigu konkrečioje pavedimų knygoje didžiausia pirkimo kaina yra didesnė arba lygi mažiausiai pardavimo kainai.
4. Atsižvelgiant į pavedimus, įvestus į atitinkamą pavedimų knygą, aukciono kursas nustatomas vadovaujantis tokiomis taisyklėmis:
 - 4.1. Aukciono kursu laikoma kaina, užtikrinanti didžiausią parduodamų nuosavybės vertybinių popierių skaičių;
 - 4.2. Jeigu pavedimų knygoje yra kelios kainos, atitinkančios apibūdintą šio priedo 4.1 punkte, aukciono kursu tvirtinama kaina, kuria gaunamas mažiausias disbalansas tarp paklausos ir pasiūlos;
 - 4.3. Jeigu pavedimų knygoje yra kelios kainos, atitinkančios apibūdintą šio priedo 4.2 punkte, aukciono kursu parenkama aukštesnė kaina, jeigu šiomis kainomis paklausa viršija pasiūlą, arba žemesnė kaina, jeigu pasiūla viršija paklausą;
 - 4.4. Jeigu pavedimų knygoje yra kelios kainos, atitinkančios apibūdintą šio priedo 4.3 punkte, aukciono kursu nustatoma vidutinė kaina, apvalinant ją link artimiausio kainos kitimo žingsnio. Jeigu nustatyta vidutinė kaina yra kitimo žingsnio viduryje, kaina apvalinama į žemesnę pusę.
5. Atviro aukciono metu pavedimai, kurių kaina yra lygi arba geresnė negu aukciono kursas, automatiškai įvykdomi aukciono kursu. Pavedimų pirkti atveju geriausia kaina laikoma kaina, kuri yra didesnė už aukciono kursą, o pavedimų parduoti atveju geriausia kaina laikoma kaina, kuri yra mažesnė už aukciono kursą. Jeigu yra pavedimų, kuriuose nurodyta vienoda kaina, pirmiau vykdomas anksčiau į pavedimų knygą įvestas pavidimas (FIFO principas).
6. Jeigu nėra nustatyta kitaip, atviro aukciono metu neįvykdyti pavidimai lieka pavidimų knygoje.
7. Daugiau informacijos galima rasti INET Nordic rinkos modelio (angl. Market Model) specifikacijose, kurios skelbiamos NASDAQ OMX interneto tinklalapyje.

PAVEDIMŲ TIPAI, SĄLYGOS IR VYKDYMO PRINCIPAI

Šis priedas nustato pavedimų tipus, kurie gali būti įvesti į prekybos sistemą, taip pat pavedimų sąlygas ir jų vykdymo principus:

1. Pavedimų vykdymo prioritetai

Pavedimai pavedimų knygoje vykdomi pagal šiuos prioritetus:

- 1) kaina;
- 2) atskleidžiamas pavedimas (atskleidžiamas pavedimas (ar jo dalis) turi prioritetą neatskleisto pavedimo (ar jo dalies) atžvilgiu);
- 3) laikas.

2. Pavedimų tipai ir sąlygos nuosavybės vertybinių popierių rinkoje:

2.1. Pavedimų tipai ir galiojimas

2.1.1. Pavedimų tipai:

- Limituotas pavedimas (angl. Limit order);
- Rinkos pavedimas (angl. Market order)(pavedimas vykdomas rinkos sąlygomis; būtina sąlyga IOC – įvykdyti iš karto arba anuluoti);
- Balansuojantis pavedimas (angl. Imbalance order) (neturi įtakos kainai ir vykdomas tik rinkos subalansavimui):
 - Balansuojantis pavedimas atidarymui (IOOP);
 - Balansuojantis pavedimas uždarymui (IOOC);
- Pavedimas su rezervu (angl. Reserve order or Iceberg order) (pavedimo kiekis nepilnai atskleidžiamas);
- Susietas pavedimas (angl. Pegged order) (leidžia susieti pavedimo kainą su esama geriausia pasiūlos/paklausos kaina. Susietas pavedimas gali būti atskleidžiamas arba neatskleidžiamas. Neatskleidžiamam susietam pavedimui turi būti taikomi neatskleidžiamo pavedimo reikalavimai):
 - Tiesioginis susiejimas: pavedimo kaina susieta su pasiūlos arba paklausos pavedimų geriausia kaina;
 - Rinkos susiejimas: pavedimas susietas su priešingos pusės pavedimo geriausia kaina;
 - Vidurkio susiejimas: pavedimas susietas su geriausios pasiūlos/paklausos kainų vidurkiu;
- Minimalaus kiekio pavedimas (angl. Minumim quantity order) (būtina sąlyga IOC – įvykdyti iš karto arba anuluoti);
- Neatskleidžiamas pavedimas (angl. Non-displayed order or Hidden order) (Neatskleidžiamas pavedimas įvedimo metu turi būti didelės apimties, palyginti su įprastu sandorio dydžiu rinkoje, kaip nurodyta Narystės ir prekybos taisyklių 8 priede).

2.1.2. Galiojimo laikas :

- Pavedimas galioja tik įvedimo momentu (angl. Immediate or cancel; būtina sąlyga IOC – įvykdyti iš karto arba anuluoti);
- Pavedimas galioja iki prekybos dienos pabaigos (angl. Good till market close/ Day order);
- Pavedimas galioja iki anuliovimo (angl. Good till cancelled; GTC).
- Pavedimas galioja iki nurodyto laiko tą prekybos dieną (angl. Good till time; GTT);

2.1.3. Kitos sąlygos:

- Pavedimas galioja tik aukcione (angl. Call only):
- Pavedimas atidarymui (angl. On-open order);
 - Pavedimas uždarymui (angl. On-close order).

2.1.4. Daugiau informacijos galima rasti INET Nordic rinkos modelio (angl. Market Model) specifikacijose, kurios skelbiamos NASDAQ OMX interneto tinklalapyje.

3. Pavedimų tipai ir sąlygos skolos vertybinių popierių rinkai:

3.1.1. Pavedimų tipai:

- Limituotas pavedimas (angl. Limit order);
- Sąryšio pavedimas (angl. Linked order) tai pavedimas, apimantis kelis pavienius pavedimus (ne daugiau kaip 5) maksimaliam pavedime nurodytų finansinių priemonių kiekiui su sąlyga „arba“. Kai vienas iš sąryšio pavedimų įvykdomas, kituose pavedimuose nurodytas finansinių priemonių kiekis proporcingai sumažinamas);
- Pavedimas su rezervu (angl. Reserve order or Iceberg order) (pavedimo kiekis nepilnai atskleidžiamas);

3.1.2. Galiojimo laikas:

- Pavedimas galioja iki prekybos dienos pabaigos (angl. Day order);
- Įvykdyti arba anuliuoti (angl. Fill or Kill) (pavedimas vykdomas tik tuo atveju, jeigu iš karto galimas pilnas įvykdymas. Jei pilnas įvykdymas negalimas, pavedimas automatiškai anuliuojamas);
- Įvykdyti ir anuliuoti (angl. Fill and Kill) (pavedimas vykdomas tik tuo atveju, jeigu iš karto galimas pilnas arba dalinis pavedimo įvykdymas. Dalinio įvykdymo atveju likusi neįvykdyta pavedimo dalis automatiškai anuliuojama).

3.1.3. Daugiau informacijos galima rasti Genium INET rinkos modelio (angl. Market Model) specifikacijose, kurios skelbiamos NASDAQ OMX interneto tinklalapyje.

KAINOS KITIMO ŽINGSNIS IR PILNAS LOTAS

4. Kainos kitimo žingsnis

- 4.1.** Nuosavybės vertybinių popierių kainos kitimo žingsnis yra 0,001 euro (viena dešimtoji cento) arba 0,01 LT (vienas centas).
- 4.2.** Skolos vertybinių popierių pajamingumo kitimo žingsnis yra 0,0001%.
- 4.3.** Kolektyvinio investavimo subjektų investicinių vienetų ar akcijų kainos kitimo žingsnis yra 0,0001 Lt arba 0,0001 euro.

5. Pilnas lotas

- 5.1.** Finansinių priemonių skaičius, sudarantis pilną lotą – viena finansinė priemonė.
-

TIESIOGINIŲ SANDORIŲ TIPAI

Šis priedas nustato tiesioginių sandorių rūšis, tipus ir rinkas, kuriose šie sandorių tipai gali būti naudojami.

1. Tiesioginių sandorių rūšys:

Tiesioginio sandorio rūšis	Pavadinimas prekybos sistemoje	Aprašymas
Standartinis	<i>Standard Trade</i>	Tiesioginis sandoris, sudaromas įprastomis rinkos sąlygomis kainos ir laiko atžvilgiu, už kurį atsiskaitymai vykdomi automatinio įvykdymo sandoriams nustatytais terminais.
Nestandartinis	<i>Turi būti naudojamas atitinkamas sandorio tipas, nurodytas 1.1.punkte pateiktoje lentelėje</i>	Tiesioginis sandoris, kuris dėl pateisinamų priežasčių sudaromas kaina, neatitinkančia esamos rinkos kainos ar už kurį atsiskaitymai vykdomi nestandartiniais terminais.

1.1. Nuosavybės vertybinių popierių rinkoje taikomi nestandartinių tiesioginių sandorių tipai:

Nestandartinio tiesioginio sandorio tipai	Aprašymas
Su išvestiniu sandoriu susijęs sandoris <i>(Derivative Related Transaction);</i>	Tiesioginis sandoris, susijęs su pasirinkimo, išankstiniu, ateities ar kito išvestinio sandorio įvykdymu ar pasibaigimu, kuris lemia apsikeitimą finansinėmis priemonėmis ar sandorį, susijusį su išvestiniu sandoriu.
Portfelio sandoris <i>(Portfolio trade)</i>	Kai perleidžiant akcijų portfelį sudaromas tiesioginis sandoris dėl akcijų, esančių šiame portfelyje.
Vidutinės svartinės pagal apyvartą kainos sandoris <i>(Volume weighted average price transaction)</i>	Tiesioginis sandoris, kurio kaina yra pagrįsta vidutine svertine sandorių atitinkamu laiko momentu kaina.
Biržos leidžiamas sandoris <i>(Exchange granted trade)</i>	Tiesioginis sandoris, sudaromas nestandartinėmis ir šioje lentelėje nenustatytais sąlygomis. Apie sudaromą sandorį turi būti iš anksto informuota NASDAQ OMX Vilnius. Laikoma, kad NASDAQ OMX Vilnius yra informuota, kai sudaromas tiesioginis sandoris, kurio atsiskaitymų sąlygos skiriasi nuo tiesioginių standartinių sandorių atsiskaitymo sąlygų.

Esant reikalui, NASDAQ OMX Vilnius prašymu Narys privalo pagrįsti ir pateikti NASDAQ OMX Vilnius įrodymus, kad tiesioginis sandoris atitiko rinkos sąlygas.

NASDAQ OMX Vilnius gali anuliuoti arba pareikalauti, kad Narys anuliuotų sandorį.

2. Skolos vertybinių popierių rinkoje taikomi tiesioginių sandorių tipai

Tiesioginio sandorio tipas	Tiesioginio sandorio tipo pavadinimas prekybos sistemoje	Laikas, kada šis sandorio tipas gali būti naudojamas
Standartinis sandoris	Standard	Prekybos sesija
Biržos leidžiamas sandoris	Exchange granted trade	Prekybos sesija

RINKOS KAINOS NUSTATYMO TIESIOGINIUOSE SANDORIUOSE TAISYKLĖS

Šis priedas taikomas tik nuosavybės vertybinių popierių rinkai ir tik tiems tiesioginiams sandoriams, kuriuos sudarant nurodomas sandorio tipas „standartinis sandoris“.

1. Tiesioginiai sandoriai prekybos valandomis

- 1.1. Tiesioginio sandorio, sudaromo prekybos valandomis, kurio dydis (vertė) yra mažesnis nei nustatytas Narystės ir prekybos taisyklių 8 priede paketų sandoriams, kaina turi būti vidutinių svertinių pagal apyvartą kainų ribose, galiojančiose sandorio sudarymo metu.
- 1.2. Kai tiesioginio sandorio sudarymo metu pavedimų knygoje vidutinių svertinių pagal apyvartą kainų ribų nėra, tiesioginis sandoris prekybos valandomis turi būti sudaromas ta kaina, kuri atspindi rinkos situaciją sandorio metu.
- 1.3. Vidutinių svertinių pagal apyvartą kainų ribos – kainos, patenkančios į skirtumą tarp:
 - 1.3.1. Vidutinės svertinės pagal apyvartą pirkimo kainos, t.y. kainos, už kurią galima būtų pavedimų knygoje nupirkti tokį akcijų skaičių, dėl kurio yra sudaromas tiesioginis sandoris, jei į pavedimų knygą būtų įvestas pavedimas rinkos kaina, ir
 - 1.3.2. Vidutinės svertinės pagal apyvartą pardavimo kainos, t.y. kainos, už kurią galima būtų pavedimų knygoje parduoti akcijų skaičių, dėl kurio yra sudaromas tiesioginis sandoris, jei į pavedimų knygą būtų įvestas pavedimas rinkos kaina. Skaičiuojant vidutinių svertinių pagal apyvartą kainų ribas, atsižvelgiama tik į pavedimų knygoje skelbiamus pavedimų dydžius.

2. Tiesioginiai sandoriai ne prekybos valandomis

- 2.1. Ne prekybos valandomis tiesioginis sandoris gali būti sudaromas laikantis toliau nurodytų tiesioginių sandorių kainos nustatymo taisyklių:
 - 2.1.1. Jeigu po uždarymo aukciono prekybos valandų pabaigoje pavedimų knygoje yra vidutinių svertinių pagal apyvartą kainų ribos, tiesioginio sandorio kaina turi būti vidutinių svertinių pagal apyvartą kainų ribose, galiojančiose sandorio sudarymo metu.
 - 2.1.2. Jeigu po uždarymo aukciono prekybos valandų pabaigoje pavedimų knygoje nėra vidutinių svertinių pagal apyvartą kainų ribų, tiesioginis sandoris ne prekybos valandomis turi būti sudaromas ta kaina, kuri atspindi rinkos situaciją sandorio metu.
 - 2.1.3. Tiesioginio sandorio, sudaromo uždarymo aukciono metu, kurio dydis (vertė) yra mažesnis nei nustatytas Narystės ir prekybos taisyklių 8 priede paketų sandoriams, kaina turi būti vidutinių svertinių pagal apyvartą kainų ribose, galiojusiose iki uždarymo aukciono pradžios. Kai tiesioginio sandorio sudarymo metu pavedimų knygoje vidutinių svertinių pagal apyvartą kainų ribų nėra, tiesioginis sandoris prekybos valandomis turi būti sudaromas ta kaina, kuri atspindi rinkos situaciją sandorio metu.
-

SKOLOS VERTYBINIŲ POPIERIŲ KAINOS SKAIČIAVIMAS

1. Pavedime nurodytas skolos vertybinio popieriaus pajamingumas procentais yra perskaičiuojamas į skolos vertybinio popieriaus kainą, išreikštą procentu nuo skolos vertybinio popieriaus nominalios vertės, neįskaitant sukauptų palūkanų.
 2. Atsiskaitant už sandorius dėl skolos vertybinių popierių, sandorio suma apskaičiuojama skolos vertybinių popierių kainą (įskaitant sukauptas palūkanas), išreikštą procentu nuo skolos vertybinio popieriaus nominalios vertės, dauginant iš vertybinių popierių skaičiaus, išreikšto nominalia verte.
-

DIDELI PAVEDIMAI, PALYGINTI SU ĮPRASTU SANDORIO DYDŽIU RINKOJE

Pavedimas laikomas didelės apimties, palyginti su vidutinio sandorio dydžiu rinkoje, ir dėl to laikomas paketų sandoriu, jeigu jis yra lygus ar didesnis už lentelėje nurodytą minimalų pavedimo dydį.

Siekiant palyginti, ar pavedimas yra didelės apimties, palyginti su vidutinio sandorio dydžiu rinkoje, visos akcijos, įtrauktos į Oficialųjį ir Papildomąjį prekybos sąrašus, grupuojamos pagal jų vidutinę dienos apyvartą, kurią apskaičiuoja VPK vadovaudamasi 2006 m. rugpjūčio 10 d. Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 1287/2006 33 straipsnyje išdėstyta tvarka.

Klasė pagal vidutinę dienos apyvartą (VDA)	VDA < EUR 500 000	EUR 500 000 ≤ VDA < EUR 1 000 000	EUR 1 000 000 ≤ VDA < EUR 25 000 000	EUR 25 000 000 ≤ VDA < EUR 50 000 000	VDA ≥ EUR 50 000 000
Mažiausia suma, kad pavedimas būtų laikomas dideliu, palyginti su įprastu sandorio dydžiu rinkoje	EUR 50 000	EUR 100 000	EUR 250 000	EUR 400 000	EUR 500 000

Narystės ir prekybos taisyklių
9 priedas

INFORMACIJOS PASKELBIMO ATIDĖJIMO RIBINĖS VERTĖS IR TERMINAI

Lentelėje toliau pateiktas leistinas informacijos paskelbimo atidėjimo terminas pagal kiekvieną akcijų klasę, priklausomai nuo vidutinės dienos apyvartos (VDA), ir atitinkamą mažiausią sandorio dydį, kad būtų leistinas informacijos paskelbimo atidėjimas tos klasės akcijų atžvilgiu.

Akcijų, įtrauktų į Oficialųjį ir Papildomąjį prekybos sąrašus, vidutinę dienos apyvartą apskaičiuoja VPK vadovaudamasi 2006 m. rugpjūčio 10 d. Europos Komisijos reglamento (EB) Nr. 1287/2006 33 straipsnyje išdėstyta tvarka.

Akcijų klasė pagal vidutinę dienos apyvartą (VDA)						
VDA < EUR 100 000		EUR 100 000 ≤ VDA < EUR 1 000 000	EUR 1 000 000 ≤ VDA < EUR 50 000 000	VDA ≥ EUR 50 000 000		
Mažiausias sandorio dydis, kad būtų leistinas informacijos paskelbimo atidėjimas						
Leistinas informacijos paskelbimo atidėjimo terminas	60 minučių	EUR 10 000	Didesnis iš 5% VDA ir EUR 25 000	Mažesnis iš 10% VDA ir EUR 3 500 000	Mažesnis iš 10% VDA ir EUR 7 500 000	
	180 minučių	EUR 25 000	Didesnis iš 15% VDA ir EUR 75 000	Mažesnis iš 15% VDA ir EUR 5 000 000	Mažesnis iš 20% VDA ir EUR 15 000 000	
	Iki prekybos dienos pabaigos (arba perkeliamas iki kitos prekybos dienos 12 val., jeigu sandoris sudarytas per paskutines dvi valandas iki prekybos dienos pabaigos)	EUR 45 000	Didesnis iš 25% VDA ir EUR 100 000	Mažesnis iš 25% VDA ir EUR 10 000 000	Mažesnis iš 30% VDA ir EUR 30 000 000	
	Iki kitos prekybos dienos, einančios po sandorio sudarymo dienos, pabaigos	EUR 60 000	Didesnis iš 50% VDA ir EUR 100 000	Didesnis iš 50% VDA ir EUR 1 000 000	100% VDA	
	Iki antros prekybos dienos, einančios po sandorio sudarymo dienos, pabaigos	EUR 80 000	100% VDA	100% VDA	250% VDA	
	Iki trečios prekybos dienos, einančios po sandorio sudarymo dienos, pabaigos		250% VDA	250% VDA		